

IBRÁNY

Ibrány Város Képviselő Testületének
2022. november 28-án 14.00 órakor
megtartott nyílt üléséről

- a.) Tárgysorozata
- b.) Jegyzőkönyve
- c.) Határozata: 188-202-ig
- d.) Rendelete: 17-19-ig

TÁRGYSOROZATA

- 1.) Beszámoló lejárt határidejű határozatok végrehajtásáról, a két képviselő-testületi ülés között végzett munkáról
- 2.) A lakások és nem lakás céljára szolgáló helyiségek bérletére, elidegenítésére, valamint a lakáshoz jutás helyi támogatására vonatkozó szabályokról szóló 14/2013. (VII.03.) Önkormányzati **rendelet** módosítása
- 3.) Ibrány Város Önkormányzata Képviselő-testületének a közvilágítás mértékének korlátozásáról szóló önkormányzati **rendelet**ének megalkotása
- 4.) A helyi adók bevezetéséről szóló 25/2013. (XII.03.) önkormányzati **rendelet** módosítása
- 5.) Beszámoló az önkormányzati adóhatóság tevékenységéről, különös tekintettel az adóellenőrzések végrehajtására, valamint az adóhátralékok beszedésére irányuló végrehajtási tevékenység alakulásáról
- 6.) A „Igazgatási szünet elrendelése 2022. december 22. és 2023. január 06. közötti időszakra a 460/2022. (XI.10.) Korm. rendelet alapján”
- 7.) A Nyírségvíz Zrt. fel nem használt fejlesztési források működési célra történő átcsoportosításának engedélyezéséről
- 8.) Ibrány Város 2018-2023 Helyi Esélyegyenlőségi Programjának áttekintése, felülvizsgálata
- 9.) Az Önkormányzati Tűzoltóság Ibrány támogatási kérelmének elbírálása
- 10.) Gávavencsellő Szociális Szolgáltatási Társuláshoz történő csatlakozás kérdése

11.) A TOP-1.2.1-15-SB1-2016-00016 kódszámú projekthez kapcsolódó „A Rétköz turisztikai fejlesztése 4” tárgyú közbeszerzési eljárás eredményének értékelése, a nyertes ajánlattevővel való szerződés feltételes megkötésének elfogadása

12.) Az önkormányzati tulajdonú D-i iparterületen található 0127/4 hrsz-ú ingatlanból területrészt megvásárlása iránti kérelem elbírálása

13.) Magyarországi Jehova Tanúi Egyház tulajdonát képező Ibrány, Rákóczi u. 18. sz. alatti 1063/1 hrsz-ú ingatlan felajánlása

14.) Tájékoztatás egyes egészségügyi tárgyú törvények módosításáról 2022.november 15. napján az Országgyűlés Elnökéhez benyújtott törvényjavaslatról

15.) A Vidékfejlesztési Programban meghirdetett VP6-7.2.1.1-21 kódszámú Külterületi helyi közutak fejlesztése” felhívású pályázathoz kapcsolódó „Külterületi utak stabilizációja Ibrányban” tárgyú közbeszerzési eljárás második számú közbenső döntési javaslata

Ibrány, 2022. december 07.

Trencsényi Imre
polgármester

Ibrány Város Képviselő-testületének 2022.11.28. nyílt ülésén hozott rendeletei,
határozatai

Jegyzőkönyv hitelesítők elfogadása	H: 188/2022.(XI.28.)
Napirendi pontok megtárgyalásának elfogadása	H: 189/2022.(XI.28.)
1.) Beszámoló lejárt határidejű határozatok végrehajtásáról, a két képviselő-testületi ülés között végzett munkáról	H:190/2022.(XI.28.)
2.) A lakások és nem lakás céljára szolgáló helyiségek bérletére, elidegenítésére, valamint a lakáshoz jutás helyi támogatására vonatkozó szabályokról szóló 14/2013. (VII.03.) Önkormányzati <u>rendelet</u> módosítása	R:17/2022.(XI.29.)
3.) Ibrány Város Önkormányzata Képviselő-testületének a közvilágítás mértékének korlátozásáról szóló önkormányzati <u>rendeletének</u> megalkotása	R:18/2022.(XI.29.)
4.) A helyi adók bevezetéséről szóló 25/2013. (XII.03.) önkormányzati <u>rendelet</u> módosítása	R:19/2022.(XI.29.)
5.) Beszámoló az önkormányzati adóhatóság tevékenységéről, különös tekintettel az adóellenőrzések végrehajtására, valamint az adóhátralékok beszedésére irányuló végrehajtási tevékenység alakulásáról	H:191/2022.(XI.28.)
6.) A „Igazgatási szünet elrendelése 2022. december 22. és 2023. január 06. közötti időszakra a 460/2022. (XI.10.) Korm. rendelet alapján”	H:192/2022.(XI.28.)
7.) A Nyírségvíz Zrt. fel nem használt fejlesztési források működési célra történő átcsoportosításának engedélyezéséről	H:193/2022.(XI.28.)

8.) Ibrány Város 2018-2023 Helyi Esélyegyenlőségi Programjának áttekintése, felülvizsgálata	H:194/2022.(XI.28.)
9.) Az Önkormányzati Tűzoltóság Ibrány támogatási kérelmének elbírálása	H:195/2022.(XI.28.)
10.)Gávavencsellő Szociális Szolgáltatási Társuláshoz történő csatlakozás kérdése	H:196/2022.(XI.28.) H:197/2022.(XI.28.)
11.) A TOP-1.2.1-15-SB1-2016-00016 kódszámú projekthez kapcsolódó „A Rétköz turisztikai fejlesztése 4” tárgyú közbeszerzési eljárás eredményének értékelése, a nyertes ajánlattevővel való szerződés feltételes megkötésének elfogadása	H:198/2022.(XI.28.)
12.) Az önkormányzati tulajdonú D-i iparterületen található 0127/4 hrsz-ú ingatlanból területrészt megvásárlása iránti kérelem elbírálása	H:199/2022.(XI.28.)
13.) Magyarországi Jehova Tanúi Egyház tulajdonát képező Ibrány, Rákóczi u. 18. sz. alatti 1063/1 hrsz-ú ingatlan felajánlása	H:200/2022.(XI.28.)
14.) Tájékoztatás egyes egészségügyi tárgyú törvények módosításáról 2022.november 15. napján az Országgyűlés Elnökéhez benyújtott törvényjavaslatról	H:201/2022.(XI.28.)
15.) A Vidékfejlesztési Programban meghirdetett VP6-7.2.1.1-21 kódszámú Külföldi helyi közutak fejlesztése” felhívású pályázathoz kapcsolódó „Külföldi utak stabilizációja Ibrányban” tárgyú közbeszerzési eljárás második számú közbelső döntési javaslata	H:202/2022.(XI.28.)

10. J E G Y Z Ő K Ö N Y V

Készült: Ibrány Város Képviselő Testületének 2022. november 28-án 14.00 órakor megtartott nyílt képviselő-testületi üléséről

Az ülés helye: Ibrányi Polgármesteri Hivatal tárgyalóterme

Jelen vannak: Kulcsár Béla, Dr. Szegedi Tibor Zsolt, Haluska András, Márkus Ferenc, Tóth Balázsné, Kovács Ferenc képviselő-testületi tagok, Trencsényi Imre polgármester

Állandó meghívottként jelent van:

Dr. Dóka Zoltán jegyző

Puskás Gyula aljegyző

Kulcsár Margit költségvetési csoport vezetője

Trencsényi Imre polgármester úr tisztelettel köszönti a Képviselő-testület tagjait.
Megállapítja, hogy a képviselő-testületi ülés határozatképes, mert a megválasztott 8 fő képviselőből 6 fő jelen van, így a megjelentek száma – polgármesterrel együtt – 7 fő.

Javaslom, hogy a Képviselő-testület a meghívóban kiküldött napirendi pontokban döntsön, illetve foglaljon állást.

Megkérdezi, hogy a Képviselő-testületnek van-e más napirendi pont megtárgyalására javaslata?

Más napirendi pont megtárgyalására nem érkezett javaslat.

Ezen túlmenően, javaslatot tesz két jegyzőkönyv-hitelesítőre Tóth Balázsné és Kovács Ferenc képviselő-testületi tagok személyében.

A Képviselő-testület a napirendről szóló javaslatot 7 igen szavazattal elfogadta, és az alábbi határozatot hozta:

IBRÁNY VÁROS KÉPVISELŐ-TESTÜLETE

188/2022.(XI.28.)KT.sz

h a t á r o z a t a

Napirendekről szóló javaslat elfogadása

A K É P V I S E L Ő - T E S T Ü L E T

a 2022. november 28-i ülés meghívójában szereplő napirendi pontokat elfogadja, más napirendi pontra javaslatot nem tesz.

A Képviselő-testület a jegyzőkönyv hitelesítőkre tett javaslatot 7 igen szavazattal elfogadta, és a következő határozatot hozta

IBRÁNY VÁROS KÉPVISELŐ-TESTÜLETE
189/2022.(XI.28.)
h a t á r o z a t a

Jegyzőkönyv hitelesítőkről szóló javaslat elfogadása

A K É P V I S E L Ő - T E S T Ű L E T

a 2022. november 28-i ülésről készült jegyzőkönyv hitelesítőjének Tóth Balázsné és Kovács Ferenc képviselő testületi tagokat választja,

1.) Napirendi pont

Beszámoló lejárt határidejű határozatok végrehajtásáról, a két képviselő-testületi ülés között végzett munkáról

Előadó: Trencsényi Imre polgármester

Trencsényi Imre polgármester: Kérem a Képviselő-testület tagjait, mondják el véleményüket, tegyék fel kérdéseiket a napirendi ponttal kapcsolatban.

- Kérdés, hozzászólás nem érkezett. -

Trencsényi Imre polgármester: Javaslom a Képviselő-testületnek, hogy a lejárt határidejű határozatok végrehajtásáról szóló beszámolót a határozat-tervezet szerint fogadjuk el.

A Képviselő-testület a javaslatot 7 igen szavazattal elfogadta, és a következő határozatot hozta:

C5
IBRÁNY VÁROS KÉPVISELŐ TESTÜLETE
190/2022.(XI.28.)KT. sz.
H a t á r o z a t a

Beszámoló a lejárt határidejű határozatok végrehajtásáról, a két képviselő-testületi ülés között végzett munkáról – című napirendi ponthoz

A K É P V I S E L Ő - T E S T Ű L E T

140/2022.(IX.26.)KT.sz. határozatával, 141/2022.(IX.26.)Kt.sz. határozatával,
146/2022.(X.03.)KT.sz. határozatával, 147/2022.(X.03.)KT.sz., valamint a 184/202.(XI.14.)KT.sz.
határozatával, 149/2022.(X.03.)KT.sz. határozatával, 150/2022.(X.03.)KT.sz. határozatával,
151/2022.(X.03.)KT.sz. határozatával, 153/2022.(X.03.)KT.sz. határozatával,
156/2022.(X.03.)KT.sz. határozatával, 159/2022.(X.03.)KT.sz. határozatával,
174/2022.(X.24.)KT.sz. határozatával, 183/2022.(XI.14.)KT.sz. határozatával határozatával a
határozat végrehajtásáról, a két képviselő-testületi ülés között végzett munkáról szóló beszámolót
elfogadja.

2.) Napirendi pont

A lakások és nem lakás céljára szolgáló helyiségek bérletére, elidegenítésére, valamint a lakáshoz jutás helyi támogatására vonatkozó szabályokról szóló 14/2013. (VII.03.) Önkormányzati rendelet módosítása

Előadó: Trencsényi Imre polgármester

Trencsényi Imre polgármester: A bérlakások bérleti díjai utoljára 2020. 01.01-től változtak.

Eltelt 2 év, s köztudott, hogy a lakásokkal kapcsolatos anyagárak, munkadíjak ebben az időszakban jelentősen megemelkedtek. Az önkormányzatnak, mint tulajdonosnak a lakbérékből kell fedeznie az ingatlanokkal kapcsolatos felújítási kiadásokat, ami indokolta teszi a bevételek arányos mértékű emelését is. A bérlakások díját az emelkedő karbantartási költségek és az inflációs hatások miatt szükségszerű módosítani. A lakásokon éveken keresztül csak a legszükségesebb ráfordításokat végeztük el, de napjainkban időszerű lesz egyes lakásoknál komolyabb felújítást végezni, ami jelentős anyagi forrást igényel (pl. a Rozmaring lakótelepen és a Lehel utcai szociális lakásoknál sorra hibásodnak meg a kazánok). A környező városok bérlakásainak lakbérét is figyelembe véve a mi bérleti díjaink igen alacsony szinten vannak. A bérleti díjak jelentősen elmaradnak a magánszemély tulajdonosok által bérbeadott ingatlanok bérleti díjától is. Így az összes lakásnál a bérleti díjak 25-35 %-os mértékű emelésére teszünk javaslatot 2023. január 1-től kerekítéssel, kivéve a rendeletünk 5. számú mellékletének VI pontjában szereplő gyenge műszaki állapotú, saját kivitelezésben felújított lakások esetét, mivel itt ezen összeggel lettek a bérleti szerződések kiszámítva, s megkötve.

⌋ A Szervezeti és Működési Szabályzat 19. §. (4) bekezdés előírásának megfelelően a rendelet-tervezet a város internetes honlapján véleményezés céljából megjelent, de arra észrevétel, vélemény az ülés megkezdéséig nem érkezett.

A napirendi pontot megtárgyalta a Képviselő-testület Szavazatszámoló Ügyrendi- és Jogi Bizottsága. Felkérem Haluska Andrást, a Bizottság elnökét, hogy mondja el véleményüket az előterjesztéssel kapcsolatban.

Haluska András Szavazatszámoló, Ügyrendi- és Jogi Bizottság elnöke: A Bizottság a napirendi pontot megtárgyalta, melynek alapján azt javasolja a Képviselő-testület részére, hogy 35%-al emeljék a bérleti díjakat.

Trencsényi Imre polgármester: Kérem a Képviselő-testület tagjait, hogy tegyék fel kérdéseiket, mondják el véleményüket az előterjesztéssel kapcsolatban.

Dr. Szegedi Tibor Zsolt alpolgármester: Szükséges az emelés, hiszen bár tudjuk, hogy a lakosságnak van problémája a megemelkedett rezsiárak miatt is, de a bérlőknek vannak fizetési kötelezettségeik. Vannak olyan üzlethelyiségeink is, ahol bérleti díj korrigálásra van szükség. Ha emelünk, meg kell néznünk, ott mennyi a bérleti díj.

Trencsényi Imre polgármester: Egyetértek, hiszen valóban vannak üzleti célra kiadott helyiségeink is.

Kovács Ferenc tanácsnok: Ugyanezt szerettem volna elmondani én is mint Szegedi alpolgármester úr, és vegyük be a mezőgazdasági területeinket is.

Szennai János GAMESZ vezetője: Fel kellene hívnunk a bérlők figyelmét, hogy jógazda gondosságával köteles a lakást és környékét rendben tartani.

Márkus Ferenc képviselő-testületi tag: Arról is volt szó, hogy az önkormányzat két évente felülvizsgálja a bérleti díjakat. Sajnos vizsgálnunk is kell, mert nagyon sok adósság halmozódott fel, sok bérlő nem fizeti a bérleti díjat.

Dr. Szegedi Tibor Zsolt alpolgármester: Kérem, hogy az üzlethelyiségek tekintetében nézzük már a bérleti díjakat, mennyire egységes.

Kovács Ferenc tanácsnok: Ugyanezt a mezőgazdasági területekkel is.

Trencsényi Imre polgármester: A következő ülésre be fogjuk hozni az önkormányzati tulajdonú ingatlanok bérleti díjának felülvizsgálatát.

Javaslom a Képviselő-testületnek, hogy a Szavazatszámoló, Ügyrendi- és Jogi Bizottság javaslatának megfelelően, a 35%-os emelést fogadjuk el.

A Képviselő-testület a javaslatot 7 igen szavazattal elfogadta, és az alábbi rendeletet alkotta:

IBRÁNY VÁROS KÉPVISELŐ-TESTÜLETE
17/2022. (XI.28.) önkormányzati
rendelete

**a lakások és nem lakás céljára szolgáló helyiségek bérletére, elidegenítésére, valamint
a lakáshoz jutás helyi támogatására vonatkozó szabályokról szóló 14/2013. (VII.03.)
Önkormányzati rendelet módosításáról**

Ibrány Város Képviselő-testülete a lakások bérletére, valamint elidegenítésükre vonatkozó 1993. évi LXXVIII. Törvény 3.§ (1)-(4) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, Magyarország Alaptörvénye 32. cikk (1) bekezdés a) pontjában meghatározott feladatkörében eljárva az alábbi rendeletet alkotja:

1. §

A lakások és nem lakás céljára szolgáló helyiségek bérletére, elidegenítésére, valamint a lakáshoz jutás helyi támogatására vonatkozó szabályokról szóló 14/2013. (VII.03.) önkormányzati rendelet 5. melléklete helyébe jelen rendelet 1. melléklete lép.

2. §

Ez a rendelet 2023. január 1. napján lép hatályba, és a hatályba lépését követő napon egyidejűleg hatályát veszti.

Ibrány, 2022. november 22.

Trencsényi Imre
polgármester

Dr. Dóka Zoltán
jegyző

A lakások és nem lakás céljára szolgáló helyiségek bérletére, elidegenítésére, valamint a lakáshoz jutás helyi támogatására vonatkozó szabályokról szóló 14/2013. (VII.03.) önkormányzati rendelet 5. melléklete

Szükséglakás bérleti díja 2023. évre

Ft/m²/hó

Komfortfokozat	I.			II.			III.		
	jelen- legi	+25%	+35%	jelen- legi	+25%	+35%	jelen- legi	+2%	+35%
Komfortos	87	109	117	-			-		

Szociális bérlakás bérleti díja 2023. évre

Ft/m²/hó

Komfortfokozat	I.			II.			III.		
	jelen- legi	+25%	+35%	jelen- legi	+25%	+35%	jelen- legi	+2%	+35%
Összkomfort	327	409	441	404	505	545	-		
Komfort	253	316	342	264	330	356	-		

**Költségtérítési bérlet díja
2023. évre
Ft/m²/hó**

I. Pályázattal nem érintett lakások (Lehel u. 18/a/b/c/d/, Szegfű u. 45., Tompa M. u. 18.-emelet, Lehel u. 47. tetőtér 1/3, Nagyhálszi utca 5. tetőtér, Iskola u. 2/a, Iskola u. 2/B.)

Komfortfokozat	I.			II.			III.		
	jelen- legi	+25%	+35%	jelen- legi	+25%	+35%	jelen- legi	+2%	+35%
Összkomfort	492	615	664	497	621	671	545	681	736

II. Pályázattal érintett lakások (Rozmaring lakótelepi lakások)

Komfortfokozat	I.			II.			III.		
	jelen- legi	+25%	+35%	jelen- legi	+25%	+35%	jelen- legi	+25%	+35%
Összkomfort	452	565	610	-			-	-	-

III. Pályázattal érintett lakások (Madách, Ady, Nagyerdő, Kiserdő, Árpád u. 47. lakások)

Komfortfokozat	0			I.			II.			III.		
	jelen- legi	+25 %	+35 %	jelen- legi	+25%	+35%	jelen- legi	+25%	+35%	jelen- legi	+25%	+35%
Összkomfort	303	379	409	468	585	632	497	621	671	545	681	736
Komfortos	-			303	379	409	-			-		

IV. Pályázattal nem érintett, határozott időre bérbe adott lakás: Tompa M. u. 6. földszint, Tisza u. 3, Radnóti u. 2.

Komfortfokozat	I.			II.			III.		
	jelen- legi	+25%	+35%	jelen- legi	+25%	+35%	jelen- legi	+25%	+35%
Összkomfort	492	615	664	497	621	671	-		
Komfort	200	250	270	264	330	356			

VII. az önkormányzat tulajdonában lévő szolgálati (munkakörhöz kötött) lakások (Ady út 32/B, Lehel u 18/e, Zrínyi u. 103.)

Komfortfokozat	I.			II.			III.		
----------------	----	--	--	-----	--	--	------	--	--

	jelen- legi	+25%	+35%	jelen- legi	+25%	+35%	jelen- legi	+25%	+35%
Összkomfort	468	585	632	-			-		

A bérleti díjak bruttó árak, az ÁFÁ-t tartalmazzák.

3.) Napirendi pont

Ibrány Város Önkormányzata Képviselő-testületének a közvilágítás mértékének korlátozásáról szóló önkormányzati rendeletének megalkotása

Előadó: Trencsényi Imre polgármester

Trencsényi Imre polgármester: A Magyar Közlönyben 2022. november 9. napján jelent meg a veszélyhelyzet során a közvilágítás üzemeltetésével kapcsolatos szabályokról szóló 449/2022. (XI. 9.) sz. Korm. rendelet (továbbiakban: Kormányrendelet.), amelyben a települési önkormányzatok képviselő-testületei felhatalmazást kaptak arra, hogy a település közvilágításának időtartamával, illetve mértékével kapcsolatos kérdéseket rendeletben szabályozzák az Ukrajna területén fennálló fegyveres konfliktusra, illetve humanitárius katasztrófára tekintettel, valamint ezek magyarországi következményeinek az elhárítása és kezelése érdekében veszélyhelyzet kihirdetéséről és egyes veszélyhelyzeti szabályokról szóló 424/2022. (X. 28.) Korm. rendelet szerinti veszélyhelyzet ideje alatt.

Fontos körülmény, hogy amint a fentebb említett kormányrendelet szerinti veszélyhelyzet megszűntetésre kerül, úgy a közvilágítás korlátozására kapott felhatalmazás is megszűnik.

A Kormányrendelet kimondja, hogy a megalkotandó önkormányzati rendeletben a közvilágításra vonatkozó helyi működési rendet közbiztonsági, vagyon- és személyvédelmi, valamint közútbiztonsági szempontokra figyelemmel kell megalkotni.

Ezért a közműszolgáltatótól bekértük az Ibrány város közigazgatási területéhez tartozó közvilágítási naptárt és figyelembe vettük a műszakos rendben dolgozók által igénybe vehető buszjáratok indulását, beérkezését (az első busz 4:23-kor indul, az utolsó 23:15-kor érkezik). Ez alapján javaslom a település közigazgatási területén működő közvilágítási hálózat mindenkori üzemidejének módosítását úgy, hogy 23:30 és 04:00 között a közvilágítás kikapcsolásra kerüljön. Az új kikapcsolási időintervallummal számításaink szerint a jelenlegi napi átlagos égésidőt (11 óra) 50%-kal csökkenthetjük (5,5 óra).

Új rendeletünk a várakozások szerint biztosítja, hogy Ibrány Város Önkormányzata a 2022-ben bekövetkezett energiaválság miatti, kedvezőtlen hatások közepette a jövőben is meg tudja őrizni működőképességét úgy, hogy a lakosság megfelelő szintű tájékoztatása mellett a közvilágítás csökkentett mértéke a közbiztonságot, a vagyon és személyvédelmet, valamint a közútbiztonságot nem fogja veszélyeztetni.

A rendeletet megtárgyalta a Képviselő-testület Szavazatszámláló, Ügyrendi- és Jogi Bizottsága. Felkérem Haluska Andrást, a Bizottság elnökét, hogy mondja el véleményüket a rendelet-tervezettel kapcsolatban.

Haluska András Szavazatszámlláló, Ügyrendi- és Jogi Bizottság elnöke: A Bizottság a rendelet-tervezetet megtárgyalta, melynek alapján javasolja, hogy a közvilágítás 23.30 órától legyen lekapcsolva.

Trencsényi Imre polgármester: Kérem a Képviselő-testület tagjait, hogy mondják el véleményüket, tegyék fel kérdéseiket az előterjesztéssel kapcsolatban.

Kulcsár Béla alpolgármester: A nyírszölösi buszjárat este 23,30-ra ér be Ibrányba. Javaslom, hogy a közvilágítást 24.00 órától legyen lekapcsolva, hogy az utolsó járatral hazaérkező lakosok is biztonságosan érjenek haza.

Kovács Ferenc tanácsnok: A nyári és téli időszámítást is figyelembe kellene venni.

Trencsényi Imre polgármester: Kérem, hogy aki egyetért azzal, hogy a közvilágítást 04.00-24.00 óra között korlátozzuk, az kézfeltartással jelezze.

A Képviselő-testület a javaslatot 7 igen szavazattal elfogadta, és az alábbi rendeletet alkotta:

IBRÁNY VÁROS KÉPVISELŐ-TESTÜLETE
18/2022.(XI.29.)Önkormányzati
r e n d e l e t e

Ibrány Város Önkormányzata Képviselő-testületének önkormányzati rendelete a
közvilágítás mértékének korlátozásáról

Ibrány Város Önkormányzata Képviselő-testülete az Alaptörvény 32. cikk (2) bekezdésében és a veszélyhelyzet során a közvilágítás üzemeltetésével kapcsolatos szabályokról 449/2022. (XI. 9.) Korm. rendelet 4. §-ában kapott felhatalmazás alapján, a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 2. pontjában meghatározott feladatkörében eljárva az alábbi rendeletet alkotja.

1.§

E rendelet hatálya Ibrány város közigazgatási területén működő közvilágítási hálózat - mindenkor üzemideje alatti mértékére terjed ki.

2.§

E rendelet célja, hogy Ibrány Város Önkormányzata - az Ukrajna területén fennálló fegyveres konfliktusra, illetve humanitárius katasztrófára tekintettel, valamint ezek magyarországi következményeinek az elhárítása és kezelése érdekében veszélyhelyzet kihirdetéséről és egyes veszélyhelyzeti szabályokról szóló 424/2022. (X. 28.) Korm. rendelet szerinti veszélyhelyzet ideje alatt - működőképességét megőrizve, csökkentett mértékben biztosítsa Ibrány város közigazgatási területén a közvilágítást, úgy, hogy az a közbiztonságot, a vagyon- és személyvédelmet, valamint a közutbiztonságot ne veszélyeztesse.

3.§

A közvilágítás Ibrány város teljes közigazgatási területén kikapcsolásra kerül, 24:00 és 04:00 közötti időintervallumban.

4.§

A közvilágítás e rendelet szerinti kikapcsolásának végrehajtásáért Ibrány Város Jegyzője a felelős, aki a hatályos rendeletet és az új napi égésidőre vonatkozó kérelmet haladéktalanul megküldi a szolgáltatónak.

5.§

Ez a rendelet 2022. november 30-án lép hatályba.

Ibrány, 2022. 11. 28.

Trecsenyi Imre
polgármester

Dr. Dóka Zoltán
jegyző

4.) Napirendi pont

A helyi adók bevezetéséről szóló 25/2013. (XII.03.) önkormányzati rendelet módosítása

Előadó: Trecsenyi Imre polgármester

Trecsenyi Imre polgármester: Városunk saját bevételeinek legnagyobb részét az iparüzési adóból befolyó bevételek képezik. Az iparüzési adó csökkentésével, 2013. évben 0,1 %-kal, 1,8 %-ról, 1,7 %-ra, majd 2016. évtől kezdődően 1,6 %-ra, majd 2017. évtől 1,5 %-ra csökkentettük az iparüzési adó mértékét (HIPA). 2019 novemberében a helyi iparüzési adó mértékét 2020. január 01. napi hatállyal a most is érvényes 1,7 %-ra emeltük.

Az iparüzési adó 2 tized százalékkal történő emelésének Ibrány város gazdaságára semmiféle negatív hatása nem volt. Az emelés tárgyalásakor a legfontosabb ellenérv az emelés ellen ugyanis éppen a vállalkozások számának csökkenésétől, azaz a gazdálkodók más településekre történő költözésének lehetőségétől való félelem volt.

Az önkormányzati finanszírozás jelenlegi rendszere úgy került kialakításra, hogy az állam vizsgálja a helyi önkormányzatok adóerőkéességét is, azaz a helyi vállalkozások adataival és egységesen 1,4 %-os kulcsra korrigált iparüzési adó mértékkel, valamint a lakosságszám figyelembe vételével számolva úgynevezett adóerőkéességi sávokat határoz meg. A 13.300 Ft/fő adóerőkéesség el nemérése esetén mintegy 20 %-os kiegészítő támogatást nyújt az önkormányzat működésének általános támogatása jogcímre. Ibrány város önkormányzata adóereje minden évben jobban és jobban megközelíti a бүvös – 2023. költségvetési évre is 13.300 Ft-ban meghatározott – adóerő határértéket.

2022-ben még élveztük a 20 %-os kiegészítő támogatást az I. finanszírozási jogcímcsoportra tekintettel, 2022. évben mintegy 40 M Ft-ot. Az adóerőnk néhány Ft híján nem érte el a 13.300 Ft-os határt. Nagyon valószínű, hogy 2023-ban meg fogja haladni az adóerő-képességünk a 13.300 Ft/fő értéket, ez mintegy 40 millió Ft bevétel kiesést fog jelenteni az állami finanszírozás oldaláról. (Praktikusan = majdnem 0 Ft adóbevétel növekedés és a 40 M Ft kiegészítő normatíva elvesztése várható.) Kiemelten fontos tehát, hogy igyekezzünk pótolni a kieső állami finanszírozási bevételünket az adóbevétel növelése útján, mivel ez maradt az egyetlen szabadon felhasználható bevételi forrásunk: minden más, az államtól kapott normatíva támogatás feladatalapú, tehát kizárólagosan arra lehet felhasználni, amilyen célra azt kapja önkormányzatunk. Szabad mozgásterünk egyedül a helyi adóbevételünkből ered.

1 tized százalékos adókulcs-emelés mintegy 6 M Ft plusz bevételt generál, tehát az 1,7-ről 2 %-ra történő emelés kb. 18 M Ft plusz bevételt jelentene a jelenlegihez képest az adóbevételt tekintve. Összegezve: 2023-ban 22 M Ft-tal kevesebb összes bevétellel számolhatunk, ha megemeljük a HIPA kulcsot a jelenlegi 1,7 %-ról 2 %-ra. Ha elmarad a tervezett HIPA kulcs-emelés, abban az esetben 2023. évben a 2022. évinél 40 M Ft-tal kevesebb összes önkormányzati bevétellel kell számolnunk. A legkedvezőbb eset bekövetkezése esetén (amikor nem esünk át a kiegészítéssel már nem támogatott adósávba, azaz 13.300 Ft/fő alatt marad az adóerőnk) sem tehetjük meg, hogy ne próbáljuk meg maximalizálni a bevételeinket, azaz ebben az esetben is indokolt a 2 % adókulcsra történő emelés. A 2023. évi költségvetési törvény fő számai alapján az önkormányzati szektor támogatása mintegy 8 %-kal emelkedik 2023-ban a 2022. évihez képest. 2022-ben mintegy 23-25 %-os inflációt jósolnak a vezető európai gazdasági elemzők Magyarország tekintetében, míg az inflációs előrejelzés 2023-ra 17-21 %. Összegezve: mintegy harmadával kevesebb lesz a reálértéke 2023-ban az állami finanszírozásunknak, mint a 2022. évben volt. Ebben a helyzetben mindent meg kell tennünk a fizetőképességünk, a működőképességünk fenntartása érdekében.

2.§-hoz:

Az iparüzési adó mérték emelése 2022. január 1. napjától lesz hatályos. Ehhez a rendeletet legalább 30 nappal előre ki kell hirdetni.

A rendelet-tervezetben 2 változatot készítettünk. Az „A” változat tartalmazza az emelést, míg a „B” változat elutasítja a HIPA kulcsának emelésére tett javaslatot.

A napirendi pontot megtárgyalta a Képviselő-testület Pénzügyi Bizottsága. Felkérem Tóth Balázsnét, a Bizottság elnökét, hogy mondja el véleményüket az előterjesztéssel kapcsolatban.

Tóth Balázsné Pénzügyi Bizottság elnöke: A Bizottság a napirendi pontot megtárgyalta, és 3 igen, 2 tartózkodással javasolja, a rendelet-tervezet elfogadását.

Trencsényi Imre polgármester: Kérem a Képviselő-testület tagjait, hogy mondják el véleményüket, tegyék fel kérdéseiket a napirendi ponttal kapcsolatban.

Dr. Szegedi Tibor Zsolt alpolgármester: Sajnos szükség van az emelésre, én támogatom. Nem tartom jónak, hogy a háziorvosi praxis iparüzési adó mentes volt. Nekem is van Kft-m, és egyéni vállalkozásom. Van benne olyan tevékenységem, ami nem adóköteles. Minket is érintenek az emelések, de nincs kompenzáció a működés finanszírozására.

Kulcsár Béla alpolgármester: Itt nem 3 tized emelésről van szó, mert az állam hozzáteszi a 7 tized százalékos, tehát én tartózkodni fogok. Az a vállalkozó, aki tavaly 1 millió forintot fizetett, az most 2 milliót fog.

Kovács Ferenc tanácsnok: Vannak az államnak édes- és mostohagyermekai. Az élelmiszeripar édesgyermek, a vállalkozók mostoha. A mezőgazdaságot nagyon támogatják. Nekünk vállalkozóknak nagyon nehéz, így én is tartózkodok a szavazástól.

Ha a Testület megszavazza elfogadom, de kérem, hogy ahogy lehetőség lesz a felülvizsgálatra, tegyék meg. Nekünk Önkormányzatoknak, a polgármestereknek, és a Képviselő-testületeknek olyan körülményeket kell teremtenünk, hogy a vállalkozók ide jöjjenek. Az a légkör alakuljon ki, hogy ide akarjanak jönni, itt akarjanak vállalkozást működtetni.

Trencsényi Imre polgármester: Kérem a Képviselő-testület tagjait, hogy aki egyetért a Pénzügyi Bizottság javaslatával, az kézfeltartással jelezze.

A Képviselő-testület a javaslatot 5 igen szavazattal, és 2 tartózkodással elfogadta, és az alábbi rendeletet alkotta:

**Ibrány Város Önkormányzata Képviselő Testületének
19/2022 (XI.29.) önkormányzati rendelet-tervezete**

A helyi adók bevezetéséről szóló 25/2013. (XII.03.) önkormányzati rendelet módosításáról

Ibrány Város Önkormányzata a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény 1. §. (1) bekezdésében, 6. §-ában és a 43. § (3) bekezdésében kapott felhatalmazása alapján, a Magyarország Alaptörvénye 32. cikk (1) bekezdés h) pontja meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1.§.

A helyi adók bevezetéséről szóló 25/2013. (XII.03.) önkormányzati rendelet (továbbiakban: Rendelet) 3. § (1) bekezdés helyébe a következő rendelkezés lép:

„A” változat

„ (1) Állandó jelleggel végzett iparüzési tevékenység esetén az adó mértéke az adóalap **2 %-a.**”

2.§

Ez a rendelet 2023. január 1-jén lép hatályba, és 2023. január 2-án hatályát veszti.

Trecsenyi Imre
polgármester

Dr. Dóka Zoltán
jegyző

5.) Napirendi pont

Beszámoló az önkormányzati adóhatóság tevékenységéről, különös tekintettel az adóellenőrzések végrehajtására, valamint az adóhátralékok beszedésére irányuló végrehajtási tevékenység alakulásáról

Előadó: Trecsenyi Imre polgármester

Trecsenyi Imre polgármester: A napirendi pontot megtárgyalta a Képviselő-testület Pénzügyi Bizottsága. Felkérem Tóth Balázsnét, a Bizottság elnökét, hogy mondja el véleményüket az előterjesztéssel kapcsolatban.

Tóth Balázsné Pénzügyi Bizottság elnöke: A Bizottság a napirendi pontot megtárgyalta, melynek alapján azt elfogadásra javasolja a Képviselő-testület részére.

Trecsenyi Imre polgármester: Kérem a Képviselő-testület tagjait, mondják el véleményüket, tegyék fel kérdéseiket.

Dr. Dóka Zoltán jegyző: Hálás vagyok a két adócsoporthoz kolléganőnek, mert nagyon sokat dolgoztak, hogy az adó kintlévőségeinket be tudjuk szedni. Ugyanúgy a pénzügyi munkatársaknak is, akik sok plusz munkát végeztek ezzel a feladattal.

Körülbelül 15 millió forinttal sikerült csökkenteni a kintlévőségünket. A továbbiakban Tömeges végrehajtásokat fogunk eszközölni. Mint adóhatóság kötelesek vagyunk megindítani mintegy kétszáz háztartás és több mint 10 vállalkozás ellen a végrehajtási eljárást.

Dr. Szegedi Tibor Zsolt alpolgármester: Elismerő szavakkal tudok szólni az adós és pénzügyi dolgozók felé, hogy sikerült a kintlévőségeket behajtani. A szociális és önkormányzati bérlakások bérleti díját többen nem fizetik rendszeresen, több hónapi tartozást halmoztak fel. Több hónapi tartozás után a bérleti szerződés felmondható. Érvényesíteni kell annak a bérleti szerződésünk erre vonatkozó pontját.

Dr. Dóka Zoltán jegyző: Ezzel kapcsolatban már ment is ki kettő alkalom kettő felszólító levél az érintett bérlőknek.

Trencsényi Imre polgármester: Kommunális adó tekintetében ugyan olyan inkorrekt azokkal szemben, aki rendszeresen fizetnek.

Kovács Ferenc tanácsnok: Pénzügyi Bizottság ülésén beszéltünk arról, hogy össze kell üljünk a pénzügyi csoport, adócsoporthoz munkatársai a vállalkozókkal, hogy a kintlévőségeket hogyan tudnánk befizettetni, vállalkozások telephely-kötöttségé tenni. Nézzük meg, hogy tudnánk elérni, hogy a fizetési morál javuljon.

Trencsényi Imre polgármester: Javaslom a Képviselő-testületnek, hogy az előterjesztést a határozat-tervezet szerint fogadjuk el.

A Képviselő-testület a javaslatot 7 igen szavazattal elfogadta, és a következő határozatot hozta:

IBRÁNY VÁROS KÉPVISELŐ-TESTÜLETE
191/2022 (XI.22.) számú
h a t á r o z a t a

Beszámoló az önkormányzati adóhatóság tevékenységéről, különös tekintettel az adóellenőrzések végrehajtására, valamint az adóhátralékok beszedésére irányuló végrehajtási tevékenység alakulásáról – című napirendi ponthoz

A K É P V I S E L Ő - T E S T Ü L E T

a Képviselő-testület az önkormányzati adóhatóság tevékenységéről, különös tekintettel az adóellenőrzések végrehajtására, valamint az adóhátralékok beszedésére irányuló végrehajtási tevékenységre vonatkozó 2022. évi beszámolót elfogadta, azt tudomásul veszi.

6.) Napirendi pont

A „Igazgatási szünet elrendelése 2022. december 22. és 2023. január 06. közötti időszakra a 460/2022. (XI.10.) Korm. rendelet alapján”

Előadó: Trencsényi Imre polgármester

Trencsényi Imre polgármester: Magyarország Kormánya a 460/2022. számú, a különleges jogállású és a helyi önkormányzatok képviselő-testületeinek hivatalánál elrendelhető igazgatási szünetre alkalmazandó veszélyhelyzeti szabályokról szóló rendeletében az alábbiakat határozta meg:

1. A kormányzati igazgatási szünet elrendeléséről és a kormányzati igazgatási szünetre alkalmazandó veszélyhelyzeti szabályokról szóló 369/2022. (IX.29.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében meghatározott időszakra (2022. december 22. napjától 2023. január 06. napjáig) igazgatási szünetet rendelhet el a helyi önkormányzat képviselő-testületének hivatala vonatkozásában a helyi önkormányzat képviselő-testülete.
2. Az igazgatási szünet elrendelése esetén figyelembe kell venni a munkahely és az álláshelyen ellátott feladatok, illetve munkakörök sajátosságait, azt, hogy az igazgatási szünet ne okozzon a helyi önkormányzat képviselő-testülete hivatala közfeladatainak ellátásában aránytalanul nagy sérelmet, valamint azt, hogy a helyi önkormányzat képviselő-testülete hivatala halaszthatatlan közfeladatainak folyamatos és zavartalan ellátását biztosítani kell.
3. A helyi önkormányzat képviselő-testülete az igazgatási szünet elrendeléséről szóló határozatát 2022. november 30-ig a helyben szokásos módon közzéteszi.
4. Az igazgatási szünet idejére - valamennyi munkanapra – szabadságot kell kiadni a képviselő-testület hivatalánál foglalkoztatott személyek részére.
5. Az igazgatási szünet időtartama alatt – a foglalkoztatottak vonatkozásában az igazgatási szünet alatti munkavégzés munkáltatói jogkör gyakorlója általi elrendelése kivételével – a helyi önkormányzat képviselő-testületének hivatala feladatait nem látja el, és az ügyfélfogadás nem működik.

Az a javaslatom, hogy éljünk a 460/2022. Korm. rendelet által adott felhatalmazással, azaz határozatban rendeljük el a 2022. december 22. és 2023. január 06. közötti időszakra (11 munkanap) az igazgatási szünetet.

Javaslatomat az alábbiakkal támasztom alá:

1. jelentős fűtési-költséget tudunk megtakarítani az igazgatási szünet ideje alatt,
2. a jegyző által készített kimutatás szerint a munkavállalóink nagyobb részének jelentős számú nap ki nem vett szabadsága van, így az igazgatási szünet alatt a ki nem vett szabadság napok száma is csökkenhet 11 nappal,
3. a központi igazgatási szervek azonos időtartamra elrendelt igazgatási szünete lehetetlenné teszi több területen is az érdemi munkavégzést a polgármesteri hivatal munkatársai számára.

Kérem a Képviselő-testület tagjait, hogy mondják el véleményüket, tegyék fel kérdéseiket az előterjesztéssel kapcsolatban.

Dr. Szegedi Tibor Zsolt alpolgármester: A kormányablak is ugyanabban az időszakban lesz zárva?

Szűcs Sándor Ibrányi Járási Hivatal vezetője: A Kormányablakok zárva lesznek. Megyeiszinten három kormányablak lesz nyitva, a nyíregyházi lesz a bázis.

Trencsényi Imre polgármester: Javaslom a Képviselő-testületnek, hogy az előterjesztést a határozattervezet szerint fogadjuk el.

A Képviselő-testület a javaslatot 7 igen szavazattal elfogadta, és a következő határozatot hozta:

IBRÁNY VÁROS KÉPVISELŐ-TESTÜLETE
192/2022. (XI.28.) KT. sz.
h a t á r o z a t a

A „Igazgatási szünet elrendelése 2022. december 22. és 2023. január 06. közötti időszakra a 460/2022. (XI.10.) Korm. rendelet alapján” című napirendi ponthoz

A K É P V I S E L Ő – T E S T Ű L E T

1. Magyarország Kormánya 460/2022. számú, a különleges jogállású és a helyi önkormányzatok képviselő-testületeinek hivatalánál elrendelhető igazgatási szünetre alkalmazandó veszélyhelyzeti szabályokról szóló rendeletében foglalt felhatalmazás alapján Ibrány Város Képviselő-testülete az Ibrányi Polgármesteri Hivatal vonatkozásában igazgatási szünetet rendel el 2022. december 22. napjától 2023. január 06. napjáig.
2. Utasítja a jegyzőt, hogy az igazgatási szünet munkanapjaira szabadságot adjon ki a polgármesteri hivatal dolgozói részére azzal, hogy először a 2022. évi szabadságokat kell kiadnia, illetve annak a munkavállalónak, akinek nincs elegendő szabadsága a 2022. évre tekintettel, annak a 2023. évi szabadságát kell kiadnia.
3. A jegyző az igazgatási szünet időtartamára a polgármesteri hivatal halaszthatatlan közfeladatainak folyamatos és zavartalan ellátását biztosítja olyan módon, hogy a munkáltatói jogkört gyakorló jegyző munkavégzést rendel el a közfeladatok elvégzéséhez szükséges köztisztviselők tekintetében.
4. Az igazgatási szünetről a helyben szokásos módon 2022. november 30. napjáig tájékoztatja a lakosságot.

Felelős: Dr. Dóka Zoltán jegyző

Határidő: 2022. november 30., illetve folyamatosan.

7.) Napirendi pont

A Nyírségvíz Zrt. fel nem használt fejlesztési források működési célra történő átcsoportosításának engedélyezéséről

Előadó: Trencsényi Imre polgármester

Trencsényi Imre polgármester: A Nyírségvíz Zrt 2022. október 28-án felkérő levelet küldött önkormányzatunknak, amelyben részére tagi kölcsön biztosítását kérte.

Levelükben jelezték, hogy a Társaság működési feltételeiben javulás nem történt, a likviditási helyzete tovább romlott.

A Társaság igazgatósága és felügyelőbizottsága mindent megtesz a helyzet javítására, ezzel párhuzamosan Nyíregyháza MJV polgármestere is tárgyalásokat folytat minisztériumi szinten a Társaság pénzügyi helyzetének stabilizálása érdekében, de ennek ellenére szükségessé válhat az önkormányzati források rendelkezésre állása. Az intézkedésekkel szeretnék elkerülni, de nem lehet kizárni azt a helyzetet, hogy megkésve érkezik állami forrás, és fizetéseképtelenség áll elő.

Ezért kéri önkormányzatunkat pótlási felújítási forrás terhére, a vízközmű-szolgáltatás fenntartása érdekében 145.000.000 Ft tagi kölcsön biztosításáról hozzon határozatot.

Kérem a Képviselő-testület tagjait, hogy tegyék fel kérdéseiket, mondják el véleményüket.

Kovács Ferenc tanácsnok: Nem látom át, nem olvastam róla, mit jelent ez a forrás?

Trencsényi Imre polgármester: Meghatározott ütemtervben a Nyírségvíznél van Gördülő Fejlesztési Terv, ezeket szoktuk testületi ülésen tárgyalni. Ez most azt jelenti, hogy a tervből csak a kötelező javításokat lesznek meg. Tervezett javítás nem lesz.

Kovács Ferenc tanácsnok: Mennyire ér hátrányosan ez bennünket?

Trencsényi Imre polgármester: Abból a szempontból hátrányosan érint, hogy a tervezett fejlesztések csúsznak vagy késnek. De a javításokhoz a kivitelező egy külső szolgáltatót fog bevonni, semmiképp sem az önkormányzatot terheli a javítás. Ez gyakorlatilag egy virtuális összeg.

Dr. Szegedi Tibor Zsolt alpolgármester: Az alapszolgáltatás, ami ahhoz szükséges, hogy működjön a rendszer, megmarad.

Dr. Dóka Zoltán jegyző: A 2022-évi működési költségekből 4 milliárd forint hiányzik a Nyírségvíz működtetéséhez. Az önkormányzatok ha valamennyien lemondának erről a külön számlán tartott pénzről 2022. december 31-ig, akkor az önkormányzatok életben tudják tartani a Nyírségvíz Zrt-t. 2023-tól új költségvetéssel indul az év.

Trencsényi Imre polgármester: Javaslom a Képviselő-testületnek, hogy a Nyírségvíz Zrt. fel nem használt fejlesztési források működési célra történő átcsoportosításának engedélyezéséről szóló előterjesztést a határozat-tervezet szerint fogadjuk el.

A Képviselő-testület a javaslatot 7 igen szavazattal elfogadta, és a következő határozatot hozta:

IBRÁNY VÁROS KÉPVISELŐ-TESTÜLETE
193/2022 (XI.28.)
h a t á r o z a t a

**A Nyírségvíz Zrt. fel nem használt fejlesztési források működési célra történő
átcsoportosításának engedélyezéséről**

A K É P V I S E L Ő - T E S T Ű L E T

az előterjesztést megtárgyalta és felhatalmazza Ibrány Város Polgármesterét, hogy a Nyírségvíz Zrt.-nél elkülönített számlán nyilvántartott fejlesztési, pótlási forrás terhére 145.000.000 Ft-os összegben, amennyiben a Társaság pénzügyi helyzete úgy kívánja, tagi kölcsönt biztosítson a Nyírségvíz Zrt. részére.

Felelős: Trencsényi Imre polgármester

Határidő: azonnal és folyamatos

8.) Napirendi pont

Ibrány Város 2018-2023 Helyi Esélyegyenlőségi Programjának áttekintése, felülvizsgálata

Előadó: Trencsényi Imre polgármester

Trencsényi Imre polgármester: Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) 31. §-a rendelkezik a helyi esélyegyenlőségi programról. A törvény 31. § (1) bekezdése szerint a települési önkormányzat öt évente, öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programot (továbbiakban: HEP) fogad el, amelyet a 31. § (4) bekezdése értelmében két évente át kell tekinteni és szükség esetén felül kell vizsgálni.

A jogszabály kimondja, hogy: „(4) A helyi esélyegyenlőségi program időarányos megvalósulását, illetve a (2) bekezdésben meghatározott helyzet esetleges megváltozását két évente át kell tekinteni, az áttekintés alapján szükség esetén a helyi esélyegyenlőségi programot felül kell vizsgálni, illetve a helyzetelemzést és az intézkedési tervet az új helyzetnek megfelelően kell módosítani.”

A Képviselő-testület 2018 szeptemberében a 165/2018 (IX.24.) KT. számú Határozattal fogadta el az 5 évre szóló (2018-2023) Helyi Esélyegyenlőségi Programot.

A települési önkormányzat által készített Helyi Esélyegyenlőségi Program helyzetelemzésből és intézkedési tervből áll. A helyzetelemzés során meghatározásra került a településen élő hátrányos helyzetű társadalmi csoportok: a romák és mélyszegénységben élők, gyermekek, nők, idősek és fogyatékkal élők teljes lakossághoz viszonyított képzettségi, lakhatási, foglalkoztatási, egészségi, szociális és területi mutatói, továbbá a település esélyegyenlőségi problémái.

Az Ebktv. 31.§ (4) bekezdésének értelmében a felülvizsgálatot megelőzi a HEP áttekintése, amelynek kimenete kétféle lehet:

1.) Az áttekintést követően arra a következtetésre jut az önkormányzat, hogy felülvizsgálat nem szükséges. Ebben az esetben a képviselő - testületnek szükséges arról határoznia, hogy az Ebktv - ben foglaltaknak megfelelően, a HEP két évente előírt áttekintésének eleget tett, a HEP-et változatlan formában elfogadja, fenntartja. A Képviselő-testület határozatát fel kell tölteni a HEP-ek elkészítésének és felülvizsgálat nyomon követésének támogatására létrehozott szoftver (hep.szgyf.gov.hu) dokumentumai közé, ahogyan azt a nyilatkozatot is, amely arra vonatkozik, hogy felülvizsgálat nem történt.

2.) Az áttekintést követően – tekintettel a helyzetelemzésre - döntés születik a HEP felülvizsgálatáról. Ez esetben össze kell hívni a HEP fórumot, amelyen kidolgozásra kerül a HEP módosítása.

A jelenlegi felülvizsgálat során az adatbázis aktualizálását követően a HEP Fórum 2022. november 17-i összehívása során a partnerek bevonásával áttekintettük a 2 éve elfogadott intézkedési tervet, s az abban megfogalmazott problémákat, begyűjtöttük az erre vonatkozó legújabb információkat. Ezt követően 2022. november 24-én került sor az ezen információk ismeretében elkészült felülvizsgálati anyag újabb HEP Fórum általi megtárgyalására.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program felülvizsgálatához igénybe vettük a Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóság (TEF) alkalmazásában álló esélyegyenlőségi mentor segítségét is.

A helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokól szóló 32112011. (XII. 27 .) Korm. rendelet 6. § (2) bekezdése alapján a felülvizsgálatnak ki kell terjednie arra, hogy a helyzetelemzés továbbra is helytálló-e, illetve a lejárt határidejű intézkedések esetén azok teljesülésére és eredményeinek felmérésére.

A 6. § (3) bekezdése értelmében:

„(3) Ha a felülvizsgálat alapján szükséges, a települési önkormányzat

a) módosítja a helyi esélyegyenlőségi programot, vagy

b) új helyi esélyegyenlőségi programot fogad el.”

A HEP Fórum tagjai a Helyi Esélyegyenlőségi Program áttekintésével kapcsolatos aktuális helyzetelemzést tényyszerűnek és mindenre kiterjedőnek tartották, de annak aktualizálása vált szükségessé néhány, az eltelt 2 év során bekövetkezett változásokból adódóan.

Az áttekintést követően a felülvizsgálat oka egyrészt az áttekintés során beazonosított, a HEP helyzetelemzésében történt lényeges változások, másrészt az intézkedési tervben meghatározott intézkedések ütemezéshez képest tapasztalt eltérése lehet.

A HEP 2018-as elfogadását követően eltelt 4 év során bekövetkezett változásokból adódóan, annak módosítása szükséges. A HEP módosításait az előterjesztés melléklete tartalmazza.

Van-e szóbeli kiegészítés?

Puskás Gyula aljegyző: Két alkalommal gyűltünk össze. Ötleteltek, az ott elhangzó javaslatokat beépítettem a Helyi Esélyegyenlőségi programba, a kötelező elemeket is.

Trencsényi Imre polgármester: Van-e valakinek kérdése, észrevétele?

- Kérdés, hozzászólás, észrevétel nem érkezett. –

Trencsényi Imre polgármester: Javaslom a Képviselő-testületnek, hogy az Ibrány Város 2018-2023 Helyi Esélyegyenlőségi Programjának áttekintése, felülvizsgálatáról szóló előterjesztést fogadjuk el.

A Képviselő-testület a javaslatot 7 igen szavazattal elfogadta, és a következő határozatot hozta:

IBRÁNY VÁROS KÉPVISELŐ TESTÜLETE
194/2022. (XI.28.) KT. sz.
h a t á r o z a t a

Ibrány Város 2018-2023 Helyi Esélyegyenlőségi Programjának
2022-es felülvizsgálata című napirendi ponthoz

A K É P V I S E L Ő - T E S T Ű L E T

az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. Törvény 31.§-ának megfelelően a 2018 szeptemberében a 165/2018 (IX.24.) KT. számú Határozattal elfogadott Ibrány Város Helyi Esélyegyenlőségi Programját és Intézkedési Tervét áttekintette és annak felülvizsgálatát a melléklet szerint jóváhagyja,

UTASÍTJA

a jegyzőt, hogy a program felülvizsgálata során felmerült változásokat Ibrány Város Helyi Esélyegyenlőségi Programjában vezesse át, s egységes szerkezetbe foglalva, a kért mellékletekkel együtt küldje meg a Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóság Észak-Alföldi Társadalmi Esélyteremtési Igazgatósága felé, illetve online töltsse fel a hep.szgyf.gov.hu weboldalra.

Felelős: Dr. Dóka Zoltán jegyző

Határidő: 2022. december 1.

**Helyi Esélyegyenlőségi Program
2018-2023**

IBRÁNY Város Önkormányzata

Elfogadta Ibrány Város Önkormányzatának képviselő-testülete a 165/2018.(IX.24.) KT.
számú Határozatával
Felülvizsgálva a 234/2020. (X.26.) KT. sz. határozattal

Tartalomjegyzék

Bevezetés	3
A település bemutatása	4
Értékeink, küldetésünk	9
Célok	10
A Helvi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése	
1. Jogszabályi háttér bemutatása	11
2. Stratégiai környezet bemutatása	13
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	18
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	79
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	93
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	102
7. A fogvatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	110
8. Helvi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	12533
9. A helvi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	6703
A Helvi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	14
1. A HEP IT részletei	1
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	1
A beavatkozások megvalósítói	4
Az intézkedési területek részletes kifejtése	
2. Összegző táblázat - A Helvi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	
3. Megvalósítás	
A megvalósítás előkészítése	
A megvalósítás folyamata	
Monitoring és visszacsatolás	
Nyilvánosság	
Érvényesülés, módosítás	
4. Elfogadás módja és dátuma	

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 2021. 06. 30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva, Ibrány Város Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

A valódi egyenlőség napjainkban elérhetetlen. Esélyegyenlőségről nem, csak esélykülönbségcsökkentésről beszélhetünk.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja és folytatása a 185/2013.(VIII.18.) KT.sz. határozattal elfogadott és a felülvizsgálat során a 199/2015 (IX.28.) KT.sz. határozattal módosított Helyi Esélyegyenlőségi Program dokumentumnak.

Ibrány Város Önkormányzata annak érdekében, hogy 2018-tól is hatékonyan, illetve még hatékonyabban tudja működtetni az intézményhálózatát, ellátni az önkormányzati kötelező feladatokat és lehetőség szerint az önként vállalt feladatok és a fejlesztések terén is előre tudjon lépni, ismételten szükséges a feladatok felülvizsgálata. A mutatószámok változása függvényében át kell tekinteni a kötelező feladatok ellátásának maradéktalan végrehajtása érdekében az önként vállalt feladatait az önkormányzatnak.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Ibrány település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szociális Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

Célunk: Kiemelt figyelmet fordítani a település periferiáin, szegregátumban élők életkörülményeinek javítására, ahol a roma népesség aránya települési átlagtól magasabb, - s ezzel egyidejűleg a településen belüli integrációs feltételek további erősítését is biztosítani.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan.

A település bemutatása

Ibrány jellegzetesen mezővárosias, alföldi település. A Tiszaháton, a Rétköz nyugati részén, a Tisza és a Lónyai-csatorna által határolt területen fekszik. Ibrány állandó lakosainak a száma 2018. 01. 01. napján: 6.970 fő.

A település jelképeiben megőrizte a múlt hagyományait. A település zászlaján Ibrány címere látható, melynek motívumai őrzik az Ibrányi család ősi címerének jellegzetességeit. A címer Mezey István grafikusművész alkotása.

A település kialakulását a történeti és a régészeti feltárások is 700 évre becsülik. A település neve a honfoglalás és az államalapítás időszakára utal. Vélhetően a mohamedán Ibrahimból alakult ki, s változott, formálódott századokon át.

A település életét alapvetően természeti környezete határozta meg. Gazdaságában a rétközi vízivilág adta vadászat, halászat, állattartás dominált.

Az 1880-as évtizedekben végrehajtott Tisza-szabályozás, a Belfő- és a Lónyai-csatorna építése következtében a rétközi táj arculata megváltozott. Megnőtt a művelhető földterület.

1895-ben az ibrányi uradalmak a térség legjobban gépesített birtokai voltak. Megalakult/elsőként a környéken/ a hitelszövetkezet, 1920-tól a hangyaszövetkezet révén is bekapcsolódtak az országos kereskedelmi életbe. A harmincas évek végére Ibrány modernnek számító községgé lett. Vasútállomása, postája, villanya, teljesen osztott iskolája, óvodája, gyógyszerháza, orvosa, állatorvosa volt.

E vidéken elsőként osztottak földet a Károlyi-féle reform keretében. 1946 nyarán kereskedelmi céllal népi szövetkezett hoztak létre. Alapítói az ország első Kossuth-díjasai közé tartoztak. 1962-ben a település gimnáziumot kapott, amellyel megnyílt a lehetőség a körzetközponti szerepkör kiterjesztésére. Az 1973. január 31.-én nagyközséggé vált Ibrányban több gazdálkodó szervezet, intézmény tevékenysége térségi jellegűvé vált, ellátva a környék lakosságát, egyben elindítva a település várossá fejlődésének folyamatát.

1993. november 1.-jén Ibrány városi rangot kapott. A kommunális ellátottság teljessé tételével a város kihasználja gazdaságföldrajzi előnyeit s a hangulatos Tisza-part gazdag lehetőségeit. 2004-től a település az Ibrány-Nagyhalász statisztikai kistérség székhely települése lett, amely azt jelentette, hogy Ibrány 17 településnek szellemi, gazdasági, kulturális, egészségügyi, oktatási központjává vált, s ami jelentős szerepet játszott abban, hogy 2013. január 1-jétől a város járási székhely szerepkört kapott.

A 70-es években kezdődött ipartelepítésekkel, majd jó helyi kezdeményezésekkel bővültek a foglalkoztatás lehetőségei, csökkent az eljárák száma, de még mindig számottevő maradt. A 80-as évek második felétől ez a réteg igen kedvezőtlen helyzetbe került, az elsők között vált munkanélkülivé. Az infrastrukturális beruházások legfontosabb célja, hogy megfelelő körülményeket teremtsenek munkahelyek létesítéséhez.

A megélhetési gondok enyhítése érdekében a lakosság élt a földtulajdon szerzésének lehetőségével. Sajnos 2015 év végével a helyi mezőgazdasági és szolgáltató szövetkezet megszűnt a településünkön, így az általa addig bérelt földterületet a helyi földtulajdonosok jelentős része értékesítette, illetve helyi mezőgazdasági termeléssel életvitelszerűen gazdálkodók részére adta haszonbérbe. Az utóbbi időben megnőtt az egyéni vállalkozók száma, a kereskedőktől a mezőgazdasági vállalkozóktól kezdve az iparos szakmáig.

A magánvállalkozások fokozottabb megjelenésekor – 1984 elején – indult el az a vállalkozói csoport, amely építőipari szolgáltatások teljesítésével kereste a helyét a szakma piacán.

A 2000-es évek elejétől a város legjelentősebb beruházásai Európai Unió forrásából valósultak meg, ami a város életében jelentős pozitív változásokat hozott egyrészt az infrastrukturális, szolgáltatás, közszolgáltatás, s esztétikai téren egyaránt. Nagyhalással közösen több, - uniós és állami támogatásból finanszírozott, elsősorban kommunális jellegű - közös beruházás valósult meg, így pl. a második ütemű szennyvízberuházás- melynek eredményeként Ibrány és Nagyhalász szennyvízcsatorna hálózattal történő ellátása megközelíti a 100 %-ot, belvíz beruházás és járóbeteg szakellátó intézet építése.

Ibrányban középfokú oktatási intézmény, az Ibrányi Móricz Zsigmond Gimnázium Szakgimnázium és Kollégium, 8 évfolyamos állami fenntartású Ibrányi Árpád Fejedelem Általános és Művészeti Iskola és a 2018/19-es tanévben felmenő rendszerben beinduló az Ibrányi Református Egyházközség fenntartásában lévő Ibrányi Református Általános Iskola és Óvoda közoktatási intézmény működik. Az állami általános iskolában alapfokú művészeti oktatás is folyik /ének-zene, néptánc, képző- és iparművészet, dráma). A településen az óvodáskorú gyermekek ellátást 3 óvoda biztosítja, melyből a 2018/2019-es nevelési évtől kezdődően 1 önkormányzati fenntartású és 2 egyházi (1 a Baptista Szeretetszolgálat fenntartásában: Csicsergő Óvoda, s 1 a Református Egyházközség fenntartásában).

1975-ben létesült a városban a gazdag helytörténeti gyűjtemény, amely a régi korok tárgyi és írott emlékeivel őrzi a rétközi parasztság tárgyait, szokásait.

Ibrányban három templom: református, római katolikus, görög katolikus templom, és a Jehova tanúi és a Shalom Bibliái Gyülekezet vallási közösség imaháza található.

A város több civilszervezet is működik. Vadásztársaság, horgászegyesület, sportegyesület, tűzoltó egyesület. A civil szerveződések alakulásában határozott fellendülés tapasztalható az utóbbi években. Az azonos érdeklődésen túl sok esetben az azonos szociális problémákkal élők társadalmi szerveződése tapasztalható pl. Szalmaszál (fogytékosok) Egyesülete, Természetvédők Egyesülete, Polgárőr Egyesület stb. A rendezvények és nagyobb események összehangolása érdekében a civil szervezetek, az önkormányzat és intézmények működését, tevékenységét, programjait az Ibrányi Civil Fórum fogja össze, koordinálja.

Az önálló rendőrség mellett a polgárőrség 47 fővel alakult meg 1992-ben. A századfordulón szerveződött a máig működő önkéntes tűzoltó egyesülete.

A város nevezetes műemléke a román kori református templom. A település szépen parkosított. 1990-ben 4 hektáron pihenőerdő telepítésére került sor. A Tisza-part ibrányi ártere természetvédelmi terület, a fülemülék ezreinek költőhelye. Itt, a Tisza-parton strand üzemel. Kialakult a Tisza-parti üdülőövezet, ahol 90 szép vendégház épült. Nagyon büszkék vagyunk parkjainkra, köztéri alkotásainkra, melyek között megtalálható az 1848-as emlékoszlop, a hősi emlékmű, melyet a második világháborúban elesettek emlékére készített Borbás Tibor. 1992-ben került felállításra az 1956-os emlékmű. A központ főterén helyezkedik el a Kossuth-mellszobor, a millicentenáriumi emlékmű, melyet Ulmann István faragó készített, vele szemben a hét vezér fából faragott alakja, mely Sárosi Tibor faragó művész alkotott. Településünk díszé Pathó Róza Szabadság-szobra, Nagy Sándor Paraszt bácsija, Borbás Tibor Földosztók című domborműve, Györfi Sándor Ibrányi László ezredes kapitányról készült alkotása, és nem utolsó sorban a millenniumi park, melyben a magyarok jelképe, a turulmadár helyezkedik el, melyet szintén Györfi Sándor szobrászművész alkotott. A város főterén található Szalai László keramikus művész szökőkútja, és közttereinket díszíti még Polyák Ferenc két alkotása is.

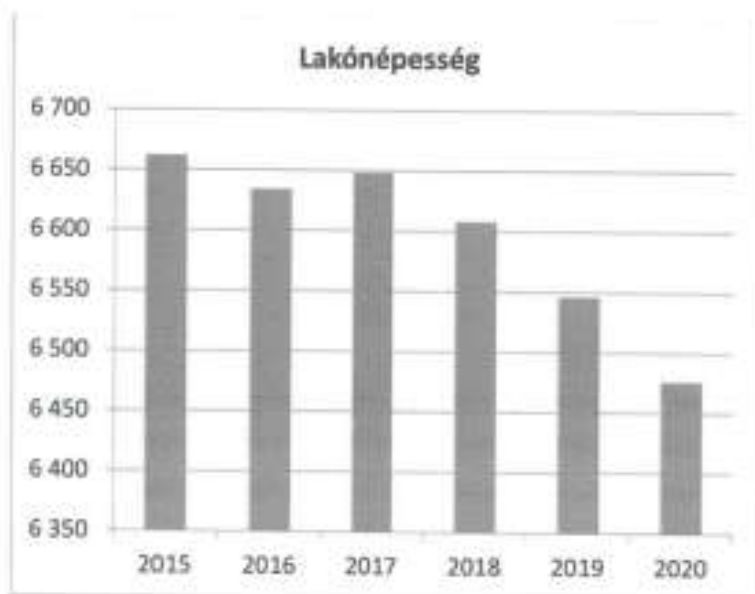
Az Európai Unió Forrásból az ÉAOP pályázat keretében, valamint a TÁMOP 5.3.6. pályázatból adódóan megvalósult beruházások illetve komplex programok révén a város Nyugati részén fekvő településrész (egyik szegregátum) területén pozitív változások következtek be, ami jelentősen javította az ott élők életminőségét, segítette az ott élők (mélyszegénységben élők, romák, gyermekek, időskorúak) meglévő hátrányainak csökkentését. Megvalósultak a járda beruházások, ami nagymértékben javított mind az időskorúak, kisgyermekes anyák és a mozgáskorlátozottak közlekedési körülményeit. Kialakításra került egy un. városi zöldliget, ami kulturált, igényes területen, köztéri alkotással, padokkal, virágosított környezetben biztosítja az ott élők pihenését, s szépíti, igényessé teszi a lakókörnyezetüket. Megvalósult a településrészen egy sportcentrum, ami a városrészben élő fiatalok, gyermekek szabadidős tevékenységében jelentős javulást eredményezett, hasonlóan a Bessenyei utcában létesített játszótérhez és sportpályához. A Bessenyei út 16. sz. alatt létesített mosoda és szociális fürdő megépítésével és a szolgáltatás nyújtásával a komfort nélküli ingatlanokban élők életminőségében pozitív javulás következett be. Bővült a Gyermekjóléti és Családsegítő Intézmény épülete, ami új, átalakított ingatlanba költözött, a városon belül közelebb a szolgáltatást jelentősen igénybe vevő lakossághoz.

A lakosság – különös tekintettel az időskorúakra - biztonságérzetének növelése érdekében, bűnmegelőzés céljából térfigyelő kamerarendszer, valamint sebesség előjelző készülék került telepítésre.

A Községi Ház, valamint 4 új kis alapterületű szociális bérlakás létesítésével, a Komplex telep programon belül Tanoda, és Teleház beindításával jelentősen javultak a település mélyszegénységben élő, romagyermek népességének életkörülményei, esélyei.

2020-ra a TOP-4.3.1-15 „Leromlott városi területek rehabilitációja Ibrányban” pályázat keretében elkészült 8 új építésű szociális bérlakás és 1 szolgálati lakás, valamint önkormányzatunk ezek mellett - saját erőforrásokat felhasználva 2 szociális bérlakást is épített. Ezekkel az ingatlanokkal bővültek városunk népességmegtartó lehetőségei.

A településrészen élő felnőttkorú mélyszegénységben élő, zömmel roma nemzetiségű lakosság - 56 fő – részére helyben szervezett átképzések kerültek megtartásra, melynek ideje alatt a résztvevők számára megélhetési támogatás volt biztosítva. Az esélyegyenlőség biztosítása érdekében jelentős számú egészségügyi szűrésre, egészségügyi felvilágosító előadások megtartására, pénzügyi és vállalkozási ismeretekkel kapcsolatos előadások megtartására, sport és kulturális rendezvények tartására került sor.

Az elmúlt időszak demográfiai adatainak tanúsága szerint folytatódik a település lakónépességének lassú csökkenése, valamint előregedése, mivel a lassan csökkenő állandó lakosságból a 65 évnél idősebb népesség száma, s aránya a településen belül 2016 évig tovább emelkedett, majd ettől az évtől kezdődően valamelyest csökkent az állandó lakosságon belül a 65 év felettiek aránya.

A táblázatból kitűnik, hogy az elmúlt évek során a lakónépesség száma csökkenő tendenciát mutat (kivéve a 2017-es évet, amikor növekedett a település lakosságszáma az előző évhez képest), melyben azonban valamelyes lassulás tapasztalható. Ezen tendencia megállítása és esetleges megfordítása érdekében az önkormányzat az utóbbi 2 évben – más településről a betelepédést, letelepedést segítő lakáscélú ellátást nyújt (bérletkés biztosításával, illetve a fiatalok lakhatási feltételei megteremtéséhez kapcsolódó lakásépítési, lakásvásárlási támogatással), melyek célja a lakónépesség növelése.

1. számú táblázat -Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2015	6 662	bázis év
2016	6 634	99,58%
2017	6 648	100,21%
2018	6 608	99,40%
2019	6 546	99,06%
2020	6 476	-

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

2. számú táblázat -Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2018)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	3393	3540	6933	48,94%	51,06%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			231	3,33%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	621	572	1193	8,96%	8,25%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	117	118	235	1,69%	1,70%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	2143	2019	4162	30,91%	29,12%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	179	225	404	2,58%	3,25%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	333	606	939	4,80%	8,74%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az országos statisztikákhoz hasonlóan városunkban is közel azonos a felnőtt korú nők és férfiak aránya. A 65 év felettieknél a férfiak arányának jelentős csökkenése figyelhető meg, ami szintén megfelel az országosan tapasztaltaknak, a férfi lakosok alacsonyabb várható élettartamára tekintettel.

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2015	912	1 189	76,70%
2016	919	1 206	76,20%
2017	947	1 194	79,31%
2018	939	1 193	78,71%
2019	951	1 186	80,19%
2020	943	1 156	-

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az elmúlt évek során az elvándorlások száma meghaladta a városba újonnan letelepülők számát. 2016-ban az előző évekhez képest jelentős változás történt, akkor ugyanis nagymértékben nőtt mind az idevándorlók száma, mind az elvándorlók száma. A fenti táblázatból megállapítható, hogy Ibrány esetében az evándorlások száma ugyan számszakilag megugrott 2016 évben, azonban ugyanilyen arányban emelkedett a az ide vándorlás, így az egyenleg szint nem számottevő.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2015	-8
2016	-3
2017	0
2018	-2
2019	-11
2020	n.a.

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2015	-5
2016	-2
2017	2
2018	-4
2019	1
2020	n.a.

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A fenti táblázatból kitűnik, hogy Ibrányban is hullámzó mértékben, de a természetes fogyás jelei mutatkoznak

Célok

A településen fekvő három szegregátum területén igen magas a mélyszegénységben élő, roma nemzetiségűek, gyermekek és az idősek aránya. 2013 óta a település Nyugati részén megvalósult fejlesztések és programok enyhítettek valamelyest az ott élők problémáin, javították az egyenlő esélyek biztosítását. Továbbra is megoldásra vár azonban a Koi településrész problémáinak megoldása.

Értékeink, küldetésünk

A település legfőbb természeti értéke a Tisza, melynek ibrányi partszakasza tiszta, kulturált. A folyó és a holtágak rekreációs lehetőségeinek eddiginél fokozottabb kihasználása jelentős turisztikai potenciált rejt magában. A településen áthaladó, országos jelentőségű kerékpárút és a Tisza adta turisztikai lehetőségek összekapcsolása további idegenforgalmi vonzerő lehet.

Ibrány Város Önkormányzata 2020-ban támogatást nyert a Kisfaludy 2030 Turisztikai Fejlesztő Nonprofit Zrt. által meghirdetett strandfejlesztési program keretében. A projekt keretében az Ibrányi Tiszai Szabadstrand fejlesztése történt meg a strandra látogatók magasabb szintű kiszolgálása érdekében. A megvalósult látogató- és családbarát fejlesztés keretében szociális blokk, családbarát mosdó, zuhanyzó-öltöző blokk és baba-mama szoba került kialakításra, valamint egységes vizuális megjelenésű öltözőkabinok létesítése történt meg.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Ibrány Város Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,

- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása

Az állampolgári öngondoskodás, együttműködési készség erősítését szolgálja az a törvényi felhatalmazás, amely szerint a képviselő-testület egyes közszolgáltatások igénybevételét rendeletében feltételekhez kötheti, a feladat- és hatáskörébe tartozó önkormányzati ügyekben – törvény által biztosított keretek között – önállóan mérlegelhet. A HEP figyelembe veszi Ibrány Város Önkormányzata által hozott rendeleteket, dokumentumokat

- A gyermekek védelméről szóló 19/2013. (IX. 25.) önkormányzati rendelet
- A települési támogatásokról és egyes szociális ellátásokról szóló 8/2015.(II.27) önkormányzati rendelet
- A lakások és nem lakás céljára szolgáló helyiségek bérletére, elidegenítésére, valamint a lakáshoz jutás helyi támogatására vonatkozó szabályokról szóló 14/2013. (VII.03.) önkormányzati rendelet
- A köztisztaság fenntartásáról és a környezetvédelemről szóló 21/2013.(X.30.) önkormányzati rendelet
- A közösségi együttélés alapvető szabályairól, valamint ezek elmulasztásának jogkövetkezményeiről szóló 7/2017. (III.29.) önkormányzati rendelet

1.2.1. A települési támogatásokról és egyes szociális ellátásokról szóló 8/2015 (II.27.) önkormányzati rendelet (jogszabályi háttér: Szt. 45.§)

Az önkormányzatok által biztosított ellátás neve 2015. március 1-jétől egységesen települési támogatás lett.

E támogatás keretében az önkormányzatok az általuk támogatandónak ítélt, rendeletükben szabályozott élethelyzetekre nyújthatnak támogatást. Az önkormányzat kötelezettsége abban áll, hogy a települési támogatásról rendeletet alkosson. Annak eldöntése, hogy e támogatás keretében milyen célokra, mely feltételek teljesülése esetén milyen összegű támogatást nyújt, teljes mértékben az önkormányzat mérlegelési jogkörébe tartozik.

Az Szt. által szabott egyetlen kötelezettség az, hogy a képviselő-testület a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gondokkal küzdő személyek részére rendkívüli települési támogatást köteles nyújtani. A létfenntartást veszélyeztető élethelyzet, a létfenntartási gond meghatározása az önkormányzat jogosultsága, hasonlóan az ilyen helyzetekben nyújtandó támogatás összegének meghatározásához.

Az Szt. a települési támogatás keretében biztosítandó juttatások körét példálózóan sorolja fel:

Települési támogatás keretében nyújtható támogatás különösen

- a) a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez,
- b) a 18. életévét betöltött tartósan beteg hozzátartozójának az ápolását, gondozását végző személy részére,
- c) a gyógyszer-kiadások viseléséhez,
- d) a lakhatási kiadásokhoz kapcsolódó hátralékot felhalmozó személyek részére.

Az Szt. szabályozása szerint a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez nyújtott települési támogatást más jogszabály alkalmazásában lakásfenntartási támogatásnak kell tekinteni.

A települési önkormányzat képviselő-testületének a települési támogatás megállapításának, kifizetésének, folyósításának, valamint felhasználása ellenőrzésének szabályairól szóló rendeletét legkésőbb 2015. február 28-ig kellett megalkotnia. Városunk képviselő-testülete A települési támogatásokról és egyes szociális ellátásokról szóló 8/2015 (II.27.) önkormányzati rendeletében határozta meg az ellátások típusait, a jogosultsági feltételeket és az eljárási szabályokat. Ennek megfelelően az alábbi települési támogatások kerültek 2015. március 1-jétől kezdődően városunkban bevezetésre:

- lakhatási feltételek támogatása- fűtési támogatás- elsősorban természetbeni formában a régi lakásfenntartási támogatás szűkített körben, kizárólagosan fűtési idény időszakára (október 15-től – április 15-ig terjedő időre, egységesen 5000.-Ft/hó összegben) Mivel ebben az esetben a jogosultsági feltételként az egy főre eső jövedelemhatár 28.500.-Ft-ban, illetve egyedülálló esetén 42.750.-Ft-ban lett meghatározva, jelentősen kevesebb jogosulttal számolunk az előző - központilag szabályozott - lakásfenntartási támogatásra jogosultak számával szemben.
- rendkívüli települési támogatás: A létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, illetve időszakosan vagy tartósan létfenntartási gondokkal küzdő személy részére, a nem várt többletkiadásai céljára, vagy valamely – elsősorban önhibáján kívüli okra visszavezethetően - kieső jövedelmének részbeni pótlására rendkívüli települési támogatás állapítható meg, feltéve, hogy családjukban az egy főre jutó havi nettó jövedelem a nyugdíjminimum 200 %-át (57.000.-Ft), egyedül élő esetén a 250 %-át (71.250.-Ft) nem haladja meg és vagyona a család tagjainak nincs. Lehetőség van a hivatalbóli támogatás megítélésére is, ha a Bizottság tudomással bír rendkívüli nehéz helyzetbe kerülő személyről, családról.

- gyógyszer támogatás a jelenleg méltányossági közgyógyellátás helyébe: önkormányzati települési támogatásként gyógyszer-támogatás annak a kérelmezőnek nyújtható, akinek családjában az egy főre jutó havi nettó jövedelem, családban élő esetén a nyugdíjminimum 150 %-át, egyedül élő esetén annak 200%-át nem haladja meg és a havi rendszeres gyógyszerfogyasztás költsége, és/vagy gyógyászati segédeszközének térítési díja eléri, vagy meghaladja az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 25%-át. A támogatás összege személyenként évente a 30.000,-Ft-ot nem haladhatja meg.
- rendkívüli települési támogatás temetési költségekhez: Temetési költségekhez való hozzájárulásként települési támogatásban részesíthető az a kérelmező – a temetést követő 3 hónapon belül - aki elhunyt személy eltemettetéséről gondoskodott feltéve, hogy a családjában az egy főre jutó havi nettó jövedelem a teljes munkaidőben foglalkoztatott munkavállaló részére megállapított személyi alapbér mindenkori kötelező legkisebb összegének személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékcal csökkentett összegének (nettó minimálbér) 300 %-át, egyedül élő esetén pedig a 350%-át nem haladja meg. 2018. 01.01. napjától a temetési segély a temetett szociális helyzetére is figyelemmel differenciáltan kerül megállapításra függetlenül a temetési költségek nagyságától az eltemetett családjának egy főre jutó jövedelméhez igazodóan :
 - egy főre eső jövedelem nettó minimálbér 50 %-áig 40.000 Ft
 - egy főre eső jövedelem minimálbér 100 %-áig 30.000 Ft
 - egy főre eső jövedelem nettó minimálbér 150 %-áig 20.000 Ft
 - egy főre eső jövedelem nettó minimálbér 200 %-áig 15.000 Ft
 - egy főre eső jövedelem nettó minimálbér 300 %-áig 10.000 Ft
- jogszabály előírása alapján maradt a köztemetéssel kapcsolatos (költségek viselésére, mentesítésre vonatkozó) szabályozás is.

Ibrány Város Képviselő-testületének döntése értelmében a 2019-es évtől elérhető a települési támogatásokról és egyes szociális ellátásokról szóló rendelet 12/A. §-ában szabályozott gyermekek és felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán tanuló fiatal felnőttek tanév kezdési támogatása.

Ez alapján a város közigazgatási területén állandó lakcímmel rendelkező, s a településen életvitelszerűen élő óvodás gyermekek, általános iskolás és középiskolás diákok törvényes képviselői, illetve a felsőfokú közoktatási intézmény nappali tagozatán tanuló fiatal felnőttek (utoljára abban az évben, amelyben a 25. életévüket betöltik) évente egy alkalommal önkormányzati támogatásban részesülhetnek.

A támogatás összege:

- a) óvodások esetében 10.000 Ft/fő
- b) általános iskolások esetében 15.000Ft/fő
- c) középiskolások esetében 20.000 Ft/fő
- d) felsőfokú tanulmányokat folytatók esetében 30.000 Ft/fő

A szabályozás 2020-ban kiegészült a város közigazgatási területén állandó lakcímmel rendelkező nevelőszülő háztartásában nevelt, s a városban bejelentett tartózkodási hellyel rendelkező óvodás gyermekek, általános iskolás és középiskolás diákok, illetve a felsőfokú közoktatási intézmény nappali tagozatán tanuló nevelőszülőnél utógondozói ellátásban részesülő, s bejelentett ibrányi tartózkodási hellyel rendelkező fiatal felnőttekre (utoljára abban az évben, amelyben a 25. életévüket betöltik) is, amennyiben a meghatározott feltételeknek megfelelnek.

Ibrány Város Képviselő-testületének döntése értelmében, szintén a 2019-es évtől elérhető a települési támogatásokról és egyes szociális ellátásokról szóló rendelet 12/C. §-ában szabályozott Fiatalok lakhatási feltételei megteremtéséhez kapcsolódó lakásépítési, lakásvásárlási támogatás.

Ezzel a támogatási formával a város közigazgatási területén lakóingatlan építő, illetve használt lakóingatlan vásárló, s az építés illetve vásárlás után Ibrányban letelepülő fiatal házaspárok, illetve bejegyzett élettársi kapcsolatban élők részesülnek vissza nem térítendő támogatásban. A támogatás összege építés esetén 500.000 Ft, vásárlás esetén 250.000 Ft. Támogathatók azok a kérelmezők, akik vállalják, hogy a támogatással szerzett ingatlanba való beköltözés után legalább 5 évig Ibrányban életvitelszerűen élnek.

2020-ban döntött Ibrány Város Képviselő-testülete ikerszületés esetén a gyermekek gondozásához nyújtott anyagi támogatásról, amelyet a települési támogatásokról és egyes szociális ellátásokról szóló rendelet 12/D. §-ában szabályozott.

Ennek értelmében a város közigazgatási területén állandó lakcímmel rendelkező szülőt kettő, vagy több gyermek egyszerre történő születése esetén kérelmére a gyermekek születésétől kezdődően a gyermekek egy éves koráig havonta rendszeres anyagi támogatás illeti meg, a gyermekek gondozásához történő önkormányzati anyagi hozzájárulásként, amennyiben a kérelmező családjában az egy főre eső jövedelem nem haladja meg a garantált bérminimum 300 %-át. A támogatás összege havonta gyermekenként 20.000.-Ft.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Fogytékosságügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

Az esélyegyenlőség javítása, az egyenlő bánásmód érvényesítése szempontjából releváns, a társadalom különböző csoportjainak együttélésére vonatkozó stratégiák különösen az alábbiak:

□ **„Legyen jobb a Gyerekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)** A Legyen Jobb a Gyerekeknek Nemzeti Stratégia szükségességét elsősorban az indokolta, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. A törvény minden gyermekre kiterjed, de értelemszerűen azoknak a gyerekeknek kell prioritást kapniuk, akiknek érdekei a legjobban sérülnek, akiknél a nélkülözések a legjobban korlátozzák fejlődésüket. A Nemzeti Stratégia másik fontos indoka a szegénységi ciklus megszakításának szükségessége, a gyermekek és a társadalom közös távlati érdeke.

□ **Idősügyi Nemzeti Stratégia 2009-** Az Országgyűlés 2009-ben a 81/2009. (X.2.) OGY határozatában fogadta el a Stratégiát, amelynek célkitűzéseinek megvalósulását két ütemtervre bontották. Az első rész 2010-2022-ig, a másik 2023-2034-ig tervezhető, hogy több párhuzamosan folyó cselekvési tervvel együtt tudjon megvalósulni. A magyarországi időspolitika egyik legfontosabb megoldandó kérdése az időskorúak diszkriminációjának megszüntetése és az

esélyegyenlőség megteremtése, az idős korosztály igényeinek figyelembevétele az élet valamennyi területén. A stratégia kiinduló pontja az, hogy a legtöbb ember időskorában a következő négy dolgot szeretné elmondani magáról: a társadalom megbecsült tagja, egészséges, nem magányos, biztonságban és védetségben tud élni. Ezekből kiindulva a célok a fenntarthatósági elvek mentén fogalmazódtak meg. Minden korosztály számára élhető világban olyan gazdasági és társadalmi környezet kialakítása, amelyben az idősödő és az idős emberek meg tudják őrizni aktivitásukat, társadalmi részvételüket. Olyan szemlélet kialakítása, amellyel biztosítható és növelhető az idősor presztízse, valamint az idős korosztály iránti szolidaritás. Az idősorra történő felkészülés és az aktív társadalmi részvétel igényének erősítése a társadalomban.

Az EU 2020 stratégia Az EU 2020 stratégia az Európa 2020 az Európai Unió 10 évre szóló növekedési stratégiája, a 2000-ben megkezdett Lisszaboni Stratégia folytatása, annak tapasztalatait beépítő új, közösségi gazdaságpolitikai célrendszer és ahhoz tartozó intézkedésterv. Célja nem csupán a válság leküzdése, a stratégia az uniós növekedési modell hiányosságait hivatott megszüntetni, és az intelligensebb, fenntarthatóbb és befogadóbb növekedés feltételeit kívánja megteremtetni. Az esélyegyenlőség szempontjából releváns célkitűzések, melyeket 2020-ra az EU egészének teljesítenie kell, két területen is megjelenik. Az oktatásban a lemorzsolódási arányt 10% alá kell csökkenteni. A szegénység/társadalmi kirekesztés ellen ható intézkedések sora pedig azt célozza, hogy legalább 20 millióval csökkenjen azok száma, akik nyomorban és társadalmi kirekesztettségben élnek, illetve akik esetében a szegénység és a kirekesztődés reális veszélyt jelent.

□ **Nemzeti Reform Program** A Nemzeti Reform Program: Az Európa 2020 stratégia megvalósításának legfontosabb eszközét tagállami szinten a nemzeti reformprogramok jelentik, melyeket a tagállamoknak minden év áprilisában, a stabilitási/konvergencia programokkal együtt kell elkészíteniük. A nemzeti reformprogramok rögzítik az uniós kiemelt célok alapján megfogalmazott nemzeti célokat, továbbá ismertetik, hogyan kívánják a kormányok a célokat teljesíteni, illetve a növekedést hátráltató akadályokat leküzdni. A dokumentumok azt is meghatározzák, hogy kik, mikor, milyen intézkedéseket hoznak majd, s hogy ennek milyen költségvetési vonzatai lesznek. A Nemzeti Reform Program az esélyegyenlőségi célcsoportok helyzete javításának szempontjából közvetlen jelentőséggel bíró célkitűzéseket és intézkedéseket tett.

□ **Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia 2010-2021** A Stratégiát a 1004/2010. (I.21.) határozatában fogadta el a Kormány. A hosszú távú célkitűzéseket a Pekingi Cselekvési Programmal és „A nők és férfiak egyenlőségéről szóló útiterv 2006-2010” című Európai Bizottság által kiadott dokumentummal összhangban alkották meg. Ennek keretében hat prioritást határozott meg olyan területeken, ahol a nők és a férfiak társadalmi egyenlőségének eléréséhez határozott kormányzati lépések megtételére van szükség. A nők és a szegénység, valamint az egészség szempontjainak figyelembe vételével a foglalkoztatási aránytalanságok felszámolása. A Kormánynak támogatnia kell a szakmai, a magán- és a családi élet jobb összehangolhatóságát. A politikai, gazdasági döntéshozatalban, és a tudomány területén a férfi-női részvétel aránytalanságainak csökkentését kell elérni. Az erőszak elleni hatékony fellépéshez, a megelőzéshez szükséges intézkedések megtételének elősegítése. A nemekhez kötődő sztereotípiák visszaszorítása. A nők és férfiak közötti társadalmi egyenlőtlenségek leküzdéséhez szükséges stratégiai célokhoz kapcsolódó változások szakmai megalapozása képzés, intézményrendszer, nemekre érzékeny költségvetés, nemekre bontott adatgyűjtés által.

□ **Nemzeti Drogellenes Stratégia (2013–2020)** A Nemzeti Drogellenes Stratégia 2013-2020 – Tiszta tudat, józanság, küzdelem a kábítószer-bűnözés ellen című dokumentum, melyet az Országgyűlés a 80/2013. (X.16.) határozatában fogadott el, illeszkedik az Európai Unió 2013-2020-ra vonatkozó drogstratégiájához. A Drogellenes Stratégia elsősorban a kábítószer-problémára vonatkozik, azonban nem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy a kábítószer-jelenség szorosan

összefügg más kémiai és viselkedés függőségi problémákkal, a probléma hatékony kezeléséhez hozzátartozik a rendszerszemléletesség, és egyéb nemzeti stratégiákkal, valamint programokkal való szoros együttműködés. Három beavatkozási területen állapít meg fejlesztési irányokat: egészségfejlesztés és kábítószer-megelőzés; kezelés, ellátás és felépülés; valamint kínálatcsökkentés területén. A Kormány a Stratégia által egyes ágazatok, intézmények, helyi közösségek és szervezetek számára ad irányadó koncepciókat, szemléti és értelmezési rendszereket az akciótervek, cselekvési programok elkészítéséhez. A társadalom közösségei, tagjai és döntéshozói körében segíti elő a kábítószer-jelenség megértését, és a stratégia alapelveivel való azonosulást.

□ **Nemzeti Bünmegelőzési Stratégia (2013–2023)** A Kormány a 1744/2013. (X.17.) számú kormányhatározatában fogadta el a Nemzeti Bünmegelőzési Stratégiát. Magyarország kriminálpolitikai törekvése a közrend erősítése, a közterületek biztonságának fokozása, a bűnözés mennyiségi visszaszorítása és csökkentése, a bűnözéssel okozott károk és negatív hatások enyhítése, megfelelő védelem biztosítása a családok és egyének számára, végső soron az állampolgárok biztonságérzetének javítása. Kiemelt beavatkozási területnek számít a gyermek- és fiatalkori bűnözés megelőzése, a településbiztonság fokozása, az áldozattá válás megelőzése és az áldozatok segítése, valamint a bűnismétlés megelőzése. Az aktív bünmegelőzési tevékenység lehet bármennyire is hatékony és kiterjedt, megfelelő forrásokkal ellátott, nem érhet el sikert, ha a tágabb értelemben vett környezeti hatásoknak nincs megfelelő támogatásuk. A környezeti hatások a családi és közösségi kapcsolatokról kezdve, az oktatási, nevelési, állami intézményeken át lehetnek. Minden olyan területre ki kell hatnia a bünmegelőzési tevékenységnek, amely valamilyen formában növelheti, csökkentheti vagy meghatározhatja a bűnelkövetővé vagy áldozattá válást. A bünmegelőzésben az állami szervezeteken kívül önkormányzati, civil és egyházi szervezetek, a gazdaság szereplői, tágabban fókuszban a családok és maguk az állampolgárok vesznek részt, a legfontosabb szerepet továbbra is a rendőrség tölti be.

Nemzeti Fenntartható Fejlődés Keretstratégia Az Országgyűlés 18/2013. (III.28.) sz. határozatával fogadta el a Nemzeti fenntartható fejlődés Keretstratégiáról szóló határozatát. A Keretstratégia a közpolitikai döntéshozatali rendszerben egy hosszú távú koncepció, amelyben keretet nyújt más szakpolitikai stratégiáknak és terveknek, hogy azok fenntarthatósági szempontból megfelelőek legyenek. A fenntarthatóság az emberiség folytonos megújulását, a jövőért való felelősség érvényesítését, a folyamatosan változó környezethez való alkalmazkodást jelenti, a természeti erőforrások mennyiségi és minőségi megőrzésének érdekében. A fejlődés pedig az alkalmazkodásban történő javulásra vonatkozik. A nemzet fenntarthatósági politikájának átfogó célja a folytonosan változó társadalmi-humán-gazdasági-természeti külső környezethez való alkalmazkodóképesség feltételeinek biztosítása és fejlesztése. Az emberi erőforrások célterületen a népesség stabil egészsége, a jelenkor kihívásainak megfelelő készségekkel és tudással rendelkező, a kirekesztést mellőző társadalom létrehozása, mivel a szegénység és az etnikai kirekesztés a szolidáris társadalom legnagyobb ellensége.

□ **Országos Fogytékosságügyi Program (2015-2025)** Az Országgyűlés a 15/2015. (IV.7.) számú határozatában fogadta el a Programot. A 2011. évi népszámlálás adatai szerint a népesség 4,9%-a vallotta magát fogyatékos személynek, azonban a nemzetközi felmérések szerint vélhetően a lakosság 10%-a élhet valamilyen fogyatékossgal együtt, ez hazánkban körülbelül 1 millió főt érinthez. Tartós betegséggel, egészségkárosodással a népszámlálási adatból vonatkoztatva viszont már jóval magasabb létszám, körülbelül 1,6 millió fő él együtt. A fogyatékossgal élők az élet számos területén még ma is hátrányos megkülönböztetésben részesülnek, ezért kiemelten fontos a különböző területeken az esélyegyenlőség megteremtése a személyre szabott igényeik alapján. A többségi társadalom tagjainak meg kell tanulniuk a fogyatékossgal élők emberi méltóságának tiszteletben tartását. Rendkívül fontos, hogy a fogyatékossgal élők bevonják azoknak a döntéseknek a meghozatalába, amelyek az ő életükre is befolyással lesz.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

- Ibrány Város Önkormányzata 2015-2020 közötti időszakra vonatkozó Gazdasági Programja (73/2015 (IV.21.) KT.sz. Határozat)
- Ibrány Város Önkormányzatának 2014-2020 közötti időszakra vonatkozó Integrált Településfejlesztési Stratégiája (Elfogadva: 214/2015 (IX.28.) KT.sz. Határozattal, módosítva: 85/2016 (IV.25.) KT. Határozattal, valamint felülvizsgálva a 270/2017 (XII.18.) KT. Határozattal)
- Ibrány Város Önkormányzata Szociális Szolgáltatástervezési Koncepciója, valamint annak 2 évenkénti felülvizsgálata (Legutóbbi felülvizsgálat: 166/2021.(XI.29.) KT.sz..Határozat)
- Ibrány Város 2020-2025 évekre vonatkozó Közbiztonsági – Bűnmegelőzési koncepciója (Legutóbbi felülvizsgálat: 171/2022.(X.24.) KT. sz. Határozat)

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Több olyan szolgáltatás és Uniós támogatásból megvalósuló szemléletformáló, egészségügyi, felvilágosító program kerül/t megvalósításra, ami a környező, szomszédos településeken élő lakosságot egyaránt érinti, azok bevonásával történik. - Ilyenek; egészségügyi szolgáltatások-**járóbeteg szakellátás** Ibrány, Nagyhalász, Tiszatelek, Balsa, Gávavencsellő, Paszab, Tiszabercel, Buj, Vasmegyer, Tiszarád, Újdombrád.

Központi orvosi ügyelet fenntartása: Balsa, Gávavencsellő, Tiszabercel, Paszab, Buj, Ibrány, Nagyhalász, Tiszatelek.

Védőnői szolgálat közös fenntartása: Nagyhalász, Ibrány.

Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat- intézmény útján történő önkormányzati kötelező feladatellátás feladatellátási megállapodás keretében: Buj, Tiszatelek-Paszab, Tiszabercel- Balsa településeken, az Ibrány Város és Térsége Gyermekjóléti Szolgálat és Családsegítő Szolgálat intézményt fenntartó társulás 2016. december 31. napjával történt megszüntetését követően. A megszüntetésre az addigi ún. kiegészítő, ösztönző normatíva megszüntetése okán döntöttek az alapítók, mivel a feladat ellátása egy jogilag egyszerűbb, kötetlenebb formában is biztosítható.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

Az önkormányzat számára a koherens esélytervhez szükséges információk többnyire rendelkezésre állnak. Vannak azonban olyan területek, amelyről az információszerzés még nehézkes. Az adatok gyűjtése elsősorban a nehéz helyzetbe került devizahiteles családokról, a fogyatékos személyek foglalkoztatásáról, iskolai végzettségéről, a nők helyi gazdaságban elfoglalt szerepéről volt problémás

A romákra vonatkozó adatok szenzitív adatnak minősülnek, ezért azokat nyilvántartani nem lehet. Az Ibrányban élő hátrányos helyzetű lakosság körében (2012 évben) végzett felmérés (Komplex-

telep programhoz TÁMOP 5.3.6. kapcsolódó) alapján kérdőívek kitöltésével juthatunk helyi adatokhoz.

A szegregátumra vonatkozóan Ibrány Város szociális város-rehabilitáció tárgyú kiemelt konstrukcióra benyújtandó pályázathoz című dokumentumban leírtak, illetve az Integrált Városfejlesztési Stratégia 6. pontja tartalmaznak adatokat a helyi romákról.

Az adatgyűjtésnél az alábbi adatbázisok nyújtottak segítséget:

- KSH – népszámlálási adatok 2001. és 2011. népszámlálás adatai
- TeIR- KSH területi adatok rendszere
- TeIR- Nemzeti Munkaügyi Hivatal
- TeIR – Szociális Ágazat adatai (MÁK)
- TeIR- Önkormányzati adatok
- Önkormányzaton belüli saját adatgyűjtés
- civil szervezetek és egyéb szervek adatszolgáltatása
- intézmények adatszolgáltatása

A helyzetelemzés alapját szolgáló statisztikai adatokat a TEIR adatbázisból, valamint a helyi nyilvántartás adataiból gyűjtöttük össze, valamint felhasználtuk az ágazati beszámolók adatait és a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal Nyíregyházi Járási Hivatalának Foglalkoztatási osztálya adatait is.

Annak érdekében, hogy minden adattáblában azonos 5 év adatai kerülhessenek feltöltésre és elemzésre, ezért a 2015-2020 időszak adataival dolgoztunk. A különböző forrásokból szerzett, ugyanazon területet érintő adatok több esetben eltérést mutatnak.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A szegénységnek nincs mindenki számára elfogadott definíciója.

Általában azokat a területi egységeket tekintjük mélyszegénység által sújtott településeknek, településrészeknek, ahol „a nagyon alacsony iskolázottság és foglalkoztatási ráta, erős települési, lakóövezeti, térségi, koncentráció és szegregáció, az ezekből következő súlyos szociális deficit és a hátrányos társadalmi helyzet újratermelődésének nagy valószínűsége jellemzi.” Ezen meghatározást alapul véve Ibrány város egyes településrészei a mélyszegénység által sújtott területnek „szegregált” területnek minősülnek.

A gyakorlatban a mélyszegénység fogalmát azonosítják a cigánysággal. Ez nem más, mint az etnikai és szociális dimenzió összemosása, és ezzel a társadalmi kirekesztettségéből fakadó összes probléma „cigánykérdésként” való felfogása. Fontos azonban tudomásul venni, hogy a cigányság és a mélyszegénység két olyan halmazt képez, melynek van ugyan közös metszete, ám a kettő nem fed teljesen egymást. Nem igaz, hogy minden mélyszegénységben élő ember cigány/roma. Az viszont kijelenthető, hogy a cigányok élete a mélyszegénységtől függetlenül is sokkal inkább terhelt az őket érintő diszkrimináció rejtett és nyílt dimenzióinak a kíméletlen érvényesülése miatt. (Cserti-Csapó-Orsós 2012)

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A mélyszegénységgel kapcsolatos vizsgálatok az egyén illetve a háztartás saját jövedelmi helyzetének értékelésén alapulnak. A rendelkezésünkre álló adatok alapján elsősorban a munkanélküliség, a szociális rászorultság, a gyermekek helyzete, a lakhatási viszonyok és az iskolai

végzettségek figyelembe vételével készítünk elemzéseket. Az, hogy mekkora jövedelemből lehet megélni egy adott településen, országtól, területi elhelyezkedéstől függően más és más.

A városban a 2011-es népszámlálás alapján (ami a 2010. évi adatokat tartalmazta, mikor is a város lakónépessége 6886 fő volt) jelen lévő, magát cigány nemzetiségűnek vallók aránya: 13,75%. 2001 óta a nemzetiség létszámában jelentősebb változás állt be, ami a nagyobb bevallási hajlandóságnak is köszönhető. A 2001. évi adatok szerint 3,14% cigány kisebbség élt Ibrányban. A roma lakosság száma a Roma Nemzetiségi Önkormányzat rendelkezésre álló adatai alapján ténylegesen azonban a népszámlálási adatokhoz mérten is magasabb, megközelíti az 1200 főt.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2015	44,56	42,87
2016	48,28	44,09
2017	48,45	40,78
2018	49,23	36,71
2019	47,99	31,98
2020	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

Városunkban az elmúlt évek során jelentős mértékben csökkent a nyilvántartott álláskeresők száma. A kevesebb álláskeresőből azonban a 20 évesnél fiatalabb korosztály álláskeresők száma és aránya is, a 20-24 éves korosztály aránya emelkedett, aminek oka nagyrészt az, hogy még valamilyen tanulmányokat folytatnak, vagy a közelmúltban fejezték be a tanulmányaikat és már újabb, piacképes képzettséggel rendelkeznek. 24-59 éves korosztály érintett ugyan a munkanélküliséggel kapcsolatban, de mind számukban, mind arányukban csökkenés tapasztalható. Az öregségi nyugdíjkorhatár emelkedésének hatására azonban emelkedett az 59 év feletti álláskeresők száma, aránya, akiknek az elhelyezkedése a munkaerő-piacon igen nehéz, mivel többnyire nem rendelkeznek megfelelő végzettséggel, nyelvismerettel, valamint szakképzettségük is elavult, már nem piacképes.

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a Mőtv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

3.2.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint

Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2015	9,93%	11,68%	10,81%
2016	7,03%	8,89%	7,96%
2017	6,15%	9,24%	7,70%
2018	4,31%	7,41%	5,86%
2019	2,89%	5,06%	3,98%
2020	n.a.	n.a.	0,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2015	2016	2017	2018	2019	2020
	Fő összesen	527	386	370	280	189	0
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	40	48	36	30	23	n.a.
	%	7,59%	12,44%	9,73%	10,71%	12,17%	-
21-25 év (TS 038)	Fő	89	75	88	53	38	n.a.
	%	16,89%	19,43%	23,78%	18,93%	20,11%	-
26-30 év (TS 039)	Fő	56	34	28	21	8	n.a.
	%	10,63%	8,81%	7,57%	7,50%	4,23%	-
31-35 év (TS 040)	Fő	46	37	25	19	11	n.a.
	%	8,73%	9,59%	6,76%	6,79%	5,82%	-
36-40 év (TS 041)	Fő	71	51	35	25	13	n.a.
	%	13,47%	13,21%	9,46%	8,93%	6,88%	-
41-45 év (TS 042)	Fő	65	33	40	27	20	n.a.
	%	12,33%	8,55%	10,81%	9,64%	10,58%	-
46-50 év (TS 043)	Fő	57	33	34	28	15	n.a.
	%	10,82%	8,55%	9,19%	10,00%	7,94%	-
51-55 év (TS 044)	Fő	44	28	38	25	12	n.a.
	%	8,35%	7,25%	10,27%	8,93%	6,35%	-
56-60 év (TS 045)	Fő	47	31	23	25	25	n.a.
	%	8,92%	8,03%	6,22%	8,93%	13,23%	-
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	12	16	23	27	24	n.a.
	%	2,28%	4,15%	6,22%	9,64%	12,70%	-

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi
Hivatal

**3.2.3. számú táblázat - A 180 napnál hosszabb ideje
nyilvántartott álláskeresők aránya**

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőknél belül (TS 058)
	%	%
2015	40,23%	61,79%
2016	40,93%	66,46%
2017	44,59%	65,45%
2018	43,57%	68,85%
2019	48,68%	61,96%
2020	n.a	n.a

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nyilvántartott /regisztrált álláskeresők számában a gazdasági válság hatására 2009.évben igen magas volt. Az utóbbi 5 évben jellemzően, s permanensen csökkenés tapasztalható, ami 2016 évtől kezdődően jelentősnek mondható. Továbbra is jellemző, hogy a regisztrált álláskeresők között a nők aránya magasabb. Az álláskeresők számának csökkenésében tapasztalható az is, hogy a 180 napnál hosszabb ideje munka nélkül lévők száma, s aránya is csökkenni kezdett, mely szerint sikerült a tartós munkanélkülieket is a munka világába bevonni. A hosszantartó munkanélküliség igen nehéz helyzetbe hozza az érintett családokat, hiszen ez a réteg többnyire nem rendelkezik megtakarításokkal, így nagyon nagy szerepe van a szociális ellátó rendszernek abban, hogy a munka nélkül maradt családok létfenntartása megoldottá váljon. A 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek számában tapasztalható kedvező változás oka a START munkaprogram történő bevonásuk. Ez a kedvező változás elsősorban a női álláskeresőknél volt jelentős. Ki kell emelni, hogy 2012-ben még az álláskeresők több mint 69 %-a hosszú éveken keresztül, 180 napnál hosszabb ideig munkanélküli volt. Ebben a tendenciában 2013-tól már javulás mutatkozott, köszönhetően annak, hogy a közfoglalkoztatás szervezésénél kiemelt cél volt a tartós munkanélküliek foglalkoztatása. A hosszantartó munkanélküliség igen nehéz helyzetbe hozza az érintett családokat, hiszen ez a réteg többnyire nem rendelkezik megtakarításokkal, így nagyon nagy szerepe van a szociális ellátó rendszernek abban, hogy a munka nélkül maradt családok létfenntartása megoldottá váljon.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

A foglalkoztatottsági szint Magyarországon is függ az egyén iskolai végzettségétől. A nemzetközi összehasonlításban alacsony hazai foglalkoztatási rátát jelentős mértékben az alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők foglalkoztatásának elmaradása magyarázza. Az OECD - országokkal összehasonlítva Magyarországon az alacsony iskolai végzettségűek (alapfokú vagy középfokú végzettségűek) 37%-os foglalkoztatási rátája a legalacsonyabbak közé tartozik. Egy lehetséges magyarázat erre a magyar munkaerő általánosan jellemző alacsony tudásszintje.

Kutatások a magyar képzési rendszer egyik negatívumaként említik, hogy túlképzés folyik az oktatásban, elsősorban a felsőfokú végzettséggel rendelkezők aránya nőtt meg az utóbbi években oly mértékben, amelyet a munkaerőpiac által támasztott szükségletek nem indokolnak. Ugyanakkor a szakmunkásképzés egyre inkább háttérbe szorul, nincs elegendő számú érettségivel nem, de szakképzettséggel rendelkező olyan munkaerő, amelyet a piac megkívánna.

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma iskolai végzettség szerint							
Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2015	527	79	14,99%	231	43,83%	217	41,18%
2016	386	46	11,92%	179	46,37%	161	41,71%
2017	370	47	12,70%	191	51,62%	132	35,68%
2018	280	31	11,07%	121	43,21%	128	45,71%
2019	189	21	11,11%	73	38,62%	95	50,26%
2020	260	24	-	84	-	140	-

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A táblázatban látható, hogy 2019-ig a nyilvántartott állás keresők száma jelentősen csökkent, de ezen belül az iskolai végzettség szerinti megoszlás aránya közel azonos maradt. A 8 általánosnál magasabb iskolai végzettséggel rendelkezők aránya kis mértékben csökkent, de a munkanélküliek több mint 40%-a tartozik ebbe a csoportba.

A szakmunkásképzésben, illetve jelenlegi nevén szakiskolai képzésben szakképzettséget szerző fiatalok már az oktatási rendszerből való kilépéskor rosszabb esélyekkel indulnak a munkaerőpiacon, mint azok a társaik, akik érettségit adó iskolatípusban szereztek meg bizonyítványukat.

A szakmunkásképző intézményeket a felmérések szerint azok a fiatalok választják, akik az általános iskolát rosszabb eredménnyel végezték. Ezek a fiatalok többnyire más hátrányokkal is küzdenek: a családban a szülők iskolai végzettsége alacsony, így már az alapfokú oktatásba belépéskor rosszabb helyzetben vannak. A tanulást a szülők ugyan preferálják, de abban segítséget adni nem tudnak, a gyermekeik iskolai kudarcainak kezelésében nem járatosak.

Irányban 2001 és 2011 között emelkedett az általános iskolai végzettséggel rendelkező, 15. életévüket betöltött lakosok aránya, s az emelkedés elsősorban a nők körében nőtt jelentősen. 2001-ben a női lakosság 24 %-a, a férfi lakosság 14, %-ka nem rendelkezett általános iskolai végzettséggel, 2011-re ez az arány nők esetében 6%-ra, férfiak esetében 13%-ra szelidült. Elmondható, hogy a nők esetében jelentősen csökkent a 8 általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők száma, aránya.

Regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint

A magyar lakosság iskolai végzettsége ugyan egyre kedvezőbb összetételű, de bizonyos kutatások azt is megmutatják, hogy az alacsony iskolai végzettség újratermelődik. Manapság is minden egyes évjárat körülbelül ötöde a munkaerőpiacon alig konvertálható alacsony iskolai végzettséggel (legfeljebb általános iskola) lép ki az oktatásból. Ennek egyik oka a lemorzsolódás: a középfokú oktatásban jelentős azok aránya, akik elkezdene valamilyen iskolát, de nem fejezik azt be.

Meg kell jegyeznünk, hogy a lemorzsolódás folyamatairól csak töredékes képet alkothatunk a jelenlegi statisztikai adatok alapján. A hazai statisztikai rendszer nem tud megbízható adatokat szolgáltatni arról, hogy hány tanulót érint évről évre ez a probléma. A tankötelezettségi korhatár csökkentésével ez a probléma valószínűleg az elkövetkezendő években tovább fog nőni.

Romák foglalkoztatottsági jellemzői: Számszerű adatok nem állnak rendelkezésünkre, de a romák foglalkoztatásáról elmondható, hogy munkalehetőség hiányában sokuknak a családi pótlék és a szociális segélyek - ideiglenesen esetleg önkormányzati közmunkák és mezőgazdasági idénymunkák - biztosítják a megélhetéshez szükséges jövedelmet. Emiatt a roma háztartások közel fele tartós szegénységben él. Az állandósuló, immár több mint két évtizedes munkanélküliség miatt egyre szélesebb körben fenyeget az inaktivitás, mint a fiatalok számára látott társadalmi minta normává rögzülésének veszélye, mely negatív hatással van a fiatal korosztályok tanulási/továbbtanulási motivációira. A jelenlegi romákkal kapcsolatos foglalkoztatási adatok háttérben komplex társadalmi-gazdasági folyamatok állnak. Ezek eredője a nyolcvanas évektől induló gazdasági folyamatokra vezethető vissza, amikor is a piacgazdaság kiépülésével egyidejűleg az elavult iparágak leépültek, a szakképzetlen munkaerő rohamosan leértékelődött, a mezőgazdaság szétzilálódott. Érintettségüknél fogva ezen jelenségek súlyosabban érintették a roma lakosság foglalkoztatási viszonyait, mint a nem roma népességet. Az országos statisztikai becsléseket tekintve általában véve a következő tendenciák figyelhetők meg: a romák foglalkoztatottsági szintje

durván a fele, munkanélküliségi rátájuk három-ötszöröse, az egy keresőre jutó eltartottak aránya háromszorosa a nem roma népességnek.

A roma nők kétszeresen is hátrányban vannak a mindennapi élet számos területén, így a foglalkoztatásban is. Nőként a gyermeknevelés és a családi élet biztosítása megnehezíti az iskolák elvégzését, egy teljes értékű munkahely megszerzését és megtartását, és mindez fokozottan így van a romák körében a korai gyermekvállalás és magasabb gyerekszám miatt. Elmondható azonban, hogy az utóbbi években jelentősen emelkedett az arányuk a közfoglalkoztatásban.

Az Önkormányzat egyik kiemelt célja, hogy a romák közül minél többen váljanak munkából élő, családjuk eltartására és a közterhek viselésére alkalmas polgárokká.

Az esélyegyenlőség elérése érdekében az Önkormányzat igyekszik kihasználni minden olyan pályázati lehetőséget, ami a roma lakosság élethelyzetét, képzettségét, munkavállalását segíti, különös tekintettel a TOP-5.2.1-15-SB1-2016-00004 és a TOP-5.1.2-15-SB1-2016-00008 pályázatok lehetőségeire.

A romák támogatásánál két területre kell összpontosítani. Az egyik: minél több roma fiatal végezze el az általános iskolát, tanuljon tovább és szerezzen szakképzettséget. A másik: minél több roma ember jusson állandó munkához.

c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei:

A közfoglalkoztatás egy, a munkaviszonytól elkülönülten kezelendő, állam által részben vagy egészben finanszírozott speciális jogviszony, amelynek célja, hogy a közfoglalkoztatott sikeresen vissza-, illetve bekerüljön az elsődleges munkaerőpiacra. A közfoglalkoztatás a jelenlegi piaci és gazdasági környezetben számottevő lehetőséget jelent a hátrányos helyzetű álláskereső – kiemelten a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra (a továbbiakban: FHT) jogosultak – átmeneti jellegű, határozott időtartamú foglalkoztatására.

A közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVL. törvény meghatározza, hogy közfoglalkoztatottként melyek azok a természetes személyek, akik foglalkoztathatók. A fent említett törvény taxatív felsorolja azt is, ki lehet közfoglalkoztató.

3.2.5. táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2015	414	351
2016	398	386
2017	345	305
2018	280	228
2019	261	194
2020	285	183

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Önkormányzatunk 2000 májusától folyamatosan szervezi a közfoglalkoztatást Ibrány városban, melyhez a START mintaprojektek bevezetéséig jelentős önerőt biztosított. Kezdetektől az önkormányzat intézményeiben történt a dolgozók foglalkoztatása. Évente átlagosan 80 fő között mozgott a létszámuk. Az Út a munkához program bevezetésével lehetőség nyílt nagyobb létszámú foglalkoztatásra. 2009. évben a közfoglalkoztatottak száma 274 fő, 2010. évben 260 fő volt, míg ez a szám 2011-ben már 310 főre emelkedett.

A megújuló, átalakuló közfoglalkoztatási program, a Nemzeti Közfoglalkoztatási Program célja, hogy növelje az alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatását, fokozza az álláskeresési aktivitást, valamint elősegítse a versenyszférába, az elsődleges munkaerőpiacra történő visszatérést (belépést).

A közfoglalkoztatási támogatások típusai:

- rövid időtartamú foglalkoztatás támogatása
- hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás támogatása
- országos közfoglalkoztatási program támogatása
- start munkaprogram támogatása
- közfoglalkoztatás mobilitását szolgáló támogatás
- vállalkozás részére foglalkoztatást helyettesítő támogatásban (bérpótló juttatásban) részesülő személy foglalkoztatásához nyújtható támogatás.

A közfoglalkoztatási jogviszony alapján a közfoglalkoztatott jogosultságot szerez társadalombiztosítási és a nyugellátásra (táppénz, nyugdíj). Ennek megfelelően –a munkabérhez hasonlóan– a közfoglalkoztatási bér után is meg kell fizetni a munkáltatói terheket, valamint a közfoglalkoztatott bruttó béréből is levonásra kerülnek az adó- és járulék terhek.

2013 és 2016. között az állam által meghatározott célok elérésének egyik meghatározó programja volt a kistérségi start mintaprogram, valamint a később erre épülő startmunkaprogram. 2013-ban - mezőgazdaság, belvíz, út karbantartás, illegális hulladék területen indult értéktéremtő program. Az illegális hulladéklerakók felszámolására indított program célja volt, hogy a kül- és belterületen található lerakott, elhagyott hulladék eltávolításra kerüljön, továbbá a felszaporodott illegális hulladéklerakók megszüntetésével és az ismétlődő lerakások megakadályozásával a környezetet rendben tartsuk, ápoljuk. A közút programban a belterületi úthálózat javítása, karbantartása, a járdák építése, javítása, térburkoló kő lerakása, utak padkázása, vagyis a meglévő értékeink állagmegóvása, valamint az elöregedett járdaszakaszok felújítása volt a célunk. A helyi sajátosságokra épülő programelemben több, különböző területen tevékenykedtek a közfoglalkoztatottak: térköveket gyártottak, melyek lerakása a fent említett közút programon keresztül valósult meg.

2016-tól a helyi sajátosságú programon belül a mezőgazdasági programban termelt zöldségekből savanyúságot készítettek a közfoglalkoztatottak. A mezőgazdasági programelemben önkormányzati tulajdonú területeken zöldségnövények /burgonya, vöröshagyma, uborka, paprika, paradicsom, hagyma, stb./ termesztése valósult meg. Minden évben a termés egy része értékesítésre kerül, míg a többi az önkormányzati (általános iskola) konyhájának zöldség alapanyaggal való ellátását segítettük térítésmentesen. Az önkormányzati tulajdonú kertészetben főliaház felépítését valósítottuk meg, teljes mértékben közfoglalkoztatottak munkájával. A főliaház építésének célja az volt, hogy a későbbiekben kiültetni kívánt virágpalántákat is és primőröket, illetve kiültetendő zöldségpalántákat (paprika, paradicsom) neveljünk. A programok további kiemelt sajátossága maga az értéktéremtés, a közfoglalkoztatottak munkájukkal hozzájárulnak a település ápolásához, a gyermekétkeztetés támogatásához, s eközben elsajátíthatnak a munkavállaláshoz szükséges kompetenciákat is.

Az önkormányzatok, mint közfoglalkoztatók esetében a hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás keretében, más foglalkoztatóknál az országos közfoglalkoztatási programokhoz kapcsolódóan a közfoglalkoztatók igényei szerint indultak szakmai képzések, amelyek – a képzés jellegétől függően - tanúsítvány vagy OKJ-s bizonyítvány megszerzésével zárultak. A képzéseknek kettős célja volt, ezek jelenleg is kiemelten fontosak: a foglalkoztatók már meglévő dolgozóikat is támogathatják azzal, hogy munkájuk elvégzéséhez szükséges szakképesítés megszerzéséhez segítik őket, de az alacsony iskolai végzettségű álláskeresőket beiskolázására önálló programok is indulnak. Az elérni kívánt eredmény mindkét esetben az, hogy az új szakképesítéssel a dolgozók (re)integrálódjanak az elsődleges munkaerőpiacra.

A mélyszegénységben élők és romák (iskolázatlan, vagy alul iskolázott, munkatapasztalattal nem rendelkező) foglalkoztatása jellemzően a közfoglalkoztatás keretén belül történik.

A 2012 márciusában kezdődött Start munkaprogram eredményeként javult az utak, járdák, vízelvezető árkok állapota, szépültek a közterületek, valamint felszámolásra kerültek az illegális hulladék lerakók és elkezdődött a belvíz árkok burkolásához és a közterület burkoláshoz a beton elemek helyi gyártása, az intézményi étkeztetésnél szezonális termények felhasználása bővült.

A 2017. év folyamán az alábbi közfoglalkoztatási programok lebonyolítására került sor:

2017. évben is a központi közfoglalkoztatási programok minél nagyobb arányú kihasználására törekedett az önkormányzat. A START és Hosszú közfoglalkoztatási program, valamint a különféle bértámogatási programok lebonyolítását, a támogatási igények összeállítását, a programok megtervezését, a foglalkoztatottak felvételével, foglalkoztatásával, munkaviszonyának megszüntetésével kapcsolatos adminisztrációs és munkaügyi feladatok ellátását, valamint a támogatási összeg felhasználását és elszámolását végezték a hivatal dolgozói.

START programok (259 fő)

Mezőgazdasági (2017/2018. áthúzódó)	50 fő	2017.03.01.-2018.02.28.
Belvízelvezetés	45 fő	2017.03.01.-2017.12.31.
Belterületi közutak karbantartása	40 fő	2017.03.01.-2017.12.31.
Mezőgazdasági földutak karbantartása	20 fő	2017.03.01.-2017.09.30.
Illegális hulladéklerakók felszámolása	24 fő	2017.04.01.-2017.11.30.
Mezőgazdasági (2016/2017. áthúzódó)	80 fő	2016.03.01.-2017.02.28.

Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatási programok (185 fő)

Hosszú I. (2016/2017. áthúzódó)	80 fő	2016.03.16.-2017.02.28.
Hosszú II. (2016/2017. áthúzódó)	10 fő	2016.07.01.-2017.02.28.
Hosszú III. képzéses (2016/2017. áthúzódó)	20 fő	2016.07.01.-2017.02.28.
/gyógynövénygyűjtő képzés/		
Hosszú IV. képzéses (2016/2017. áthúzódó)	15 fő	2016.12.09.-2017.10.31.
/zöldterületi kisgépkészítő képzésre pályáztunk, mezőgazdasági gépszerelő képzést engedélyeztek, végül dísznövény kertész képzés indult/		
Hosszú V. áthidaló 2 ütemben (2016/2017. áthúzódó)	5 fő	2016.12.15.-2017.02.28.
	55 fő	2017.01.02.-2017.02.28.
Hosszú áthidaló 2 ütemben (2017/2018 áthúzódó)	60 fő	2017.03.10.-2017.10.31.
	60 fő	2017.11.01.-2018.01.31.

Összességében 2017. évben 504 főt vontunk be közfoglalkoztatásba. Természetesen voltak olyan dolgozók is, akik az év folyamán 2-3 programban is részt vettek. A különböző programokon belül

is folyamatosan változott a résztvevők köre, így 2017-ben 457 közfoglalkoztatási szerződés készült az Önkormányzatnál, illetve 2017. december 31. napjáig 584 szerződés került megszüntetésre.

2018 évben jelentősen lecsökkent az előző évihez mérten a közfoglalkoztatásban mindösszesen 264 fő foglalkoztatása lett betervezve:

• Hosszú közfoglalkoztatás I. (2018.02.01-2018.06.30.):	70 fő
• Hosszú közfoglalkoztatás II. (2018.02.07-2018.06.30.)	2 fő
• Hosszú közfoglalkoztatás III. (2018.07.01-2019.02.28.)	37 fő
• START savanyító	5 fő
• START belvíz	38 fő
• START közút	33 fő
• START Mg-i földút	13 fő
• START illegális hulladék	20 fő
• START mezőgazdasági	46 fő

A csökkenő létszám ellenére nehézséget okoz már ennek a létszámkeretnek a feltöltése is munkaerővel. Az álláskereső a tényleges munkaerő piacon próbálnak inkább már elhelyezkedni, a lényegesen magasabb munkabér miatt. A helyben maradó álláskeresők közül egyre nehezebb megfelelő, a munkára alkalmas, s azt elvállaló munkavállalót találni.

A 2018. év folyamán az alábbi közfoglalkoztatási programok lebonyolítására került sor:

2018. évben is a központi közfoglalkoztatási programok minél nagyobb arányú kihasználására törekedett az önkormányzat. A START és Hosszú közfoglalkoztatási program, valamint a különféle bértámogatási programok lebonyolítását, a támogatási igények összeállítását, a programok megtervezését, a foglalkoztatottak felvételével, foglalkoztatásával, munkaviszonyának megszüntetésével kapcsolatos adminisztrációs és munkaügyi feladatok ellátását, valamint a támogatási összeg felhasználását és elszámolását végezték a hivatal dolgozói.

START programok (205 fő)

Mezőgazdasági (2017/2018. áthúzódó) 50 fő 2017.03.01.-2018.02.28.
Mezőgazdasági (2018/2019. áthúzódó) 46 fő 2018.03.01.-2019.02.28.
Belvízelvezetés 38 fő 2018.03.01.-2018.12.31.
Belterületi közutak karbantartása 33 fő 2018.03.01.-2018.12.31.
Mezőgazdasági földutak karbantartása 13 fő 2018.03.01.-2018.09.30.
Illegális hulladéklerakók felszámolása 20 fő 2018.03.01.-2018.11.30.
Helyi sajátosságokra épülő (savanyító) 5 fő 2018.06.01.-2019.02.28.

A következő évben változik a START közfoglalkoztatási programok tervezése és megvalósítása. A megmaradó mezőgazdasági és helyi sajátosságokra épülő programok mellett még egy összevont, szociális közfoglalkoztatási program jelenik meg. Ebben az új programelemben az eddigi belvízelvezetés, belterületi közutak karbantartása, mezőgazdasági földutak karbantartása, valamint az illegális hulladéklerakók felszámolása során végzett tevékenységek megvalósítása lehetséges, könnyebb átjárhatóságot biztosítva ez által a különböző elemek között.

Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatási programok (179 fő)

Hosszú I. (2017/2018. áthúzódó) 60 fő 2017.11.01.-2018.01.31.
Hosszú II. 70 fő 2018.02.01.-2018.06.30.
Hosszú III. 2 fő 2018.02.07.-2018.06.30.
Hosszú IV. (áthidaló) 10 fő 2018.01.01.-2018.01.31.
Hosszú V. (2018/2019. áthúzódó) 37 fő 2018.07.01.-2019.02.28.

Összességében 2018. évben 467 főt vontunk be közfoglalkoztatásba. Természetesen voltak olyan dolgozók is, akik az év folyamán 2-3 programban is részt vettek. A különböző programokon belül is folyamatosan változott a résztvevők köre, így 2018-ben 467 közfoglalkoztatási szerződés készült az Önkormányzatnál, illetve 2018. december 31. napjáig 400 szerződés került megszüntetésre.

A 2019. év folyamán az alábbi közfoglalkoztatási programok lebonyolítására került sor:

2019. évben is a központi közfoglalkoztatási programok minél nagyobb arányú kihasználására törekedett az önkormányzat. A START és Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatási programok, valamint a különféle bértámogatási programok lebonyolítását, a támogatási igények összeállítását, a programok megtervezését, a foglalkoztatottak felvételével, foglalkoztatásával, munkaviszonyának megszüntetésével kapcsolatos adminisztrációs és munkaügyi feladatok ellátását, valamint a támogatási összeg felhasználását és elszámolását végezték a hivatal dolgozói.

START programok (161 fő)

Mezőgazdasági (2018/2019. áthúzódó) 46 fő 2018.03.01.-2019.02.28.

Helyi sajátosságokra épülő (savanyító) 5 fő 2018.06.01.-2019.02.28.

Helyi sajátosságokra épülő (savanyító + betonelem gyártás) 15 fő 2019.03.01.-2020.02.29.

Mezőgazdasági program 33 fő 2019.03.01.-2020.02.29.

Szociális jellegű program 62 fő 2019.03.01.-2020.02.29.

A 2019- es évben változott a START közfoglalkoztatási programok tervezése és megvalósítása. A megmaradó mezőgazdasági és helyi sajátosságokra épülő programok mellett még egy összevont, szociális közfoglalkoztatási program jelent meg. Ebben az új programelemben az eddigi belvízelvezetés, belterületi közutak karbantartása, mezőgazdasági földutak karbantartása, valamint az illegális hulladéklerakók felszámolása során végzett tevékenységek megvalósítása lehetséges, könnyebb átjárhatóságot biztosítva ez által a különböző elemek között.

Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatási programok (73 fő)

Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás (2018/2019. áthúzódó) 37 fő 2018.07.01.-2019.02.28.

Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás 36 fő 2019.03.01.-2020.02.29.

Összességében 2019. évben 234 főt vontunk be közfoglalkoztatásba, ami kb. fele a 2018. évi 467 fős közfoglalkoztatotti létszámnak. Természetesen voltak olyan dolgozók is, akik az év folyamán több programban is részt vettek. A különböző programokon belül is folyamatosan változott a résztvevők köre, sajnos a programokra kapott létszámokat nem sikerült minden esetben maximálisan feltölteni.

A 2020-as adatok előtt már látható, hogy a 2019-ben kapott 110 fős létszámot redukálták 71 főre, ami jelentősen csökkent az önkormányzat ezen foglalkoztatási formában ellátott feladatainak lehetőségét.

A 2021. év folyamán az alábbi közfoglalkoztatási programok lebonyolítására került sor:

2021. évben is a központi közfoglalkoztatási programok minél nagyobb arányú kihasználására törekedett az önkormányzat. A START és Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatási programok, valamint a különféle bértámogatási programok lebonyolítását, a támogatási igények összeállítását, a programok megtervezését, a foglalkoztatottak felvételével, foglalkoztatásával, munkaviszonyának megszüntetésével kapcsolatos adminisztrációs és munkaügyi feladatok ellátását, valamint a támogatási összeg felhasználását és elszámolását végezték a hivatal dolgozói.

START programok (65 fő)

Helyi sajátosságokra épülő (savanyító + betonelem gyártás)	12 fő 2021.03.01.-2022.02.28.
Mezőgazdasági program	23 fő 2021.03.01.-2022.02.28.
Szociális jellegű program	30 fő 2021.03.01.-2022.02.28.

START közfoglalkoztatási programok megvalósítása három pillérre épül. A mezőgazdasági és helyi sajátosságokra épülő programok mellett még egy összevont, szociális közfoglalkoztatási program is fut. A szociális programelemben az eddigi belvízelvezetés, belterületi közutak karbantartása, mezőgazdasági földutak karbantartása, valamint az illegális hulladéklerakók felszámolása során végzett tevékenységek megvalósítása lehetséges, könnyebb átjárhatóságot biztosítva ez által a különböző elemek között.

Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatási programok (64 fő)

Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás	55 fő 2021.03.01.-2022.02.28.
Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás	1 fő 2021.05.11.-2022.02.28. Hosszabb közfoglalkoztatás (segédgondozói képzés)
8 fő 2021.06.14.-2022.01.06.	

Összességében 2021. évben 129 főt vontunk be közfoglalkoztatásba, ami ez évben is csökkenő tendenciát mutat az előző évekhez képest. Természetesen voltak olyan dolgozók is, akik az év folyamán több programban is részt vettek. A különböző programokon belül is folyamatosan változott a résztvevők köre, sajnos a programokra kapott létszámokat nem sikerült minden esetben maximálisan feltölteni.

2022. év folyamán az alábbi közfoglalkoztatási programok lebonyolítására került sor:

Helyi sajátosságokra épülő (savanyító)	5 fő 2022.06.01.-2022.12.31.
Mezőgazdasági program	24 fő 2022.03.01.-2023.02.28.
Szociális jellegű program	32 fő 2022.03.01.-2023.02.28.

Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatási programok (64 fő)

Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás	46 fő 2022.03.01.-2022.06.30.
Hosszabb közfoglalkoztatás (családellátó képzés)	10 fő 2022.04.01.-2022.07.08.

Összességében a 2022-es évben 56 főt vontunk be közfoglalkoztatásba, egyelőre az év második felének programja még nem ismert.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői: közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok

A szegregált területek kezelése során elsősorban a területen élők foglalkoztatásának ösztönzésére, illetve a foglalkoztatáshoz és a gyermekek társadalmi integrációjához kapcsolódó oktatási programok megvalósítására kell helyezni a hangsúlyt. Ezen tevékenységeket rendszerszerűvé kell tenni állandó finanszírozással, meg kell adni mindenki számára az esélyt az oktatáshoz, foglalkoztatáshoz való hozzáférésre, nem lehet a véletlenszerűsége építeni. Ez jelenthet egy esélyt a szegregált helyzetből való elmozdulásra.

A városi szegregátumban élők társadalmilag hátrányos helyzetű csoportok életviszonyának javítása érdekében, életvezetési tréningeket, átfogó átképzési, képzési rendszert kell bevezetni, amely nem csak az egyénekre, hanem rendszerszemléletű módon a családokra, csoportokra és közösségekre is kiterjeszthető. Ehhez a kisgyermekes családok gyermekfelügyeletét meg kell oldani.

Bevonható források a foglalkoztatás bővítésére, képzésekre:

TOP-5.1.2-15-SB1-2016-00008

Helyi foglalkoztatási együttműködések megvalósítása Ibrány Város Önkormányzatának vezetésével

Mind Ibrány Város Önkormányzata, mind a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal esetében egyik fő szervezeti cél a város munkaerő-piaci helyzetének javítása, amelyhez a támogatási kérelem egyértelműen hozzájárul. A pályázó célja a foglalkoztatás-növelést célzó foglalkoztatási együttműködések, partnerségek, paktumok létrehozatala és a paktumok képzési és foglalkoztatási programjaik megvalósítása érdekében. Cél az emberi erőforrás fejlesztése, foglalkoztatás ösztönzés és társadalmi együttműködések támogatása. A támogatási kérelmet benyújtó szervezetek az együttműködés keretében vállalják hogy: projektjük megvalósításával hozzájárulnak a területi sajátosságokon alapuló fejlettségbeli különbségek mérsékléséhez és a foglalkoztatottsági szint emeléséhez.

A projekt indokoltságát alátámasztja, hogy a munkaerőhiány és - túlkínálat egyidőben van jelen a városban: a regisztrált álláskereső szakképzettsége nem mindig felel meg a munkaadók elvárásainak. A munkáltatók részéről nagy igény mutatkozik a szakképzett munkaerő iránt. A támogatási kérelem hosszú távú célja – illeszkedve a felhívás céljaihoz –, hogy az Európa2020 által a foglalkoztatás területén megfogalmazott célkitűzések eléréséhez helyi foglalkoztatási- és gazdaságfejlesztési programok kidolgozásával/megvalósításával hozzájáruljanak a konzorciumi partnerek.

A projekt keretében helyzetfeltárás, problémaelemzés, foglalkoztatási stratégia, akcióterv kidolgozása, munkaprogram, projektterv kidolgozása, munkaerő-piaci, vállalkozásfejlesztési és munkaerő igényfelmérések elvégzése, megvalósíthatósági tanulmány elkészítése valósul meg. A projekt keretében a munkaerő-igényeiből kiindulva képzési-foglalkoztatási programok valósulnak meg, melyek hozzájárulnak a munkaerőpiac bővítéséhez, a hátrányos helyzetűek és inaktívok képzéséhez, elhelyezkedéséhez, a munkaerőpiaci szereplők aktív együttműködésének erősítéséhez.

A megvalósítás során az létrejön a paktum, végrehajtjuk a kapcsolódó tevékenységeket („A” főtevékenység), és megtörténik a célcsoport képzése, foglalkoztatása és a munkaerő-piaci szolgáltatások nyújtása („B” főtevékenység), amire a költségvetés több mint 70%- át fordítjuk. A projekt keretében további a helyi gazdaság és munkaerőpiac fejlődését célzó – kötelező/kiegészítő tevékenységek valósulnak meg.

A fejlesztés hozzájárul a megye Integrált Területi Programjában megfogalmazott célokhoz és a vállalt indikátorok teljesítéséhez • A tervezett fejlesztések hozzájárulnak a térség munkaerőpiaci helyzetének javításához, a térség gazdasági és foglalkoztatási adottságaira reagálva.

TOP-5.2.1-15-SB1-2016-00004

Társadalmi Együttműködést Szolgáló Komplex Programok Megvalósítása Ibrányban

Ibrány Város Önkormányzata és konzorciumi partnere jelen projekt megvalósításával, mintegy a TÁMOP 5.3.6 Komplex telep projekt folytatásaként a leszakadó, szegregált városi területeken élő lakosság közösségi és egyéni fejlesztését kívánja megvalósítani annak érdekében, hogy elő tudják segíteni a társadalmi integrációt, illetve folytatódjon a korábban eredményesen megvalósított szociális városrehabilitációs tevékenység

Jelen program lehetőséget biztosít arra, hogy mind a helyi lakosok, mind pedig a szegregátumokban élők közelebb kerüljenek egymáshoz, problémájuk komplexebb módon, egymásra épülten kerüljön kezelésre. Elsősorban a szemléletformálás a cél, megmutatása annak, hogy akarattal, saját életminőségük érdekében történő aktív részvétellel ki tudnak törni ebből a jelenlegi reménytelennek tűnő jelenlegi helyzetükből. Ibrány leszakadó városrészein olyan társadalmi mobilizációs folyamatok elindítása, melynek következtében rendszerszerűen, mind közösségi, mind egyéni szinten kialakulnak azok a feltételek, melyek lehetővé teszik a mélyszegénységben élő (többségében roma származású) emberek felzárkózását a többségi társadalomhoz, illetve megalapozzák diszkrimináció mentes társadalmi befogadásukat. Ennek megfelelően tehát jelen projekt megvalósításával célunk, hogy a szegregátum integrálódjon a települési szövetbe

Jelen projektben foglalt tevékenységek eredményeként

- a hátrányos helyzetű emberek életminőségének a javítása
- foglalkoztatást, társadalmi integrációt, közösségfejlesztést, oktatást, iskolai felzárkóztatást, családsegítést, gyermekjóléti szolgáltatást, életvezetési tanácsadást, egyéni fejlesztést és szociális munkát biztosító programok elérése.

A jövőkép megvalósítása érdekében a projekt **konkrét célja:**

1. szegregált környezetben, mélyszegénységben élő egyének, illetve családok egyéni fejlesztése, képessé tévése a társadalmi felzárkózásra;
2. közösségfejlesztés az akcióterületen a közösségi tervezés eszközével annak érdekében, hogy keretet adjon az integrációs folyamatoknak, illetve erősítse a város lakosságmegtartó képességét;
3. antidiszkriminációs program megvalósítása a társadalmi befogadás feltételeinek megteremtése, illetve a városi lakosság kohéziójának erősítése érdekében;
4. az alacsony küszöbű szociális ellátások személyi feltételeinek, és a folyamatos mentorálás biztosítása a célcsoport felzárkózásának elősegítése érdekében a korábbi programok folytatásaként;
5. a helyi támogató csoport, valamint további civil és egyházi partnerek bevonásával a társadalmi felzárkózási folyamat elfogadottságának biztosítása, a HTCS korábban megkezdett munkájának folytatása;
6. a korábban megkezdett integrációs program folytatása, új elemekkel történő kibővítése
7. a fizikai infrastruktúra (közösségi, lakhatási, alpinfrastruktúra) minőségi javítása az akcióterület további leszakadásának, a szegregált terület bővülésének megakadályozása, a szegregátum városi szövetbe történő integrációja érdekében;

Projektünkben integrált módon mind szoft típusú, mind a TOP 4.3.1. kódjelű projekt keretében infrastrukturális beavatkozásokat tervezünk. Jelen projekt keretében tervezett szoft beavatkozások egyrészt az egyéni felzárkózás elősegítését, a képessé tévést célozzák, másrészt a helyi közösséget, mint társadalmi keretet kívánjuk megerősíteni a sikeres integráció érdekében, harmadrészt pedig meg kívánjuk alapozni az infrastrukturális projekt, főként a lakhatási integrációs projektelem megvalósítását.

Ennek megfelelően – összhangban céljainkkal – az alábbi projektelemek valósulnak meg:

- A. Együttműködés megteremtése.
- B. A folyamatos szociális munka feltételeinek megteremtése.
- C. A foglalkoztatás elősegítése.
- D. A gyermekek formális oktatáson kívüli fejlesztése
- E. Egészségfejlesztési akciók

F. Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása

G. Bűnmegelőzést, a közbiztonság javítását elősegítő programok megvalósítása

TOP-4.3.1-15-SB1-2016-00003

Leromlott városi területek rehabilitációja Ibrányban

A projekt átfogó célja: A társadalmi esélyegyenlőség feltételeinek megteremtésével és a lakókörnyezet fejlesztésével az Ibrányban kialakult szegregátumok lakosságának nagyobb mértékű integrálása a város társadalmi-gazdasági folyamataiba, azaz komplex, az itt élő hátrányos helyzetű emberek egyéni és közösségi integrációját elősegítő program megvalósítása.

A projekt specifikus célja:

- Lakhatási feltételek javítása
- Községi terek létrehozása és szolgáltató funkciók fejlesztése, kialakítása
- Alap infrastruktúrák fejlesztése
- A foglalkoztatás bővítése
- Javuló közbiztonság

A projekt keretein belül **önállóan megvalósítható** tevékenységek:

1. Modern szociális bérlakások építése

A projekt keretében beavatkozási területen 3 ikerház építését tervezzük: - Kétlakásos iker lakóház építése (Nagyerdő u. 21., hrsz 2798/1). A lakások hasznos alapterülete kb. 50 m²/db. Elrendezésük: nappali, konyha, 2 fűszoba, fürdőszoba, esetleg külön WC. Az épület jól hőszigetelt, lakásonként 1 db 2 kW-os napelemmel ellátott. A fűtés vegyes tüzelésű kályhákkal, vagy vízteres kandallókkal biztosított. Az udvaron közös gépkocsibehajtó és 2 db fedett, fa szerkezetű gépkocsi beálló készül. Az ingatlan körül fém oszlopos drótkerítés épül. - Kétlakásos iker lakóház építése (Bem apó u. 37., hrsz 166). Műszaki paraméterek: ld. előző pont. - Kétlakásos iker lakóház építése (Zrínyi u., hrsz 1371/1). Műszaki paraméterek: ld. előző pont.

2. Modern szociális bérlakások kialakítása felújítással

Meglévő lakás felújításával, bővítésével két lakás kialakítása (Szegefű utca 49., hrsz 1555). Jelenleg 3 szobás, hagyományos kialakítású, kb. 10×10-es sátozottos családi ház felújítása, bővítése, amely során kétlakásos iker lakóház alakul ki. A lakások hasznos alapterülete kb. 50 m²/db. Műszaki paraméterek: ld. előző pont.

3. Szolgálati lakás kialakítása

Szolgálati lakás kialakítása egy kb. 80 m²-es, vályog falazatú, cseréptetős parasztház felújításával (Zrínyi u. 103., hrsz 2221), szerkezeti okok miatt minimális belső átalakítással, utólagos homlokzati hőszigeteléssel, nyílászáró cserével, teljes gépészeti és elektromos rendszer felújítással, burkolat cserével és festéssel, 2 kW-os napelem elhelyezésével. A fűtés vegyes tüzelésű kályhákkal, vagy vízteres kandallóval biztosított. Az udvaron gépkocsibehajtó és fedett, fa szerkezetű gépkocsi beálló készül. Az ingatlan körül fém oszlopos drótkerítés épül.

A projekt keretein belül megvalósítandó, **önállóan nem megvalósítható** tevékenységek:

1. Községi Ház építése, eszközeinek beszerzése

2db irodát és egy darab, minimum 80 m²-es községi helyiséget tartalmazó, összesen kb. 130 m² alapterületű, egyszintes Községi Ház kialakítása (Kossuth Lajos u. 27. hrsz 613/2), hőszigeteléssel, és 5 kW-os napelemes rendszerrel. Az udvar parkosított, a szükséges parkolószám az udvaron biztosított. Esztétikus kerítés épül. A projekt keretében beszerzésre kerülnek a létesítmény működéséhez, illetve az itt tervezett programok lebonyolításához elengedhetetlenül szükséges berendezések, iroda, informatikai és egyéb eszközök.

2. Foglalkoztató műhely kialakítása, eszközeinek beszerzése

Kb. 14×20 m-es alapterületű, acélszerkezetes, 10 cm-es szendvicspanel falazatú csarnok építése (hrsz 2109/1), amely gyártócsarnokból, irodahelyiségből, öltöző és vizesblokk helyiségből áll. A szociális blokk padlója gresslap, a gyártó csarnok padlója csiszolt beton. A fűtést faaprítékkazán biztosítja. Az udvaron aszfaltozott rakodóterület és parkoló, a tetőn 5 kW-os napelemes rendszer épül. A terület körbekerített. A projekt keretében beszerzésre kerülnek a létesítmény működéséhez, illetve az itt tervezett programok lebonyolításához elengedhetetlenül szükséges berendezések, iroda, informatikai és egyéb eszközök.

3. Közösségi játszótér, labdarugó pálya és közpark építése

A 4.316 m² területű ingatlanon (Kói u. 28., hrsz 2653) labdarugó pálya, játszótér és közpark létesül:
- A sportpálya standard, 20*40 m méretben, műfüves borítással, kapukkal, labdafogó kerítéssel és pályajelekkel készül. - A játszótéren elhelyezendő eszközök és berendezések: 2 mérleghinta, 2 rugós játék, hinta, mászóka, homokozó, 6 lóca, 3 kerti asztal, 3 hulladékgyűjtő, valamint információs tábla. - A ki nem használt területek parkosításra kerülnek, a terület köré kerítés épül.

4. Út-, járda- és közműépítés a Belfő (Sallai Imre) utcában

Az érintett közút (Belfő- Sallai Imre u., hrsz 2563, 2580, 2613) jelenleg kijárt földút, előregedett közvilágítással. A fejlesztés 650 méteres nyomvonalon valósul meg, a következő paraméterekkel: - stabilizált útalap és aszfalt felület építése és a forgalmi méretezésnek megfelelő rétegrendben, 3,0 m + padka szélességgel; - egyoldali beton járda kialakítása 1,5 m szélességgel; - közvilágítási rendszer cseréje az előregedett szabadvezetékes hálózat korszerűsítésével és LED világítótestek beépítésével; - folyóka és szikkasztó árok építése.

5. Közösségi tér kialakítása

Nyitott közösségi rendezvényter kialakítása a Bessenyei utcában (hrsz 623/6), a meglévő játszótér mellett, térköburkolattal, vasbeton-szerkezetek és utcabútorok elhelyezésével, a rendezvényekhez szükséges elektromos hálózat kiépítésével (területe kb. 200 m²).

6. Térfigyelő kamerarendszer telepítése

Térfigyelő kamerarendszer telepítése az akcióterületen: - 3 db oszlopra szerelt dóm kamera elhelyezése a Belfő u. (hrsz 2563, 2580 2613) és Kói u. (hrsz 2623) mentén; - WiFi átjátszó rendszer kiépítése a Polgárőrség meglévő kamerafigyelő szolgálatához.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2015	527	96
2016	386	99
2017	370	93
2018	280	64
2019	189	36
2020	260	46

A Nyíregyházi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztály az alábbi szolgáltatásokat biztosítja a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő program keretében 2018. évben:

A GINOP 5.2.1-15 Ifjúsági Garancia Rendszer és a GINOP 5.1.1-15 „Út a munkaerőpiacra” elnevezésű programok keretében biztosít lehetőséget regisztrált álláskeresőkre számára, támogatott képzések elvégzésére. A programok célja, hogy az álláskereső, ezen belül is különösen a 25 évesnél fiatalabb korosztály nagyobb eséllyel tudjanak elhelyezkedni az elsődleges munkaerőpiacon.

Az álláskereső a képzés idejére jogosultak keresetpótló juttatásra, a lakóhely és a képzés helyszíne között az utazási költséget is megtérítik, valamint a teljes képzési díj és az első vizsga költsége sem az ügyfelet terheli. A programok célja a 25 év alatti fiatalok, valamint a 25-64 év közötti álláskereső, különös tekintettel az alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők segítése. A képzés elvégzését követően az ügyfeleknek lehetősége nyílik támogatott foglalkoztatásra, lakhatási és vállalkozóvá válási támogatásra.

f) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

A digitalizáció mára világszerte elérte a gazdasági és társadalmi élet minden színterét, szerves részévé válva az emberek és a vállalkozások mindennapjainak. Magyarország néhány területen jól teljesít (pl. digitális infrastruktúra kiépítettsége), a digitális ökoszisztéma más alrendszerében viszont lemaradásba került versenytársaival szemben. Elsősorban a munkavállalók és a kisvállalkozások digitális felkészültsége marad el az európai átlagtól, de a gazdaság és az állami szféra sok szereplője is lassúnak bizonyult a hatékony digitális megoldások bevezetésében.

A nemzetgazdaság és a hazai vállalkozások versenyképessége, az ország teljesítőképessége és a lakosság életszínvonala egyaránt azon múlik, hogy a következő években az elkerülhetetlen digitalizációt sikerül-e a saját javunkra fordítani.

A magyarországi digitális gazdaság fejlődését fenyegető legfőbb korlátozó tényező továbbra is az informatikai és digitális munkaerőhiány, amely nemcsak a hazai kisvállalkozások alacsony digitalizációs aktivitását magyarázza, hanem a hazai nagyvállalatoknak, illetve a magyar piacon jelen lévő multinacionális vállalkozásoknak is egyre súlyosabb gondot okoz. A hiányt tovább súlyosbítja a felnőttképzésben való részvétel alacsony szintje, ami nemcsak a digitális felkészültség fejlesztését, hanem a kurrens, a digitális megoldásokra is kiterjedő szakmai tudás elsajátítását is hátráltatja.

A hazai munkavállalók körében ugyanakkor mind a felnőttkori tanulásban való részvételi hajlandóság és arány, mind pedig a digitális készségek szintje jelentősen elmarad az uniós átlagtól; mindez azt vetíti előre, hogy – hatékony munkaerőpiaci beavatkozások hiányában – a következő években a munkaerőpiac keresleti oldalán tovább bővül a magas szintű digitális felkészültséget igénylő munkahelyek aránya, a kínálati oldalon viszont növekszik a piac elvárásaitól elmaradó felkészültségű munkaerő számossága: azaz tovább szélesedik a skills gap.

A krónikus digitális munkaerőhiány orvoslása mellett a hazai digitális gazdaság versenyképességének alapvető feltétele a lakosság és a kkv-k digitális kompetencia-szintjének általános emelése, a felnőttképzésben való részvételi hajlandóság növelése, az egész életen át tartó tanulás koncepciójának (LLL) társadalmi elfogadtatása.

A felnőttkori képzéseken való alacsony részvételi hajlandóság konzerválja a munkaerőpiacon kialakult skills gap-et, és a (kevesebb, de magasabb szintű digitális felkészültséggel rendelkező munkavállalót igénylő) automatizálás, illetve a tevékenységük más országba telepítése közötti választásra kényszeríti a befektetőket, különösen a hagyományosan munkaerő-intenzív ágazatokban.

A munkáltatók (elsősorban a tőkeerős nemzetközi cégek) a COVID-19 járványhelyzetet megelőzően a bérek erőteljes növelésével igyekeztek ellensúlyozni a munkaerőhiányt, ami egyrészt rövid távú megoldás, hiszen nem pótolja a munkavállalók képzését, másrészt elszívja a képzett munkaerőt a kevésbé versenyképes hazai mikro-, kis- és középvállalkozásoktól. Utóbbiak digitális fejlesztéseit, s így saját és a nemzetgazdaság hosszú távú versenyképességét korlátozza, hogy nem áll rendelkezésre megfelelő mennyiségű és minőségű digitálisan felkészült munkavállaló.

A hazai munkaerőpiac rugalmasságának növelésére, a piac által elvárt szakmai tudás és munkavállalói kompetenciák fejlesztésére, egyben a COVID-19 okozta gazdasági visszaesésből való kilábalás gyorsítására az egyik leginkább hatékony eszköz ezért a digitális kompetenciák megszerzését és fejlesztését célzó képzések széles körű elérhetővé tétele, illetve a felnőttkori tanulásban való részvétel előnyeinek tudatosítása, valamint a képzési részvétel ösztönzése.

A terület fontosságát az EU és a hazai kormányzat már évekkal ezelőtt, a Nemzeti Infokommunikációs Stratégia (NIS), majd a Digitális Oktatási Stratégia (DOS) és a Digitális Munkaerő Program (DMP) elkészítésekor felismerte, ám e programok egyelőre nem valósultak meg teljes körűen.

A különböző, a digitális kompetencia fejlesztését célzó konstrukciók tapasztalatai rámutattak arra, hogy a hátrányos helyzetűek, vagy egyéb alapkompétencia-hiánnyal rendelkezők számára komplex szociális felzárkóztató beavatkozások biztosítására van szükség, mivel ennek hiányában önmagában a digitális kompetencia fejlesztése nem biztosítja a munkaerőpiaci integráció lehetőségét.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A szociális ellátás alapvető célja az egyén létének fenntartásához szükséges anyagi javak biztosítása megélhetési zavar esetén. A szociális ellátás feltételeinek biztosítása az állam központi szerveinek és a helyi önkormányzatoknak a feladata. A szociális ellátások a szociális rászorultság mértékétől és az egyéni élethelyzetektől függően vehetők igénybe. A juttatások azokat a hátrányokat igyekeznek kiküszöbölni, kompenzálni, amelyek az adott személyt - helyzetéből adódóan - sújtják.

A 2011-ben megszüntetett önként vállalt feladatok közül a méhnyakrák elleni védőoltás időközben államilag támogatott program lett, míg az önkormányzat a közép-és felsőfokú oktatási intézményekben jól tanuló diákok ösztöndíj támogatása helyett 2019-től a gyermekek és felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán tanuló fiatal felnőttek tanév kezdési támogatását, az első lakáshoz jutók lakásépítési és vásárlási kedvezménye helyett pedig a fiatalok lakhatási feltételei megteremtéséhez kapcsolódó lakásépítési, lakásvásárlási támogatását biztosítja.

3.3.1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2015	527	11,55%	33	6,26%
2016	386	8,56%	41	10,62%
2017	370	8,21%	63	17,03%
2018	280	6,26%	48	17,14%
2019	189	4,29%	46	24,34%
2020	260	-	n.a.	-

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Ibrány város Önkormányzata a Szociális és a Gyermekevédelmi törvényekben, valamint Kormány rendeletekben meghatározott kötelező feladatokon kívül önként bevállalt feladatait 2011 évtől kénytelen volt feladni annak érdekében, hogy az önkormányzati kötelező feladatok ellátása ne kerüljön veszélybe. Az alábbi önként vállalt feladatok megszüntetésére került 2011 évben:

- méhnyakrák elleni védőoltás támogatása
- közép-és felsőfokú oktatási intézményekben jól tanuló diákok ösztöndíj támogatása
- cigánytanulók ösztöndíja
- Bursa Hungarica Felsőoktatási Ösztöndíj
- méltányossági ápolási díj
- első lakáshoz jutók lakásépítési és vásárlási kedvezménye
- beteg gyermekek (emelt családi pótlékban részesülő) rendszeres önkormányzati támogatása

Az 1993. évi III. törvény módosítását követően 2015. január 1-től a szociális terület is jelentős változáson ment át és ezzel összhangban az önkormányzati rendelet is módosításra került. Ibrány Város Önkormányzata által hozott rendeletek esetében a települési támogatásokról és egyes szociális ellátásokról szóló 8/2015.(II.27) önkormányzati rendelet szabályozza az ún. települési támogatási jogcímeket és az ahhoz kapcsolódó jogosultsági feltételeket, eljárási szabályokat.

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.						
Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2015	225	42,69%	n.a.	-	258	48,96%
2016	128	33,16%	n.a.	-	169	43,78%
2017	137	37,03%	138	37,17%	200	54,05%
2018	90	32,14%	144	51,40%	138	49,29%
2019	48	25,40%	116	61,19%	94	49,74%
2020	54	-	84	-	140	-

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A Képviselő-testület az ellátások biztosításával a szociális szempontból rászorult családok életminőségén kíván javítani, valamint segítséget nyújtani az önhibájukon kívül rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek és családjuk részére. Az állam és az önkormányzatok segélyezéssel kapcsolatos feladatai egyértelműen elváltak egymástól, és átalakult a finanszírozás rendszere. Valamennyi jövedelemkompenzáló támogatás, így a korábban jegyzői hatáskörben lévő aktív korúak ellátásának megállapítása a járási hivatalok hatáskörébe került. Az aktív korúak ellátásával kapcsolatban kétféle ellátástípus állapítható meg, egyrészt a foglalkozást helyettesítő támogatás, másrészt az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás (ez utóbbi a megszűnő rendszeres szociális segély helyébe lép). Járási hatáskörben maradt az időskorúak járadéka, az ápolási díj, a közgyógyellátások, valamint az egészségügyi szolgáltatásokra való jogosultság. Az önkormányzatoknál kiadáskompenzáló támogatások igényelhetők, melyek egységesen „települési támogatás” elnevezésre hallgatnak. Ide tartoznak a korábbi átmeneti, lakásfenntartási, gyógyszerkiadási, ápolási célra, temetésre, rendkívüli gyermekvédelmi (étkezés, ruházkodás, térítési díj stb.) vagy más címen kifizetett segélyek

Kötelező feladatok:

- ☐ rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény
- ☐ rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény egyszeri kiegészítése
- ☐ települési támogatás
- ☐ rendkívüli települési támogatás
- ☐ köztemetés
- ☐ szűnidei gyermekétkeztetés

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2015	n.a.
2016	n.a.
2017	27
2018	25
2019	28
2020	29

Forrás: TeIR, KSH

A szociális alapszolgáltatások közül a gyermekjóléti szolgáltatást és a családsegítést az Ibrány Város és Térsége Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat látja el. Az időskorúakhoz kapcsolódó szociális ellátásokat, valamint a szociális étkeztetést a Nyírségi Református Egyházmegye fenntartásában lévő bentlakásos Idősek Otthona biztosítja a településen, feladat ellátási megállapodás keretében.

A településen működik Támogató Szolgálat is a Szalmaszál Fogyatékosokat Segítő Szolgálat fenntartásában, illetve előkészületben van egy az Ibrány Város és Térsége Gyermejjóléti és Családsegítő Szolgálat ellátásában működő támogató szolgálat kialakítása.

Munkaerő-piaci szolgáltatások

Az **aktív korúak ellátása** a hátrányos munkaerő-piaci helyzetű aktív korú személyek és családjuk részére nyújtott ellátás.

Az aktív korúak ellátására jogosultak pénzbeli ellátásának jelenleg két típusa van: a foglalkoztatást helyettesítő támogatás, valamint az egészségkárosodási- és gyermekfelügyeleti támogatás. A vizsgált időszak egy részében 2015. február 28. napjáig- azonban a foglalkoztatást helyettesítő támogatás mellett rendszeres szociális segélyt állapítottak meg az önkormányzatok. 2015. március 1. napjától az ellátások megállapítása és folyósítása átkerült a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal Ibrányi Járási Hivatalához.

Az alábbi táblázatban szereplő számok a tárgyév december 31-én támogatásban részesülők számát mutatják. Közfoglalkoztatásban csak a munkaügyi kirendeltség által közvetített álláskeresők, elsősorban FHT-ra jogosult személyek foglalkoztathatóak, akik a felajánlott munkalehetőséget az iskolai végzettség és szakképzettség figyelembevételével nélkül kötelesek elfogadni, emellett az önkormányzat rendeletben előírhatja jogosultsági feltételként, hogy a juttatásban részesülő a lakókörnyezetét tartsa rendben.

2011. évben bevezetésre került, hogy aki a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra való jogosultságának az éves felülvizsgálata során, a felülvizsgálat időpontját megelőző egy évben a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra való jogosultságának fennállása alatt nem tud legalább 30 nap időtartamban munkaviszonyt igazolni, annak az ellátása megszüntetésre került, melynek hatása 2012. évtől érvényesül.

Álláskeresési ellátásban csak álláskereső részesülhet. Az álláskereső a munkaviszonyba töltött időtartam, az egyéni, illetőleg társas-vállalkozó a vállalkozói tevékenysége alatti járulékfizetési kötelezettségével szerezhet jogosultságot az álláskeresési járadékra. Amennyiben az ügyfél valamennyi jogosultsági feltételnek megfelel, úgy álláskeresési ellátást - álláskeresési járadékot vagy nyugdíj előtti álláskeresési segélyt - állapítanak meg a részére.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

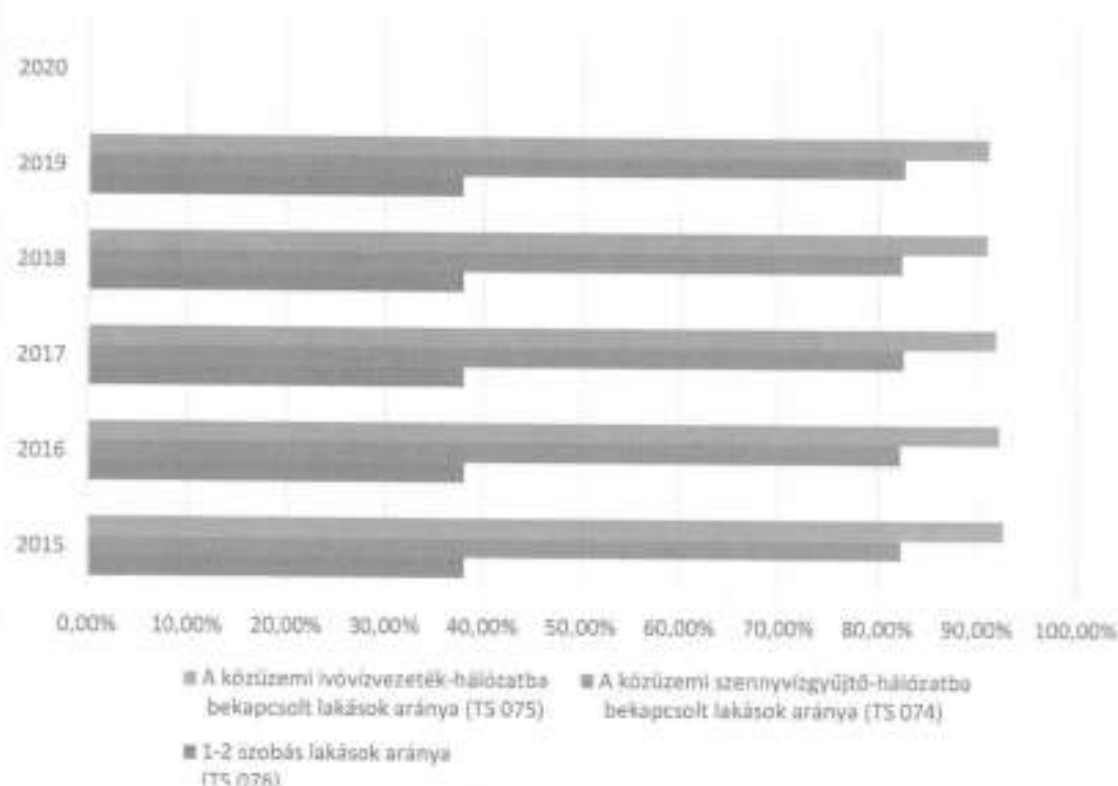
E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüemi szennyvízgyűjtő- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüemi ivóvízvezeték- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%

2015	2396	8	3	38,11%	82,30%	92,61%
2016	2397	1	0	38,09%	82,19%	92,16%
2017	2398	1	0	38,07%	82,49%	91,78%
2018	2405	7	3	37,96%	82,29%	90,89%
2019	2406	4	2	37,91%	82,59%	91,02%
2020	n.a.	n.a.	n.a.	-	-	-

Forrás: TelR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Lakásállomány és minősége

a) bérlakás-állomány

Az önkormányzati bérlakás állomány az elmúlt években folyamatosan emelkedett, aminek oka az, hogy az önkormányzat egyrészt a meglévő lakásai közül alkalmazkodva a bérlőként jelentkező lakossági igényekhez - megosztással átalakította a nagyobb alapterületű lakásait, s több kisebb alapterületű bérlakást alakított ki, valamint pályázati forrásból újabb bérlakásokat épített, illetve ingatlanokat alakított át bérlakássá, vagy vásárolt erre a célra ingatlant. Az önkormányzat jelenleg meglévő lakásainak műszaki állapota jó, kielégítő, az új bérlakás kategóriába besorolt, 2017 és 2018 évben vásárolt használt lakóházak kivételével, amit lakbérbeszámítással bérlői felújítás keretében kíván lakhatóvá tenni, s így megoldani azon fiatal párok lakás gondját, akik magánforgalomban nem találnak bérelhető ingatlant a településen, de itt szeretnének letelepedni. Ebben a kategóriában lehetőség lesz az bérlő által felújított ingatlan későbbi megvásárlására is.

Jelenleg a kisebb alapterületű lakásokra van igény a kérelmezők körében, aminek oka a kisebb lakbér és kisebb rezsi költség. Az önkormányzat évente 1-1 nagyobb alapterületű bérlakását ketté választja, s így igyekszik eleget tenni a megváltozott igényeknek. A megüresedett funkciót veszített régebbi intézményben (régii gyermekorvosi rendelő) szintén kis alapterületű, 1 szobás garzon lakások kialakítása van folyamatban.

b) szociális lakhatás

3.4.2. számú táblázat - Bérlakás és szociális lakás állomány opcionális (önkormányzati adatok)

Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)
	db	db	db	db	db	db	db
2015	2 396	0	51	0	19	0	0
2016	2 397	0	52	0	19	0	0
2017	2 398	0	53	0	21	0	0
2018	2 405	0	63	0	24	0	0
2019	2 406	0	63	0	25	0	0
2020	n.a.	0	71	0	25	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstár, önkormányzati adatok

A szociális bérlakásállomány növekedése várható az elkövetkezendő években, a Leromlott városi területek rehabilitációja Ibrányban című TOP-4.3.1-15-SB1-2016-00003 kódszámú projekt keretében. 2020-ra pályázati forrásból elkészült 8 új építésű szociális bérlakás és 1 szolgálati lakás, valamint önkormányzatunk ezek mellett - saját erőforrásokat felhasználva 2 szociális bérlakást is épített. Ezekkel az ingatlanokkal bővültek városunk népességmegtartó lehetőségei. Ibrány Város Önkormányzatának bérlakásállománya 2020-ra 71 db-ra nőtt. Jelenleg 25 szociális bérlakás, 3 szolgálati lakás és 43 költségtérítéssel lakás áll rendelkezésre.

- c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok
- d) elégtelen lakhatási körülmények
- e) lakhatást segítő támogatások

Ezek a lakosság lakhatásának biztosítása, a lakással kapcsolatos kiadások csökkentése érdekében nyújtott ellátások.

- A lakásfenntartási támogatás a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásai viseléséhez nyújtott hozzájárulás. Összegét befolyásolja az egy fogyasztási egységre jutó jövedelem, a lakásnagysága és a lakásban élők száma. Összege havi 5.000.-Ft. A lakásfenntartási támogatásban részesülők kérhetik a védett fogyasztói státuszba vételüket, mely sok esetben a családok számára nagyobb segítséget jelent, mint maga a támogatás.

A támogatás iránti kérelmeket a lakóhely szerinti település önkormányzatának jegyzőjéhez kell bejelenteni.

A települési támogatás keretében nyújtott lakásfenntartási/fűtési támogatás a szociálisan rászoruló háztartások részére, a háztartás tagjai által lakott lakás fűtési időszakban megnövekedett kiadások enyhítésére, a fűtési idényben rendszeres kiadásai viseléséhez nyújtott hozzájárulás. Összegét befolyásolja az egy fogyasztási egységre jutó jövedelem és a számlával igazolt rezsiköltség. A

lakásfenntartási támogatásban részesülők kérhetik a védett fogyasztói státuszba vételüket, mely sok esetben a családok számára nagyobb segítséget jelent, mint maga a támogatás.

2015. március 1. napjától a településen élők szociális támogatással való ellátása az önkormányzatok feladatává vált. Többek között megszűnt a központi költségvetésből biztosított és a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény által szabályozott lakásfenntartási támogatás és adósságkezelési támogatás. Ezt követően az önkormányzatoknak saját forrásból kell a településeken ezen ellátásokat biztosítani. Annak ellenére, hogy önkormányzatunk a változást követően próbálta a korábban ellátásra jogosultak jogosultságát megőrizni, lényegesen csökkent az ellátást igénybe vevők száma. Ennek két fő oka volt. - A lakásfenntartási támogatás (fűtési idényben, egységesen havi 5000.-Ft/hó) esetében az ellátásra való jogosultság megállapításánál a települési támogatásnál az előzetesen állami normatívával lefedezett ún. normatív lakásfenntartási támogatásra jogosultságként meghatározott jövedelemhatárhoz (71.250.-Ft/ fogyasztási egység) képest jelentősen alacsonyabb egy főre eső jövedelemben lett a jogosultsági feltétel meghatározva. A támogatásra az jogosult, akinek családjában egy főre jutó jövedelem nem haladta meg a nyugdíjminimum 100%-át (28.500.-Ft), egyedül élő esetében a nyugdíjminimum 150%-át 42.7500.-Ft-), lakókörnyezete rendezett és kérelmezőnek, vagy vele közös háztartásban élő személynek a kérelem benyújtásakor az önkormányzat felé egy évet meghaladó lejárt határidejű adóhátraléka nem áll fenn Az elmúlt években fokozatosan emelkedett a minimálbér, a garantált bérminimum, továbbá a nyugdíjak összege. A nyugdíjak, és a bérminimumok változásait azonban nem követte a szociális/települési támogatások, ellátások alapját képező nyugdíjminimum összegének emelkedése, amely 2008. óta változatlanul 28.500.-Ft. Ez azt eredményezte, hogy az egyébként szociálisan rászoruló családok pár száz vagy ezer forint miatt fokozatosan elesetek a számukra fontos ellátásoktól. Településünkön természetbeni ellátásként elsősorban szolgáltatóhoz utalással történik a támogatás megállapítása.

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2015	670	n.a.
2016	888	n.a.
2017	460	n.a.
2018	559	n.a.
2019	334	n.a.
2020	562	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A fenti táblázatból is jól kivehető, hogy a lakásfenntartási támogatásban részesülők száma, aránya évről évre jelentős számú. 2016 évben történő magas szám a még előzetesen, 2015 évben megállapított (1 éves időtartamra) folyamatban lévő lakásfenntartási támogatások és az újonnan a helyi önkormányzati rendelettel megállapított fűtési/lakhatási támogatás összegéből adódott. Települési támogatásként megállapított természetbeni Lakhatási/fűtési támogatás 2021. évben:

Lakásfenntartási kiadások támogatása – fűtési támogatások megállapítása iránti kérelmet a beszámolási időszakban 46 fő nyújtott be, 31 fő részére megállapított (E-on: 22 fő, Főgáz: 3 fő, Tüzip: 1 fő, Nyírségvíz: 5 fő), 15 fő részére elutasításra került.

2011-ben a lakossági energiatámogatás megszűnését követően nagymértékben bővült a lakásfenntartási támogatásra jogosultak köre.

Előrefizetős áramszolgáltatást illetve gázszolgáltatást mérő készülék biztosítása

Az áramszolgáltatóknál mára gyakorlatilag rutin eljárássá vált az előrefizetős fogyasztásmérők felszerelése. Jó megoldás a nehéz anyagi helyzetbe került díjhátralékos fogyasztóknak, mivel ezzel a készülékkel meg tudják akadályozni tartozásuk további növekedését.

Az előrefizetős, a köznyelvben "kártyás" fogyasztásmérő ugyanúgy méri az elfogyasztott villamos energiát, mind a hagyományos típusok, de ebben az esetben a fogyasztást előre ki kell fizetni. A befizetett összeg elfogyasztása után a készülék kikapcsolja az áramot. Védendő fogyasztóknak a felszerelés ingyenes.

A védendő fogyasztói kategória bevezetésével azok a szociálisan rászoruló emberek, családok, akiknek közműfizetési hátraléka keletkezik bizonyos kedvezményekre jogosultak a közmű szolgáltatók (áram és gáz szolgáltatók) eljárása során

Nagycsaládos földgáz árkedvezmény

A földgázpiaci egyetemes szolgáltatáshoz kapcsolódóan 2011. január 1-től került bevezetésre a nagycsaládos háztartásban élők részére adható kedvezmény. A nagycsaládos kedvezményre jogosult az a háztartás, amelyben a családok támogatásról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény szerinti olyan jogosult él, aki legalább három gyermek után, illetve figyelembevételével részesül családi pótlékban és egyetemes szolgáltatónál szolgáltatási szerződéssel rendelkezik.

A nagycsaládos kedvezmény csak egy felhasználási helyen vehető igénybe. Fogyasztói közösség esetén egy felhasználási helyen több jogosult is igénybe vehet nagycsaládos kedvezményt. Ha a jogosultnak a vele egy háztartásban élő, családi pótlékra jogosító személyre hivatkozással nagycsaládos kedvezmény került megállapításra, a jogosulttal egy háztartásban élő más személy erre a személyre tekintettel további kedvezményre nem jogosult. A kérelmeket a Magyar Államkincstár Területi Igazgatóságánál kell benyújtani.

f) Eladósodottság

Ibrány városában is jellemző a lakosság széles körét érintően a lakáshitelek, valamint a devizaalapú egyéb hitelek adódó eladósodottság, s az ebből adódó ingatlan árverések igen magas száma. A lakosság kis része tudott csak élni a devizahitelek (2011. évi) egyösszegű kiváltásának a lehetőségével.

2018 nyarától ismételten megugrott az ingatlanokra ezen belül a lakóházakra bejegyzett végrehajtási eljárások száma. A végrehajtó irodák kötelessége 2016-tól az ingatlan végrehajtási jogok bejegyzéséről értesíteni az ingatlan fekvése szerinti jegyzőt.

Ezen érkezett iratok alapján 2017 évben mindösszesen a városban 53 ingatlan tekintetében, míg 2018 augusztus 31. napjáig már 82 értesítés érkezett az ibrányi ingatlanok vonatkozásában (ez nem csak a lakóházakra bejegyzett végrehajtási bejegyzésekre, hanem minden – pl. mg-i terület, beépítetlen terület stb. ingatlanokra is vonatkozik).

2022-ben előreláthatólag megduplázódik az előző évekhez képest az eladósodottságból adódó ingatlan végrehajtási ügyek száma.

- g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Infrastruktúra

Ahhoz, hogy Ibrány megteremtse az esélyegyenlőséget, a lakhatási, szociális ellátások mellett az infrastruktúrához való egyenlő hozzáférést is tovább kell erősíteni.

Az infrastruktúrafejlesztés része, a közműellátottság 100 %-os lefedettsége a lakott területeken, a még meglévő földutak szilárd útburkolattal való ellátása, illetve pormentesítésük, és a régi, rosszabb minőségű útburkolatok felújítása, valamint a gyalogos és kerékpáros közlekedés biztonságossá/biztonságosabbá tétele.

A város az előző években is igyekezett a település szegregált részein az ott élők lakhatási, infrastrukturális feltételeit javítani, szilárd burkaltú út építésével, csatornázással.

Ibrány a Paszab vízellátási körzethez tartozik a vezetékes vízhalózat kiépítettsége 100 %-os, szolgáltatója a Nyírségvíz Zrt. A körzethez tartozik még Paszab, Tiszabercel, Nagyhalász, Buj, Gávavencsellő, Balsa és Tiszatelek.

A városban a szolgáltatást végző Nyírségvíz Zrt-nek kirendeltsége működik, helyben megoldott a lakossági ügyintézés.

A város vízhalózata az ezredfordulóra csaknem teljesen kiépült, az azóta eltelt években mintegy 5 km hosszú ivóvízvezeték épült, mely az egész hálózat kb 10 %-a.

A fűtésben az elmúlt évtizedekben a földgáz használata vált meghatározóvá. A gázfogyasztók száma 1993-tól egészen 2010-ig folyamatos növekedést mutatott Ibrányban. A gáz árának emelkedése, az alternatív technológiák elterjedése, a korábbi fűtőanyagokhoz való visszatérések hatására azonban 2011-ben ez a növekedés megtorpant.

A városban a TIGÁZ szolgáltatója a vezetékes gázt, kirendeltség és ügyfélszolgálat biztosítja a folyamatos szolgáltatást és fogyasztók kiszolgálását.

Az elektromos energiaellátást Ibrányban az EON biztosítja és a városban található ügyfélszolgálati iroda is. A háztartások részére szolgáltatott villamosenergia mennyisége 2002-ben volt a legnagyobb, az elmúlt években visszacsökkent a 90-es évek szintjére.

Ibrányban a lakosság esetében a napkollektorok terjedése figyelhető meg, vállalkozásoknál a napelem alkalmazása, az intézményeknél pedig az alábbi megoldásokat alkalmazzák:

- Tanuszoda 4484 Ibrány, Ady u. 56.: napelem
- Ibrány-Nagyhalászi Kistérségi Járóbeteg Szakellátó Intézet 4484 Ibrány, Nagyhalászi u. 1.: talajszondás hőszivattyú,
- Árpád Fejedelem Általános Iskola, Alapfokú Művészetoktatási Intézmény és egységes Pedagógiai Szakszolgálat 4484 Ibrány, Lehel u. 59.: levegő-víz hőszivattyú

Az alternatív energia fejlesztésre az „Ibrány Város épületeinek energetikai korszerűsítése című, TOP-3.2.1-16-SB1-2018-00040 kódszámú, valamint az „Energetikai fejlesztések Ibrány városában” című, TOP-3.2.2-15-SB1-2016-00014 kódszámú pályázat került benyújtásra, melyen az alábbi fejlesztések megvalósítására sikerült forrást nyerni:

Napelemes rendszerek:

- **Ibrányi László Művelődési Központ, Könyvtár és Sportcentrum – Művelődési Központ és Könyvtár épülete** 4484 Ibrány, Hősök tere 2-4. Össz teljesítmény: 15 KW – hőszigetelés, nyílászáró-csere, kazáncsere
- **Ibrányi Polgármesteri Hivatal**, 4484 Ibrány, Árpád u.5-7. Össz teljesítmény: 17 KW
- **Dr. Béres József Egészségügyi Centrum** 4484 Ibrány, Nagyhalászi út 1. Össz teljesítmény: 50 KW
- **Ibrányi Református Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium és Kollégium**, 4484 Ibrány, Árpád u. 60. Össz teljesítmény: 6 KW
- **Ibrány és Térsége Gyermejjóléti Szolgálat és Családsegítő Szolgálat** 4484 Ibrány Szabolcs u. 50. Össz teljesítmény: 9 KW
- **Ibrányi László Művelődési Központ, Könyvtár és Sportcentrum- Sportcentrum épülete**, 4484 Ibrány, Óvoda u. 6. Össz teljesítmény: 12 KW
- **Ibrányi Árpád Fejdelem Általános iskola és Alapfokú Művészeti Iskola alsós és felsős tagozat épülete** 4484 Ibrány, Lehel u. 59. Össz teljesítmények: 20 KW; 30 KW
- **Ibrány Város Képviselő Testülete Gazdasági Műszaki Ellátó és Szolgáltató Szervezete főzőkonyha épülete** 4484 Ibrány, Lehel u. 59. Össz teljesítmény: 33 KW
- **Ibrány Város Képviselő Testülete Gazdasági Műszaki Ellátó és Szolgáltató Szervezete műszaki épülete** 4484 Ibrány, Liliom u. 2. Össz teljesítmény: 15 KW
- **Ibrány Városi Óvoda** 4484 Ibrány, Szabolcs u 6. Össz teljesítmény: 10 KW
- **Ibrányi Járási Hivatal** 4484 Ibrány, Hősök tere 3. Össz teljesítmény: 25 KW
- **Ibrányi Rendőrőrs**, 4484 Ibrány, Hősök tere 3. Össz teljesítmény: 10 KW
- **Ibrányi Sportcsarnok**, 4484 Ibrány, Tölgyes u. 1. Össz teljesítmény: 12 KW
- **Közösségi ház**, 4484 Ibrány, Óvoda u. 16. Össz teljesítmény: 5 KW

A Széchenyi Plusz programozási keretben, Ibrány Város Önkormányzata sikeresen pályázott a TOP_Plusz-2.1.1-21 felhívásra két alkalommal is, melynek köszönhetően energetikai fejlesztések valósulnak meg az Árpád u. 23. (4 lakás), valamint a Lehel u. 68. (8 lakás) esetében, ahol is napelemesítés, valamint nyílászáró-cserék és épületi hőszigetelések fognak megvalósulni, melynek köszönhetően 12 hátrányos helyzetű család számára lesz kedvezőbb lakhatási feltételek biztosítva.

A településen az internetezésre alkalmas vezetékes telefonhálózat és kábel TV hálózat mellett a hazai mobiltelefon hálózatok szolgáltatásai is teljes körűen elérhetők.

A telefonvonalak esetében az analóg fővonalak számának csökkenése figyelhető meg, a kevesebb hibával működő, többszörös gyorsaságú ISDN vonalak száma pedig emelkedett az elmúlt években, de sok háztartásban, főleg a fiatalabb korosztálynál a vezetékes telefonokat leváltotta a mobil telefon..

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

A KSH által megadott mutatók alapján a településen a különböző területek rangsorolásra kerültek. A legrosszabb mutató kapott 1-es értéket, és a legjobb mutató került a harmadik helyezésre. Így a legalacsonyabb pontszámmal rendelkező terület egység áll a számok alapján a legrosszabb helyzetbe.

Mutató megnevezése	szegr1 (Pecske u. - Deák Ferenc u. - Alkotmány u. - központi belterület határ)	szegr2 (Katona József u. - Liliom u. - Nefelejcs u.)	Nagyerdő (egyéb belterület)
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	2	1	3
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebb népesség arányában	2	3	1
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya	3	1	2
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	1	2	3
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	1	2	3
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül	1	2	3
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	2	1	3
Legfeljebb általános iskola 8 osztályával rendelkezők aránya a 15-59 éves népesség körében	2	1	3
Felsőfokú végzettségűek aránya a 25 év feletti népesség körében	2	3	1
Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya	3	1	2
A gazdaságilag nem aktív népesség aránya az akcióterületi lakónépességen belül	2	1	3
Munkanélküliek aránya az akcióterületen (munkanélküliségi ráta)	1	1	2
Tartós munkanélküliek (legalább 360 napig) aránya.	2	0	1
Azon aktív korúak (15-59 éves) aránya, akiknek 2001-ben a jövedelemforrásuk kizárólag állami vagy helyi támogatás volt	2	1	3
A komfort nélküli, félkomfortos és szükség lakások aránya a lakott lakásokon belül	3	1	2
Az egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül	3	2	1
Összesen:	32	23	36

A számok megmutatják, hogy arányaiban nézve a szegregátum 2 van a legrosszabb helyzetben, ezt követi a Szegregátum1. A mutatók is visszaigazolják, hogy a szegregációval veszélyeztetett Nagyerdő a „triumvirátus” harmadik helyezettje, itt a legjobbak az arányszámok.

A területhez tartozó utcák: Kossuth, Deák Ferenc, Rózsa, Béke, Szabadság, Hunyadi, Alkotmány, Bessenyei, Krúdy Gyula, Madách, Pacsirta, Fecske

A terület elemzésekor nem hagyhatunk figyelmen kívül pár szociológiai definíciót, jelenség leírását.. Figyelemfelkeltő, hogy mélyebb társadalom-szociológiai elemzések szükségesek a területre a probléma komplexitása és öngerjesztő folyamatának rávilágítására.

Definíció, jelenség leírása:

- **Falusi underclass**

Az underclass kifejezés nem egyszerűen munkanélküli, szegény vagy nagyon szegény népeiséget jelöl, hanem valami minőségileg teljesen újat. A szegényeknek ugyanis mindig van valami, általában persze meglehetősen periférikus és alárendelt szerepük a társadalmi-gazdasági munkamegosztás adott rendszerében. Az underclass azonban olyanok alkotják, akik bizonyos társadalmi-gazdasági változások következtében egyszerűen "feleslegessé" válnak a munkamegosztás kialakuló új rendszerében (Wilson, 1987; 1997). Kelet-Európában ez a nagy változás az állami nagyipar szinte korlátlan kvalifikálatlan munkaerő-szükségletének megszűnése volt, aminek a hatását súlyosbította az, hogy eddig igen kevés történt ezen munkaerő átképzése vagy legalább valamilyen foglalkoztatása érdekében. A kelet-európai underclass a rendszerváltás nagy vesztese. Ők a tartósan perifériára szorulóknak, azok - és azoknak

a gyerekei, sőt unokái -, akiknek a jelenlegi tendenciák folytatódása esetén valószínűleg már egész életükben nem lesz tisztességes megélhetést lehetővé tevő munkájuk, társadalombiztosításuk, nyugdíjuk (Ladányi- Szelényi, 2004). Kelet-Európában, így Magyarországon is az underclassképződés tehát nem kizárólag városi, hanem legalább ilyen mértékig falusi jelenség.

A rendszerváltás óta a gettósodó falvak népességének jelentős része a városokból, és a sikeresen szuburbanizálódó falvakból szorult ki – és szorul ki még ma is.

(Forrás: Ladányi János-Virág Tünde, A szociális és etnikai alapú lakóhelyi szegregáció változó formái Magyarországon a piacgazdaság átmeneti időszakában, KRITIKA - 2009. július–augusztus

<http://www.egyenlobanasmod.hu/tanulmanyok/hu/ladanyi-szegregacio.pdf>)

- Gettó: azonos identitással és kultúrával rendelkező, azonos nyelvet beszélő összetartó közösség
slum: a belváros területét övező területeken elszegényedő rétegek élnek pl; nyomornegyedek és megjelennek a deviáns viselkedések (bűnözés, alkoholizmus.)
(forrás: users.atw.hu/~szociologia_alapfogalmak.doc)

- Etnikai szegregáció és slumosodás kapcsán egy olyan öngerjesztő folyamatról beszélhetünk, amely során egy építészeti és fizikailag leromlott állagú, túlszűfolt terület jön létre, ahol többségében halmozottan hátrányos helyzetű, a többségi társadalom által kirekesztett csoportok koncentrálnak. Az így kialakult közösséget eltérő szubkultúra és identitás jellemzi.
(forrás: Kiss Máté: Szociológiai háttérelmézés a veszélyeztetettség indikátorainak kidolgozásához)

- „Wacquant a gettó jelenséget egy olyan etnikai formációként definiálja, mely a faji felsőbbrendűség mind a négy megnyilvánulását magában foglalja: a kategorizálást, a diszkriminációt, a szegregációt és a kirekesztő erőszakot.
Jary&Jary: ...a gettó egy olyan városrész, melynek lakosai azonos kulturális és etnikai háttérrel rendelkeznek, ugyanakkor szociálisan hátrányos helyzetűek és a társadalom számára „feleslegesekek”.

Kisebbségek kulturális és/vagy fizikai kiszorítása a mainstream társadalomból.

A "gettósodás" kifejezés egy olyan szisztematikus kirekesztési folyamatot jelöl, mely a többségi társadalomhoz nem tartozó társadalmi csoportokat egy olyan sűrűn lakott városi területre szorítja be, melyet gyakran az ott, létminimum alatt élő etnikai kisebbségekkel azonosítanak.

A gettósodás folyamatát a többségi társadalom által, a kirekesztett csoportokról létrehozott önbeteljesítő jóslatok spiráljaként lehet jellemezni. A gettósodásnak sajátos belső logikája van - az egyik lépést szükségszerűen követi a másik, és így, amint a folyamatok elérnek egy bizonyos szintet, egyre nehezebbé válik a probléma megoldása.

A gettósodás folyamatának számos szintje létezik, melyeknek egyaránt okai és következményei vannak: egy csoport stigmatizációja és területi kirekesztése, társadalmi kirekesztése, elnyomása és fizikai erőszak.

A gettósodás megállítása a társadalmi kirekesztés fokozódásának megtörése és a zéróhoz való visszatérést jelenti, azaz a kirekesztett csoport stigmatizációjának megszüntetését és a közösség tagjainak sztereotípiamentes megközelítését.

A gettósodás a késő-modern társadalom fragmentálódásának és a társadalmi egység szétforgácsolódásának egyenes eredménye. „

(forrás: Michal Vašečka, Workshop, Területi és etnikai különbségek formái Szlovákiában, Csehországban és Magyarországon, Ostrava, 2012. május 3-4.)

Mutató megnevezése	Ibrány összesen	szegre1 (Fecske u. - Deák Ferenc u. - Alkotmány u. - központi belterület határ)
Lakónépesség száma	6 787	1 466
Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya	22,6	29,0
Lakónépességen belül 15-59 évesek aránya	60,4	58,0
Lakónépességen belül 60- x évesek aránya	17,0	13,0

A terület korösszetétele visszaigazolja, a szegregációra jellemző életvezetési módok következményeit. Demográfiai mutatói nézve, a tipikus urna alakú korfából kezd átalakulni egy fiatal korfába. /Fiatal korfa: karácsonyfához hasonlítható széles alsó része van, ez a fiatal korosztályok magas számát jelenti, kisebb a középkorosztály, és kevés az idősek száma. Ez korfa jellemző a fejlődő országokra, ahol magas a termékenység, az emberek nem élnek hosszú ideig és a halandóság az időskor előtt sújtja a lakosságot./ Ez figyelhető meg a szegregátum1-ben is: a családok sok gyermeket vállalnak egyrészt a szociális transzferek (segélyek, támogatások) miatt, másrészt tudatlanság, szokások (felvilágosítás hiánya, társadalmi tradíciók, fiatalok korán elkezdik a szexuális életet) miatt.

A település lakónépességének alakulása (1970-2016)

Év	1970	1980	1990	2001	2004	2006	2010	2014	2016	2017
Lakónépesség	6609	6696	6393	6787	6937	7080	6886	6813	6731	6724

Ibrány lakónépessége az elmúlt 100 évben megduplázódott. 2001-2006 között folyamatosan emelkedett, majd 2007 évtől kezdődően folyamatosan csökken. E tendencián nem változtat a szegregátum lakosságának növekedése, valamint az ott jellemző megélhetési stratégiának (sok gyermek vállalása a szociális transzferek miatt) megléte sem.

A 2001. évi népszámláláskor Ibrány lakosai közül 213-an vallották magukat romának. A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Fejlesztési Ügynökség Kht. által 2004. évben végzett önkormányzati kérdőíves felmérés szerint a kistérségben 14,1% a romák becsült aránya, ami közelíti a megyei átlagot (14,8%). A helyi általános iskola a felmérése alapján a tanulók 25%-a roma gyermek. A nem statisztikai adatok alapján elmondható, hogy a városban jelentős roma lakosság aránya, akik a szegregátumban élnek. Így a Szegregátum1 lakosainak kisebbségi aránya megközelítőleg elérheti a 60-70%-ot is.

A Roma Nemzetiségi Önkormányzat által szolgáltatott adat alapján Ibrányban jelenleg a lakónépességből mintegy 1300 fő, aki a roma nemzetiséghez tartozó, ez a lakónépesség közel 20 %-át teszi ki (19,3 %)

Magyarországon belül az Észak-alföldi régióhoz tartozó területek a rosszabb életesélyű részeknek tekinthetők, ahol a halandósági mutatók változatlanul maradása mellett rosszabb életkilátásai vannak az itt élő lakosságnak.

Ugyanakkor hazánkban folyamatosan emelkedő tendencia figyelhető meg a várható élettartamban, de sajnálatos tény, hogy az érték ennek ellenére is messze elmarad az Európai Unióban megfigyelhető szinttől.

Az Ibrány-Nagyhalászi kistérség születéskor várható átlagos élettartam mutatója kedvezőtlen a kistérségben. Az Ibrány-Nagyhalászi kistérségben a férfiak és a nők is az országos átlagnál rövidebb élettartamra számíthatnak (férfiak:67,49 év, nők: 76,05 év).

A kistérségben a férfiak halálózásának 41,8%-áért, a nők halálózásának 63%-áért a keringési rendszer betegségei felelősek. Mindkét nem esetében a második helyen a daganatos megbetegedések (férfiak: 31,4%; nők: 16,7%), harmadik helyen férfiaknál a külső okok és az emésztőrendszer betegségei (7,3%), nőknél pedig az emésztőrendszer betegségei (5,3%) okozta halálózás szerepelnek (Magyarországon férfiaknál és nőknél is a harmadik helyen az emésztőrendszer betegségei okozta halálózás következik).

A korai halálózás (25-64 éves korosztály) struktúrája lényegesen eltér az összhálózás halálóki struktúrájától. A legtöbb férfi és nő nem a keringési rendszeri betegségekből, hanem a daganatok okozta betegségekből hal meg. Ezt követi férfiaknál és nőknél is az emésztőrendszer betegségei miatt bekövetkezett halálózás.² A Szegregátum1-ben a halálózási okok sorrendje megfelel a kistérségi adatoknak.

Az egészség meghatározásában a különböző tényezők súlya nem azonos. Bár az egyes tényezők meghatározó szerepének súlya vitatott, általában elfogadható, hogy a genetikai tényezők kb. 15-30%-ban, az egészségügyi ellátás színvonala 10-15%-ban határozzák meg az egészségi állapotot, míg a fennmaradó 55-75%-ért a társadalmi-gazdasági státusszal és iskolázottsággal szoros összefüggést mutató életmódtényezők felelősek. Ezen tényezők együttes hatása és változó mértékű érvényesülése járul hozzá a betegségek kialakulásához.³

A Szegregátum1 lakosai sajnos a statisztikai mutatókat csak rontják. Mögötte húzóó okok, mely a betegségeket kiváltják:

- egészségtudatosság hiánya
- anyagi ellehetetlenülés
- erős pszichés megterheltség (pl: kilátástalanság) => szenvedély és egyéb pszichés betegsége
- rossz lakhatási körülmények (rossz levegőjű lakás: füst, penész, huzatos házak, komfortfokozat nélküli épületek)
- gyenge szocializációs minták

Az egészségügyre vonatkozó adatok

	2021
Háziorvosi praxisok száma	3
Fogászati praxisok száma	1
Gyermekgyógyászati praxisok száma	2
Iskolaorvos	2 ⁴
Szakorvosi praxisok száma	28
Védőnő	3 ⁵
Háziorvosi szolgálathoz tartozó körzeti ápolónők száma	5
Gyógyszertárak száma	2

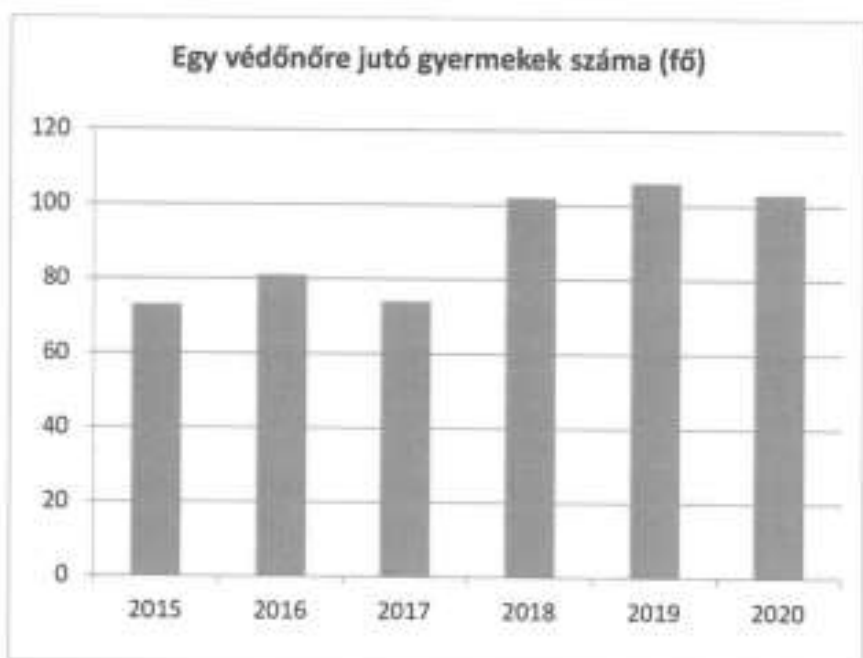
önkormányzati adatbázis

² (forrás: Az Ibrány-Nagyhalászi kistérség lakosságának egészségi állapotát bemutató epidemiológiai elemzés)

³ (forrás: EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI PROGRAMTERV Ibrány – Nagyhalászi kistérség, MED1 –AMB Kft.)

⁴ a 2 gyermekorvos

⁵ 2018. szeptember 1-től (2 körzeti és 1 iskola)

A város lakosságára 3 felnőtt háziorvosi praxis jut.

A gyermekorvosi körzetek (melyből kettő található a településen) közül a II. számú körzet új orvosi rendelője jelentősen közelebbkerült megépítésre a szegregátumhoz, így az itt élők akik közül magas a kisgyermekes családok száma,- könnyebben elérik az orvosi ellátást.

Problémát jelent azonban számukra a város K-i határán, Nagyhalász mellett lévő védőnői szolgálat elérése, mivel a nagy távolság miatt gyalog, illetve kerékpárral, (különösen a téli időszakban) nehezen megközelíthető, a buszjáratral történő elérés viszont költséges a számukra.

A városban élő mintegy 1300 fő rom lakosból a munkaképes korú lakosságból még mindig magasabb a munkahellyel nem rendelkezők szám, aránya, mint a magyar lakosság körében. Az utóbbi időben emelkedett a munkahellyel nem rendelkező de nem regisztrált álláskereső száma. Jellemző esetükben a napi bejelentéssel munkát végzők magas aránya. (A nők közül magas a különböző gyermekekhez kapcsolódó Tb. ellátásban részesülők (GYES, GYET, valamint ápolási díj) száma, esetükben ezért alacsonyabb a munkanélküliek aránya.

Közösségi közlekedés szempontjából megvizsgálva a szegregátumot, elmondható hogy helyi buszjárat nincs (ez az egész településen nem lelhető fel), viszont a helyközi közlekedésútvonalon fekszik a Kossuth utca (mely a szegregátum egyik fő utcája). Itt található buszmegálló. Naponta Nyíregyháza-Ibrány között 13 menetrend szerinti járat közlekedik.

A szegregátumban a Bessenyei utcán található az Önkormányzat által fenntartott Varázssziget Gyerekház, mely 2016 évtől (kötelező óvodáztatás bevezetésétől) kezdődően elsősorban a 0-3 éves korú gyermekek és azok szüleinek nyújt szolgáltatást. A szegregátumban játszótér, sportpálya is épült.

Lakásvizonyok a szegregátumban:

A szegregátum/ok területén nincs önkormányzati bérlakás. Jellemzően az ott élők saját tulajdonú ingatlanjaikban, vagy más magánszemély tulajdonában lévő ingatlanokban élnek. A területen lévő lakásállomány heterogén, de zömében rosszabb állagúnak mondható. Vannak az 1990-es években vagy azt követően épült ún. Szoc.politikai kedvezményrel épült ingatlanok, melyek műszaki állapota nem minden esetben kielégítő. Vannak az ún. 1970-es évek végén, 1980-ban önkormányzat (Tanács) tulajdonában lévő telekre épült telepi lakások, komfort nélküliek- sok igen lelakott állapotban már, vannak régi, idős vályogházak, amit szociálpolitikai kedvezmény igénybevételével, vagy otthonteremtési támogatással vásároltak meg a tulajdonosok, s mivel nem fordítottak kellő figyelmet a folyamatos karbantartásra, állapotuk sokat romlott. Van azonban – bár nem ez a jellemző- jó műszaki állapotú, komfortos, rendben tartott lakás is az érintett területen. Fenti okok miatt az utóbbi években tapasztalható szélsőséges időjárás okozta károk túlnyomó többsége,- nagyobb mennyiségben ezeket az ingatlanokat érinti, ami visszavezethető az ingatlan gyenge műszaki állapotára is.

A lakások állapota évről évre romlik, a lakóknak nincs pénzük a felújításra, állagmegőrzésre, komfortfokozat növelésére. Sőt a közművek szolgáltató felé eladósodás „kreatív” megoldást ad hiányuk pótlására, pl: fűtőanyagok megvásárlásában (szemét, textil, szivacs, stb), illetve áramszerezésre (pl: szomszédoktól hosszabbítóval a rendszer túlterheltségének veszélyeztetésével is)

Szociális ellátás

A településen igénybe vehető szolgáltatások, megjelölve a Szegregátum 2 és 3 és városközpont közötti távolságot:

A szociális alapszolgáltatások közül a gyermekjóléti szolgáltatást és a családsegítést az Ibrány Város és Térsége Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat látja el. Az időskorúakhoz kapcsolódó szociális ellátásokat, valamint a szociális étkeztetést a Nyírségi Református Egyházmegye fenntartásában lévő bentlakásos Idősek Otthona biztosítja a településen. Feladatellátási megállapodás keretében a támogató szolgáltatást a Szalmaszál Fogyatékosok Egyesülete látja el. A gyermekek bölcsődei ellátásáról a Baptista Szeretetszolgálat által működtetett Eperkert Bölcsőde gondoskodik.

Szociális intézmények

	Cím	távolság (m)
Ibrány Város és Térsége Családsegítő Szolgálat és Gyermekjóléti Szolgálat	4484 Ibrány, Szabolcs utca 50.	500-1000
Nyírségi Református Egyházmegye Idősek Otthona	4484 Ibrány, Lehel u. 43-45.	2800
Szalmaszál Fogyatékos Embereket Segítő Szolgálat	4484 Ibrány, Dózsa György út 52.	3500
Varázssziget Gyerekház	4484 Ibrány, Bessenyei út 16.	0

Igénybe vevők száma éves bontásban (fő)	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2017
Házi segítségnyújtás	7	7	6	5	4	8	43
Családsegítés	1293	1165	1746	1957	1780	1324	4817 ⁶
Szociális étkeztetés	3	3	7	10	7	6	25
Nappali ellátás	42	41	61	60	60	45	12
Jelző rendszeres	40	40	43	43	43	43	55 (ebből Ibrányban 24)
Támogató szolgálat	0	24	30	35	33	26	54
Tartós bentlakásos intézmény	33	35	50	49	50	49	69
Gyermekjóléti szolgálat	79	77	87	92	134	164	egyben a családsegítésnél

Önkormányzati adatházis intézményi éves beszámolóik adatai alapján

Jogszabályváltozás következtében 2016. január 1-jétől kerültek kialakításra a járasszékhely településeken a gyermekjóléti központok, ami településünkön a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat keretein belül lett megszervezve.

A teljesen új gyermekvédelmi alapellátási rendszer a szegénységben élő családoknak az életét jelentősen befolyásolta. A család- és gyermekjóléti szolgálatok ellátják a családsegítés feladatait, valamint a gyermekjóléti szolgáltatási feladatokat. A családsegítő és a gyermekjóléti szolgáltatás integrációja a szakma által régóta hangsúlyozott elvárása volt. Hátterében egyrészt „a családsegítés és a gyermekjóléti szolgáltatás, mint szakma egységes mederbe terelése” állt, másrészt pedig az, hogy minden egyes településen elérhető legyen a családsegítés.

A család- és gyermekjóléti szolgálatokkal megvalósul az az igény, mely szerint a családok közelében olyan szakemberek legyenek, akik a hatósági beavatkozás látszata nélkül tudják biztosítani a folyamatos tanácsadást, elbeszélgetést a problémákról, annak megoldási lehetőségéről, és a család saját maga tud túljutni a krízishelyzeten. Az alapellátás célja, hogy a gyermek és családja lakóhelyén kaphassa meg mindazt a támogatást és segítséget, amely a gyermek jólétéhez szükséges.

Az intézmény Balsa, Gávavencsellő, Tiszabercel, Paszab, Buj és Ibrány településeken látja el a feladatot. 2017.01.01.-től az intézmény fenntartója Ibrány Város Önkormányzata lett, s megszüntetésre került egyidejűleg az Ibrány Város és Térsége Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálatot fenntartó Társulás

Ibrány Város és Térsége Gyermekjóléti Szolgálat és Családsegítő Szolgálat Család- és Gyermekjóléti Szolgálat 2017.01.01.-től feladat ellátási megállapodás alapján nyújt segítséget a fenti településeken élő rászoruló családoknak, veszélyeztetett gyermekeknek.

Ibrány Város és Térsége Gyermekjóléti Szolgálat és Családsegítő Szolgálat Család- és Gyermekjóléti Központja pedig speciális szolgáltatásokat biztosít az ibrányi lakosság számára. Ilyen speciális szolgáltatás

- Kapcsolattartási ügyelet, melynek keretében biztosítja a gyermek és a kapcsolattartásra jogosult szülő vagy más kapcsolattartásra jogosult személy számára a találkozásra, együttlétre alkalmas semleges helyszínt (ezen helyszínek Ibrány város területén vannak,

⁶ 2016 évtől kezdődően a gyermekjóléti és családsegítő szolgáltatás integrálódott, egyben szerepelnek az addig külön feltüntetett adatok

igénybe vételhez egyénileg megoldott beutazás szükséges) (2017-ben Ibrányban 3 család esetében került sor kapcsolattartásra)

- Készenléti szolgálat: A készenléti szolgálat (24 órás) célja a család- és gyermekjóléti központ nyitvatartási idején kívül is felmerülő krízishelyzetekben történő azonnali segítség, tanácsadás vagy tájékoztatás nyújtása. Elérhetősége: 30/ 183-5780 (2017-ben nem volt ilyen helyzet.)
- Pszichológiai tanácsadás: Családkonzultációt, családterápiát, családi döntéshozó konferenciát egyéni igények szerint nyújtanak. Ügyfélfogadás helyben, minden második héten, kedden 11:00-15:00 Előzetes időpont egyeztetés szükséges, információ helyben, vagy a 42/200-381 vagy a 30/ 5891631 telefonszámokon

A család-és gyermekjóléti szolgálat klienskörébe tartoznak a településen élő 0-18 éves gyermekeken kívül az egzisztenciálisan lecsúszott, sokszor szenvedélybetegséggel küzdő emberek, akiknek lakókörülményeik nem megfelelőek.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat célja és feladatai: A család-és gyermekjóléti szolgáltatás hozzájárul a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelkedésének elősegítéséhez. Tevékenységével segíti a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését. Segítséget nyújt a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése érdekében

Az egyének, családok, gyermekek problémáinak időben történő felismerése és azok mielőbbi enyhítése érdekében az állam a családsegítő és gyermekjóléti ellátórendszerének keretében észlelő jelzőrendszert működtet.

Ennek célja, hogy a különböző szakemberek a segítő tevékenység során, egymással konzultálva, egymás munkáját megismerve, támogatva és azt kiegészítve dolgozzanak a közös cél érdekében. Koordinálják az észlelő és jelzőrendszer működését (tagjai: járásszékhelyen működő család- és gyermekjóléti központ, nevelési-oktatási intézmények munkatársai, egészségügyi alapellátásban dolgozók, rendőrség, pártfogói felügyelet képviselői), ami lehetővé teszi a gyermekeket veszélyeztető okok feltárását, valamint az egyes gyermekek veszélyeztetettségének időben történő felismerését. A család- és gyermekjóléti szolgáltatás térítésmentes.

Szakmai szempontból a Család- és Gyermekjóléti Szolgálatnál a tárgyi eszközök mennyisége, minősége megfelelő. (személyes segítő munkára van külön helyiség, csoportszoba, saját számítógép, asztal irodai vonalas és mobiltelefon, fénymásoló, internet-hozzáférés, kutyariasztó) Összességében a személyi és tárgyi feltételeiben a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat a családsegítés és a gyermekvédelmi feladatok teljes ellátására alkalmas. A családlátogatásokat kerékpárral, illetve saját gépjárművel oldják meg.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálatnál jelentkező problémák leggyakoribb típusai a családok életviteli, anyagi, megélhetési problémái, gyermeknevelési nehézségei, valamint a családi konfliktusok (párkapcsolati zavarok, generációs különbségek, lelki krízisek), munkanélküliség, illetve a családsegítő szolgáltatást igénylő ügyfelek – kérelem megírása, nyomtatvány kitöltése, időpontkérés, tanácsadás stb.) Ezek a problématípusok szinte évről – évre ugyanazok.

Szakmaközi megbeszéléseket az elmúlt években is több alkalommal szerveztek. Ezeken a találkozókön egy-egy meghatározott témakörben megbeszélnek szakmai tapasztalataikat, illetve az aktuális problémákat a gyermekekkel kapcsolatban felmerülő problémákról.

Esetkonferenciákat havonta és szükség szerint szerveznek. Az esetkonferenciákra, amelyen megbeszélésre kerülnek a gondozott, illetve gondozásba kerülő családdal kapcsolatos problémák, rendszeresen meghívókat küldünk minden jelzőrendszeri tag számára. Ez megkönnyíti, és eredményesebbé teszi a további gondozást, valamint a családok is tapasztalhatják, hogy valamennyi szakember figyelemmel kíséri gyermekeik életét, számíthatnak a segítségükre.

A jelzőrendszerrel való együttműködés kölcsönös. Ha az észlelt problémákról kapnak jelzéseket, próbálják közös munkával elősegíteni a gyermekek, családok veszélyeztetettségének megszüntetését, megelőzését. Ibrányban a jelzőrendszer működése jó.

A gyermekekkel kapcsolatba kerülő szakemberek tevékenységének összehangolásával igyekeznek egy szociális védőhálót létrehozni. A jelzőrendszer tagjaival az oda-vissza jelzés szóban írásban valamint telefonos megkeresés útján történik.

A szegregátumban élők helyzetének javítása érdekében tett eddigi intézkedések

A projekt címe:	Ibrány és Nagyhalász közösségi közlekedési feltételeinek javítása
Célja:	Ibrány és Nagyhalász közösségi közlekedési feltételeinek javítása, melynek során autóbuszöböl kialakítása, éjszakai buszváró kialakítása buszforduló rekonstrukció, akadálymentesség biztosítása a fogyatékkal élők számára buszparkoló, tároló kialakítása történt meg.
Támogatási konstrukció:	EAOP-3.1.4/B-2008-0020
Megvalósítás ideje:	2009-2011
Szegregátumra gyakorolt hatása:	A szegregátumban található buszmegálló. A közösségi közlekedés fejlesztésével közlekedés színvonalának pozitívabb érzetét adja. Fel és leszállások, várakozások könnyebb és élvezhetővé vált. A szegregátum életminőség javulásához hozzájárult, de elenyésző mértékben.

A projekt címe:	Ibrány-Nagyhalászi kistérségi járóbeteg szakellátó központ kialakítása
Célja:	Kistérségi járóbeteg szakellátó központ kialakítása
Támogatási konstrukció:	TIOP-2.1.2-07/1-2008-0015
Megvalósítás ideje:	2008-2010
Szegregátumra gyakorolt hatása:	A szegregátumban élők életminősége, egészségi állapota elmarad a város többi lakójához képest. Gyakori a születéskor várható élettartam előtti elhalálozás különböző betegségek miatt. Fontos fejlesztésnek számít a betegségek kezelésében, gyógyításában. A betegségek kialakulása összefüggést mutat az egészségtudatosság hiányosságával. Ezért a szegregátumban fontos lenne a preventív tevékenységek folytatása és bizonyos egészségügyi ellátások, tevékenységek helyben végzése.

A projekt címe:	Varázssziget Gyerekház
Célja:	A hátrányos helyzetű 0- 5 éves korú gyerekek és családjaik számára a lehető legkorábban nyújtson segítséget készségeik és képességeik kifejlődéséhez, felkészítve őket az óvodába, majd iskolába lépésre, hozzájárulva ezzel esélyegyenlőségeik javításához.
Támogatási konstrukció:	TÁMOP - 5.2.2.-08/2-2009-0040
Megvalósítás ideje:	2009-2012 működése azóta is folyamatos
Szegregátumra gyakorolt hatása:	A Bessenyei u. 16. sz. alatt, a volt átmeneti gyerekotthon épületében megvalósuló program. A pályázat megnyerésével felújítási, beszerzési, szervezési munkák indultak meg. A szakmai munka a célcsoport felkutatásával, tájékoztatásával, bevonásával (védőnők, CSSK szolgálat, CKÖ segítségével) kezdődött. Az épületet igényesen felújították: akadálymentesítve lett, nyílászáró cserére, hőszigetelésre került sor. Az épület belsejében a funkcionális megfelelő átalakítási munkák elvégzésre kerültek: közfal kivételével nagy alapterületű játszószooba lett kialakítva, a vizes blokk átalakítása a gyermekek életkori sajátosságaihoz lett igazítva, a belső burkolatok cseréjére és festésre került sor. A Gyerekház a 0-5 éves korú kisgyermekes családoknak nyújt közösségi teret, a szülők gyermekeinek délelőtti ellátást, játékos fejlesztő foglalkozását biztosítja. A programok, foglalkozások kisgyermekes családja számára ingyenesen igénybe vehetők. Ez egy új színfoltja Ibrány intézményeinek, hiszen így nyújt a gyerekek számára nevelést, fejlesztést, hogy közben a szülők is aktívan részt vehetnek és vesznek ebben. Közben a szülőknek, anyáknak, várandós kismamáknak is különféle programot ad, kicsit kibillenhetnek a megszokott monotonitásból ez által. A 2009-2011 évben összesen 116 gyereket regisztráltak. Ezekből a gyerekekből 97-en rendszeres program látogatók lettek. A 3 éves kortól történő kötelező óvodai nevelés 2016. évi bevezetése óta a 0-3 éves korú gyermekek a célcsoport.

A projekt címe:	Szegregált lakókörnyezetben élők felzárkóztatása Ibrányban
Célja:	1 A projekt keretében a szegregált lakókörnyezetben, élő hátrányos helyzetű lakosság felzárkóztatásának, integrációjának segítése valósult meg azáltal, hogy képzésben részesültek, közösségi rendezvények keretében kultúrájukat megismerték és népszerűsíthették, sportrendezvényeken a település

	lakosságával közösen tölthették el szabadidejüket. Szociális fürdő kialakításával javultak tisztálkodási lehetőségeik, egészségügyi szűrések szervezésével a betegségek korai felismerésével javult egészségügyi helyzetük.
Támogatási konstrukció:	TÁMOP - 5.3.6.-11/1-2012-0024
Megvalósítás ideje:	2012-2015
Szegregátumra gyakorolt hatása:	a Komplex telepprogram, amely a Türr István Képzési és Kutatási Központtal, a Domoszlói Városi Önkormányzat Szociális Nőneműségi Társaságával és az Ibrányi László Művelődési Központ és Könyvtárral konzorciumban valósult meg. A konzorciumvezető Ibrány Város Önkormányzata. A projekt keretén belül egyaránt fontos volt a közvetlen célcsoport számára a célzott és az egyéni esetkezelők által nyomon követett és segített előrehaladás segítése, valamint a közvetett célcsoport – minden telep lakos – számára elérhető, nyitott szolgáltatások és programok megvalósulása. A projekt legfőbb indikátorai a következők voltak: a közvetlen célcsoportban megszólítani tervezett személyek száma 110 fő, akik közül 80 fővel készült egyéni fejlesztési terv, amely szolgáltatások, lehetőségek, kötelezettségek és ösztönzők együttese. Az egyéni fejlesztési tervek kulcsfontja minden esetben a képzés. (mindösszesen 40 fő) felzárkóztató, festő, gipszkartonozó és parkgondozó. A támogatott képzésben részt vevők száma: 40 fő. Az egyéni fejlesztési terven keresztül az ebben elkötelezettek családtagjai is megszólításra kerültek. Első sorban az ő számukra kínált a Csillagpont az alapellátásba nem sorolódó többlet-szolgáltatásokat (baba-mama klub korai fejlesztésre, háztartás-gazdálkodási klub, kríziskezelés, stb.) annak érdekében, hogy a projekt ideje alatt ne csak egy, hanem több probléma megoldása kezdődjön el, így szinergikus hatásként a család egészének életminősége nagyobb eséllyel javuljon. A projekt közvetett célcsoportja az egész telep lakossága volt. Számukra a csillagpont settlement jelleggel hozzáférhetővé tette az alapvető szociális szolgáltatásokat. Ezen felül az egészségkultúra és környezetkultúra szokásrendjének minél szélesebb körű megmozdítása érdekében a Csillagpont-szolgáltatás körében nyitott nagyrendezvények megtartására került sor. Ezek a rendezvények a telepen kívül, az orvosi rendelők nyújtotta helyszíneken is valósultak meg, így egyúttal a nemzetiségi és többségi társadalom számára találkozási eseményekké is váltak. A lakosság fizikai életkörülményeinek javítása érdekében a házak közötti terület rendezése, parkosítása, szépítése is megtörtént a projektben résztvevők közvetlen tevékenysége révén.

A projekt címe:	Leromlott városi területek rehabilitációja Ibrányban
Célja:	A telepszerű körülmények között élők életkörülményeinek javítása, a hátrányos helyzetűek alapvető szociális készségeinek erősítése, az önszerveződésre, stratégiai jövőformálásra képes helyi és térségi közösségek kialakítása
Támogatási konstrukció:	TOP-4.3.1-15-SBI-2016-00003
Megvalósítási ideje:	2018-2021
Szegregátumra gyakorolt hatása:	A projekt mindhárom szegregátum területén olyan infrastrukturális fejlesztéseket eredményezett, melynek során a lakóközösség lakhatási és ellátottsági feltételei növekedtek. A beruházásoknak köszönhetően az Ibrányi Roma nemzetiségi Önkormányzata irodahelyiséghez jutott a szegregátum területén, így a roma lakosság mindennapi helyzete és problémái könnyebben eljuthatnak a felelősök felé. A fejlesztéseknek köszönhetően három db modern szociális ikerlakás, egy szociális bérlakás átalakítása két szociális bérlakássá, valamint egy szociális lakás létesült. A szociális bérlakásokba a szegregátumokból került át nyolc

	család, melynek eredményeképpen megkezdődhetett társadalmi integrációjuk. A projekt részeként a Kossuth utcában megépült a Községi ház mindennapi működéséhez szükséges bútorokkal, eszközökkel, mely egyrészt a Roma Nemzetiségi Önkormányzat székhelyévé vált, másfelől olyan közösségi tevékenységek otthonául szolgált, melyre eddig a roma közösség számára, kizárólag a szegregátum területén kívülről volt lehetősége. A Nagyhalászi utcában felépített Foglalkoztató műhely a hátrányos helyzetű lakosság foglalkoztatását, munkaerő-piacra való lépését kívánja elősegíteni. Az 1. számú szegregátumban korszerű út, járda és közmű került kialakításra, míg játszótérrel, labdarúgópályával, terepkerékpárpályával, közösségi parkkal és utcabútorokkal is gazdagodott a Belfő és Kói utca, melynek közbiztonságát újonnan felszerelt térfigyelő kamerarendszer biztosítja. A Bessenyei utcában a meglévő játszótér kibővítésre került többek között új játszótéri játékokkal, streetball pályával és köztérrel, kiegészítve utcabútorokkal.
--	--

A projekt címe:	Társadalmi Együttműködést Szolgáló Komplex Programok Megvalósítása
Célja:	A leszakadó és leszakadással veszélyeztetett városi területeken élők közösségi és egyéni szintű társadalmi integrációja. A tevékenységek eredményeként a hátrányos helyzetű emberek életlehetőségei javulnak, elérhetővé válnak a foglalkoztatást, társadalmi integrációt, közösségfejlesztést, oktatást, iskolai felzárkózást, családsegítést, gyermekjóléti szolgáltatást, életvezetési tanácsadást, egyéni fejlesztést és szociális munkát biztosító programok. A projekt keretében lezajlott szoft beavatkozások egyrészt az egyéni felzárkózás elősegítését, másrészt a helyi közösséget, mint társadalmi keretet kívánta megerősíteni a sikeres integráció érdekében.
Támogatási konstrukció:	TOP-5.2.1-15-SB1-2016-00004
Megvalósítási ideje:	2018 - 2021
Szegregátumra gyakorolt hatása:	Legnagyobb eredménye a projektnek, hogy a roma lakosság olyan gazdasági, társadalmi, szociális, egészségügyi, kulturális és közösségi tevékenységekhez juthatott különböző formákban, melyek eddig a szegregátumok területén kismértékben voltak jellemzőek. A szociális munkások által készült fejlesztési tervek alapján, folyamatosan nyomon követhetők voltak az érintett családok előmenetelei az integráció felé. A projekt több, mint 40 ember számára biztosított OKJ képesítést (egészségfejlesztési-segítő, kazánkezelő), ahol pluszban megélhetési támogatást is kaptak a képzésben résztvevők. Emellett a szegregátum lakossága három két alkalmas munkaerőpiaci tréningen is részt vehetett, ahol a munkaerőpiacra való kilépésük módjai, lehetőségei, szükségességei kerültek elemzésre. A lakosok olyan programsorozatokon vehettek részt, melyen egészen a bölcsődéskoruktól kezdve a nyugdíjas korosztályig bezárólag humánfejlődésüket segítette elő. Közösségfejlesztéshez kapcsolódó programok során a szülők és kisgyermekük baba-mama klubban, míg az általános iskolások két nyáron délelőtti tanoda foglalkozásokon és sikeres helyi vállalkozásokba nyerhettek betekintést. Antidiszkriminációs tréning előzte meg az elkészült antidiszkriminációs stratégiát, melynek legfőbb elem a roma-nem roma közösségi programok végrehajtása volt. A szegregátum lakosság közösségfejlesztésére szolgáltak a családi sportnapok, a nemzeti identitástudat erősítése, a rajzversenyek, valamint a szomszédsági füzések. Marketing szempontjából is előtérbe került a projekt, hiszen image film készült a bérlakásba beköltözők integrálódásáról, valamint különböző mediációs programokon is részt vehettek ezek a lakosok. Lakókörnyezet megújítására a Kossuth utcán lakók udvarába facsemeték kerültek telepítésre, kerítés felújítás is zajlott az utcában, míg a Bessenyei utcában közösségi kert jött létre, ahol mindenki saját kedvére és háztartásába termelhetett haszonnövényeket. A legsikeresebb akció, mely mindhárom szegregátumot érintette a hulladékért élelmiszert program volt, ahol egy

	zsák műanyag hulladékért, élelmiszert kaptak a lakosok. A fiatalok egészségre való nevelése a labdarúgás és tánc tevékenységből álltak, míg szintén az egészség témakörében, több alkalmas egészségügyi előadásokon és szűréseken vehettek részt a lakosok legnagyobb részét a szegregátumok területén. Egy hat-hat alkalmas életvezetési, mentálhigiénés, pénzügyi, jogi, családszervezési és adósságkezelési tanácsadás is biztosított volt az érdeklődők számára. A szegregátum területén növekvő számban lévő bűnesetek miatt, több alkalmas workshop előzte meg Ibrány Város Képviselő Testülete által elfogadott bűnmegelőzési és közbiztonsági stratégiának elkészítését, melynek elemei voltak a baleset- és bűnmegelőzési előadások, szomszédsági rendőrség a polgárőrökkel, valamint a rendőrség és az önkormányzat bevonásával került sorra a bűnmegelőzési és közlekedésbiztonsági akciók nevezetű program. Összességében elmondható, hogy projekt megvalósítási ideje alatt a roma lakosság életminőségének fellendítésére többféle és változatos tevékenységek formájában került sor.
--	---

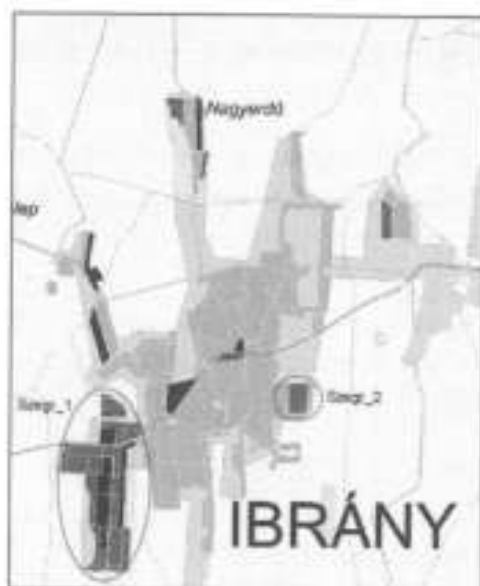
A 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet alapján „szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett terület: olyan egybefüggő terület, amelyen az alacsony társadalmi státuszú családok koncentráltan élnek együtt vagy a társadalmi státuszcsökkenés jelei tapasztalhatók, ezért a területen közösségi beavatkozás szükséges; szegregációval veszélyeztetett terület lehet egy önálló településrész, de részét képezheti egy vagy több településrésznek is”.

A 2001-es népszámlálás eredményeit vette alapul a város 2013-ban elfogadott Integrált Városfejlesztési Stratégiája. Ennek eredményeit mutatja az alábbi kartogram, miszerint 2 szegregátum volt kimutatható a városban.

A 2011-es népszámlálást követően az adatok változtak és a lentebbi kartogram jelzi, hogy melyek azok a területek, amelyek eleget tesznek a szegregátum fenti kritériumának, azaz, ahol a szegregációs mutató még nem éri el a szegregációs mutató küszöbértékét vagy az alacsony népességszámuk miatt mégsem tekinthetők valódi szegregátumoknak.

Az időközben eltelt 10 évben látható változás történt Ibrányban a szegregátumok vonatkozásában. A korábbi szegregátum 1-ben a területi koncentráció tovább erősödött, így abból alakult ki az új lehatárolás szerinti szegregátum2 és szegregátum3. Az új lehatárolás szerint viszont egy új szegregátum alakult ki egy korábban szegregációval veszélyeztetett területből (szegregátum1).

Ibrány szegregátumai a 2001-es népszámlálási adatok alapján

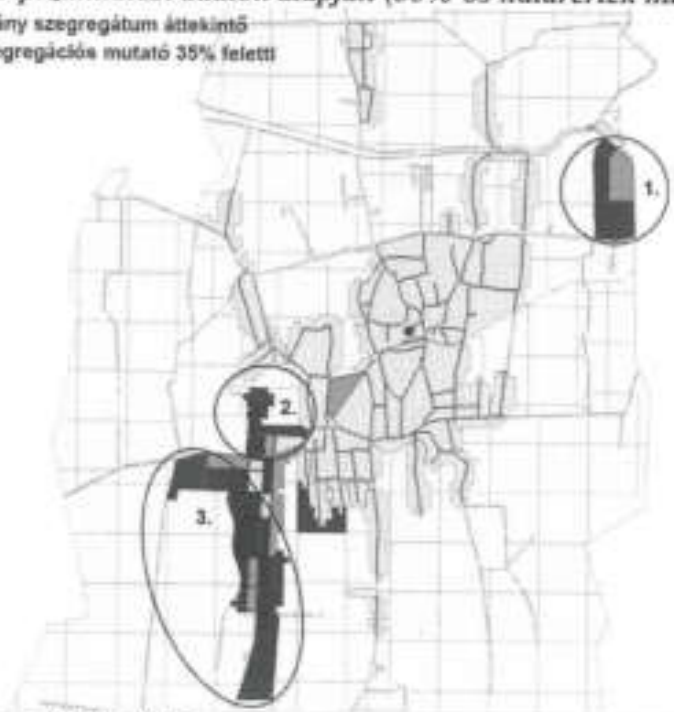

Forrás: KSH, Ibrány IVS 2013

A Városfejlesztési Kézikönyv előírásainak megfelelően a szegregáció fogalma alatt az alacsony társadalmi státuszú családok koncentrált együttélése értendő. A szegregátumok lehatárolása az ún. szegregációs mutató alapján történik: azon területek tekinthetők szegregátumnak, ahol a népszámlálási adatok alapján a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül eléri, illetve meghaladja a 35%-ot. A leromlott területek lehatárolását segítő ún. szegregációs mutatót határozott meg a KSH a 2011-es népszámlálás adatait alapul véve. Szegregáció ott mutatható ki, ahol ezen mutatók vonatkozásában több mint 50 fő található egy adott területen. Ibrányban ez alapján 3 szegregátum került kijelölésre, melyeket az alábbi kartogram ábrázol.

Ibrány szegregátumai és szegregációval veszélyeztetett területei a 2011-es népszámlálási adatok alapján (35%-os határérték mellett)

Ibrány szegregátum áttekintő
Szegregációs mutató 35% feletti

Forrás: KSH, 2015

Szegregátum 1

Szegregátum lehatárolása (forrás: KSH): Nagyhalászi út - 05/1 sz. út - Kói utca - Belfő utca – településhatár (a szegregátumot alkotó utcák elnevezése megváltozott. A korábbi Ságvári utca Kói u., valamint a korábbi Sallai Imre utca Belfő utca lett).

Érintett városrész: Körgyűrű városrész

Ibrány – Szegregátum 1. (35%)

Forrás: KSH, 2015

A KSH által megadott szegregációs adatokat az ITS Megalapozó tanulmány 3.3.3. fejezete tartalmazza. **A szegregátum fő jellemzői:**

- Az itt élők száma mindössze 1,5%-a a város teljes lakosságának. Az egy lakásra jutó lakosok száma 3,2 fő.
- Városi szinten is kiemelkedően magas a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya és ennek megfelelően alacsony a felsőfokú végzettek aránya.
- Közel 70%-osa rendszeres jövedelemmel nem rendelkezők aránya, mellyel párhuzamosan alacsony az aktív korúakon belül a foglalkoztatottak aránya.
- Kiemelkedően magas a munkanélküliek (38%) és a tartós munkanélküliek aránya (30%).
- A lakások 50%-ának alacsony a komfortfokozata, a városi átlag háromszorosát teszi ki az egyszobás ingatlanok aránya.
- Az utcák és járdák burkolata felújításra szorul.
- A szegregátum közműellátottsága megfelelő, mindössze az elektromos hálózat szorul fejlesztésre.
- A szegregátum távol található a városközponttól és a potenciális munkahelyektől, ami az alacsony iskolázottsági szinten túl szintén tovább csökkenti az itt élők munkába állásának lehetőségét.
- A szegregátumban nem található nem lakófunkciót szolgáló közintézmény és közszolgáltatás, az itt élők a szükséges szolgáltatásokat a város egyéb területein veszik igénybe. A terület zöldfelület ellátottsága hiányos.

A megerősítendő funkciók a Szegregátum1-ben

	Közig az- gatási	Keresk e- delmi	Ipari, logiszt ikai	Turiszt ikai	Zöld- felületi	Közlele e-dési	Lakó	Mező- gazdas ági	Közöss égi
Meglé vő									

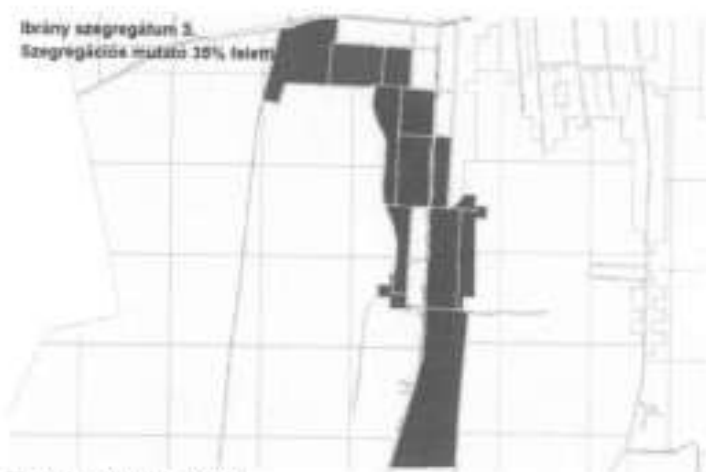
	Közig- az- gatási	Keresk- e- delmi	Ipari, logiszi- ikai	Turiszt- ikai	Zöld- felületi	Közlek- e-dési	Lakó	Mező- gazdas- ági	Közöss- égi
Meglé- vő									
Meger- ősíten- dő									

Szegregátum 3

Szegregátum lehatárolása (forrás: KSH): 38149 sz. út - József Attila utca - Hunyadi utca - 0224/2 sz. út - Kossuth Lajos utca - 538 hrsz. út - Deák Ferenc utca - Alkotmány utca mindkét oldala - 0127/9 sz. út - belterületi határ - Kossuth Lajos utca - Rózsa utca - Rózsa utca nyugati oldal - 0218/77 sz. út - 538 hrsz. út - 0211 sz. csatorna

Érintett városrész: DNY-i városrész

Ibrány – Szegregátum 3. térképe, 35%

Forrás: KSH, 2015

A KSH által megadott szegregációs adatokat az ITS Megalapozó tanulmány 3.3.3. fejezete tartalmazza. **A szegregátum fő jellemzői:**

- A szegregátumban lakók száma itt a legmagasabb a város teljes lakosságának arányában a 3 szegregátum közül: 816 fő, mely 12%-os arányt jelent.
- Több mint 70% a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya.
- A rendszeres jövedelemmel nem rendelkezők aránya is kiemelkedően magas (83,7%), mellyel összhangban van minden foglalkoztatottsági mutató:
 - Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya (78,8%)
 - A gazdaságilag nem aktív népesség aránya a lakónépességben belül (80%)
 - Munkanélküliek aránya (munkanélküliségi ráta) (50,9%)
 - Tartós (legalább 360 napos) munkanélküliek aránya (19,6%)
- A szociális támogatási rendszer ellenére egyre nagyobb méreteket öltenek a gyermekekkel kapcsolatos problémák. Nagyon sokan élnek gyermekek fejlődését nehezítő körülmények között, nélkülözésekkel küszködve. A problémák egyre összetettebbek, súlyosabbak.
- Az egy lakásra jutó lakosok száma 4 fő, ami jelentősen meghaladja a városi átlagot. Szintén a város átlagot meghaladó mértékű (44%-os) az alacsony komfort fokozatú

lakások, valamint a komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül.

- Az utcák, járdák részben burkolásra, részben megújításra szorulnak.
- A szegregátum a helyközi közlekedési útvonalon fekszik, így helyzete kedvező városi viszonylatban.
- Közfoglalkoztatási, közigazgatási intézmények nincsenek a szegregátumban.

A megerősítendő funkciók a Szegregátum3-ban

	Közigazgatási	Kereskedelmi	Ipari, logisztikai	Turisztikai	Zöldfelületi	Közlekedési	Lakó	Mezőgazdasági	Közösségi
Meglévő									
Megerősítendő									

Az alábbi táblázatban a város szegregátumaiban fennálló problémák kerültek összehasonlításszerűen bemutatásra. A sötétszürke jelenti a legsúlyosabb és így a legsürgősebben megoldandó problémákat, a többi szegregátumhoz viszonyítva.

Ibrány város KSH által kijelölt és város által jóváhagyott szegregátumainak és szegregációval veszélyeztetett területeinek státusza (témakörönként)

	Érintett lakosság száma	Iskolázottság	Foglalkoztatottság/Segélyezés	Gyermekekkel kapcsolatos szociális problémák	Lakáshelyzet	Épített és természetes környezet
Szegregátum 1.						
Szegregátum 2.						
Szegregátum 3.						

Az elmúlt években megvalósított, a szegregátumokat érintő beavatkozások

Ibrány 2012-ben elfogadott Integrált Városfejlesztési Stratégiájában fogalmazta meg a város anti-szegregációs beavatkozásait az alábbiak szerint:

Tevékenység	Megvalósult-e
Egészségügyi ellátás	
Egészségre nevelő és szemléletformáló életmód programok	Igen
Képzési programok az egészségügyben foglalkoztatottak számára, hiányszakmák képzése, kompetenciafejlesztés	Igen
Szociális helyzet javítása	

Szociális képzések fejlesztése, szakemberek képzése továbbképzése és készségfejlesztése, valamint a helyi fejlesztési kapacitások megerősítése	Igen
Modellkísérleti program az alapszolgáltatások funkcionális összekapcsolására, melynek célja a szociális és gyermekjólét alapellátások fejlesztése, működési hatékonyságának javítása olyan szolgáltatási, szolgáltatás-koordináció kialakításával, mely a lakosság problémáira komplex megoldást nyújt, (megvalósítás alatt)	Igen
Komplex telep-program: A támogatás célja a szegregált lakókörnyezetben, mélyszegénységben élő hátrányos helyzetű emberek társadalmi felzárkózásának és integrációjának segítése.	Igen
▪ Adósságkezelési szolgáltatás bevezetése,	Nem
Csillag Szolgáltatópont további támogatás	Igen
Családi közösségi kezdeményezések és programok megerősítése, érzékenyítés	Igen
Anti-diszkriminációs programok támogatása a médiában	Igen
Integrált Közösségi és Szolgáltató Tér kialakítása	Nem
Foglalkoztatás	
A városi szegregátumban élők társadalmilag hátrányos helyzetű csoportok életviszonyának javítása érdekében, életvezetési tréningeket, átfogó átképzési, képzési rendszert kell bevezetni, amely nem csak az egyénekre, hanem (megvalósítás alatt)	Igen
rendszeres szemléletű módon a családokra, csoportokra és közösségekre is kiterjeszthető. Ehhez a kisgyermekes családok gyermekfelügyeletét meg kell oldani.	
A hátrányos helyzetűek foglalkoztathatóságának javítása	Igen
Közfoglalkoztatás rendszerének kialakítása Ibrányban	Igen
Az alacsony foglalkoztatási eséllyel bíró inaktív emberek számára olyan, az öngondoskodási képességet és kulcskompetenciákat erősítő programok, tréningek, képzések, támogató szolgáltatások biztosítása, amelyek erősítik társadalmi integrációjuk esélyét.	Nem
A szociális gazdaság, ezen belül a szociális szövetkezetek az atipikus foglalkoztatási formák közül az önfoglalkoztatás sajátos szervezeti kereteit teremtetik meg.	Igen
Szociális földprogram: Mezőgazdasági termelésre alkalmas környezetben élő, azonban mezőgazdasági termelésre alkalmas feltételekkel nem, vagy azzal nem elégséges mértékben rendelkező és azt hatékonyan kihasználni nem tudó, szociálisan hátrányos helyzetű családok megélhetését segíteni, életminőségét javítani, önálló egzisztenciateremtési esélyeit növelni.	Nem
Alternatív munkaerő-piaci programok" támogatása a helyi szükségleteket felismerő szervezetek (nonprofit, önkormányzati és állami szervek, intézmények) által a lehető legnagyobb szakmai rugalmasságot megengedő alternatív munkaerő-piaci projektek megvalósítása érdekében. A	Igen (megvalósítás alatt)

hátrányos helyzetű, munkanélküli emberek tartós munkába állásának, munkahelyi és társadalmi beilleszkedésének elősegítése, egyéni adottságokra és szükségletekre épülő, komplex munkaerő-piaci programon keresztül a foglalkoztatottsági szint emelése.	
Tudásnövelés	
Óvodáskorú, kisgyermek és családjaik számára olyan helyi Biztos Kezdet programok megvalósítása, amelyek a helyi szükségletekhez igazodóan hatékonyan segítik a szegénységben élő 0-5 éves gyerekek fejlődését, és ez által hozzájárulnak a szegénység újratermelődésének megakadályozásához.	Igen
Iskoláskorú gyermekek, fiatalok minőségi oktatásához való hozzáféréseinek biztosítása összhangban Ibrány Város Köznevelési Esélyegyenlőségi tervével	Igen
Az iskolai lemorzsolódás csökkentéséhez és a továbbtanulási utak megerősítéséhez a halmozottan hátrányos helyzetű, roma, valamint a gyermekvédelmi gondoskodás alatt álló és a migráns tanulók körében tanoda elindítása.	Igen
A fiatalok, különösen a hátrányos helyzetű fiatalok életminőségének javítását, egyéni és/vagy közösségi kompetenciáik fejlesztését, minőségi információkkal történő ellátását segítő program elindítása. A 12 és 29 év közötti gyerekek és fiatalok társadalmi integrációjának, elsősorban iskolai előmenetelüknek, pályaválasztásuknak, munkaerő-piacra való belépésüknek elősegítése, továbbá társas (szociális) kapcsolataiknak bővítése, közösségi, közeleti részvételüknek fejlesztése, családi életre való felkészítése, életpálya-tervezésük tudatosságának erősítése a cél.	Igen
Új tanulási formák és rendszerek – Második Esély Gimnáziumi programok. A projekt célja, hogy segítse a középiskolai végzettséggel nem rendelkező, az iskolarendszerből lemorzsolódott vagy azt korábban elhagyó tanköteles, illetve nem tanköteles korú fiatalokat a középfokú végzettség, illetve az érettségi megszerzésében.	Nem
Felnőtt korúak oktatási helyzetének javítása érdekében javasolt intézkedési lépések: „Újra tanulok!” program. Általános célja a felnőtt lakosság képzettségi színvonalának növelése, a felnőttképzésben résztvevők számának és arányának bővítése, a felnőttek tanulási kedvének javítása, és a munkaadók szakképzett munkaerővel való jobb ellátása.	Nem
Idegen nyelvi és informatikai kompetenciák fejlesztése	Nem
Kifejezetten a hátrányos helyzetűek oktatására létrejövő speciális iskolák példájának átvétele, vagy együttműködés keretében telephelynyitás a szegregátumban.	Nem
Élhetőbb környezet kialakítása	
Magántulajdonú lakások esetén az önkormányzatnak a leromlott lakóterületek rehabilitációjára az alábbi lehetőségei vannak:	Nem

- Lakóingatlanok felvásárlása, majd a terület rehabilitációját követő értékesítése - Lakóingatlan vásárlás segítése más területeken, tájékoztatás nyújtása finanszírozási, támogatási lehetőségekről	
Játszóterek, szabadtéri sportpályák kialakítása	Igen
Kisebb parkok, terek kialakítása	Igen
Fedett közösségi helyiségek kialakítása, melyek alkalmasak lehetnek a képzési programok, kisebb rendezvények lebonyolítására.	Igen
A szegregációs folyamatok megállítása érdekében tevékenykedő civil szervezet létrehozása. A társadalmi vállalkozásnak nagyobb tere lenne az egyénre fókuszálni, időigényesebb folyamatok megszervezésére, rugalmasabb, innovatív elemeket könnyebben tudnak kipróbálni.	Nem

A városban megvalósított és a szegregátumban élőket direkt vagy indirekt módon érintő anti-szegregációs illetve felzárkóztató fejlesztéseket az alábbi táblázat foglalja össze:

Ibrány antiszegregációs és szociális felzárkóztató fejlesztései

A projekt címe, rövid tartalma és a finanszírozás forrása	A fejlesztés összege (eFt)	Érintett szegregátum
Ibrányi 0-5 éves korú hátrányos helyzetű gyermekek esélyegyenlőségének biztosítására Gyerekház létesítése (TÁMOP) A szegregált településrészen Gyerekház kialakítása az ott élő 0-5 éves korú gyermekek szociális helyzetéből fakadó hátrányok csökkentése céljából. A szülőkkel együtt a gyermekek felkészülnek az iskolai életre, csökken a lemorzsolódás. A szakemberek együttműködése révén szemléletformálás, ismeretátadás, a szülő-gyermek közötti kapcsolat erősítése valósul meg. E célból ingatlan megfelelő célra történő átalakítása, korszerűsítése, valamint a működéshez szükséges tárgyi eszközök beszerzése.	55.312	szegregátum2 szegregátum3
Szegregált lakókörnyezetben élők felzárkóztatása Ibrányban (TÁMOP) A projekt keretében a szegregált lakókörnyezetben, élő hátrányos helyzetű lakosság felzárkózásának, integrációjának segítése valósul meg azáltal, hogy képzésben részesülnek, közösségi rendezvények keretében kultúrájukat megismerik és népszerűsíthetik, sportrendezvényeken a település lakosságával közösen eltölthetik szabadidejüket. Szociális fürdő kialakításával javulnak tisztálkodási lehetőségeik, egészségügyi szűrések szervezésével a betegségek korai felismerésével javul egészségügyi helyzetük.	142.886	szegregátum2
Szociális célú városrehabilitáció Ibrányban (ÉAOP)	394.815	szegregátum2 szegregátum3

Cél a település leszakadó városrészének leromlását okozó folyamatok megállítása, illetve a városrész felzárkóztatása. az itt élők részére minőségi életfeltételek biztosítása a társadalmi-gazdasági fejlesztések megvalósítása által, figyelembe véve a lakosság igényeit. Legfőbb projektelemek: Civil közösségi ház kialakítása, szociális bérlekások kialakítása, családsegítő szolgálat elhelyezése, polgárőrség elhelyezése, városi zöldliget kialakítása, sportcentrum építése, játszótér és tornapálya építése, térfigyelő kamerák elhelyezése, járdaépítés és felújítás, fásítás		
Leromlott városi területek rehabilitációja Ibrányban (TOP) A projekt során 3 db iker lakóház épült meg, melyben összesen 6 modern szociális bérlekásba költözhettek be a szegregátum területéről, integrálás céljából, továbbá 1 db szociális bérlekás felújításával, 2 db került kialakításra, valamint egy szolgálati lakás is megvalósult, melyek mindegyike bútorozottan került átadásra. A Kossuth utcában közösségi ház létesült, teljes eszközparkkal és irodákkal, melybe az Ibrány Város Roma Nemzetiségi Önkormányzata talált otthon. Nagyobb infrastrukturális beruházás a Nagyhalászi utcában lévő foglalkoztatóműhely beruházása, melybe hátrányos helyzetűek foglalkoztatása van tervezve. Az 1. számú szegregátum területén út-járda, közpark és térfigyelőkamera került kialakításra, mellyel színvonalasabb és biztonságosabbá vált az ott lakók élete. A Bessenyei utcában játszótér bővítés, valamint streetball pálya létrehozása történt meg. A fejlesztések legfőbb célja, hogy a hátrányos helyzetű lakosság életkörülményeit javítsák, ezzel segítve a társadalmi kohéziót, az épített környezet minőségi megújításával és a foglalkoztatásra, az oktatásra, az egészségügyre, a szociális szolgáltatásokra, a közösségfejlesztésre, a közbiztonságra és az elkülönülés megszüntetésére irányuló komplex tevékenységek által.	310.589	szegregátum1 szegregátum2 szegregátum3
Társadalmi Együttműködést Szolgáló Komplex Programok Megvalósítása Ibrányban (TOP) A helyi szintű komplex programok felhívás célja, a leszakadó és leszakadással veszélyeztetett városi területeken élők közösségi és egyéni szintű társadalmi integrációja volt. A tevékenységek eredményeként a hátrányos helyzetű emberek életlehetőségei javultak, elérhetővé váltak a foglalkoztatást, társadalmi integrációt, közösségfejlesztést, oktatást, iskolai felzárkózást, családsegítést, gyermekjóléti	93.223	szegregátum1 szegregátum2 szegregátum3

szolgáltatást, életvezetési tanácsadást, egyéni fejlesztést és szociális munkát biztosító programok. A projekt keretében végbement szoft beavatkozások egyrészt az egyéni felzárkózás elősegítését, másrészt a helyi közösséget, mint társadalmi keret került megszólításra a sikeres integráció érdekében. A fejlesztés eredményeként megvalósulhatott például közösségfejlesztés, az érintett lakosság bevonását célzó programok, folyamatos szociális munka feltételeinek megteremtése, foglalkoztatás elősegítése, gyermekek formális oktatáson kívüli fejlesztése, egészségfejlesztés, szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, bűnmegelőzés és közbiztonság javítását elősegítő programok		
--	--	--

Forrás: Ibrány város önkormányzata

A szegregátumokra vonatkozóan a legjelentősebb két projekt a 2015 nyarán befejeződő **Komplex telepprogram**, valamint a **Társadalmi Együttműködést Szolgáló Komplex Programok Megvalósítása Ibrányban** projekt. A projekt keretében a szegregált lakókörnyezetben, mélyszegénységben élő hátrányos helyzetű lakosság felzárkózásának és integrációjának segítésére az alábbi tevékenységek voltak tervezettek:

Komplex telepprogram:

- A Gyerekházban közösség formáló programokat tervezünk tartani, mely programok mindenki számára elérhetőek lesznek, a Csillag Szolgáltató pont kialakításával a higiénés feltételek javítása érdekében szociális fürdő és mosoda is kiépítésre kerül.
- A projekt során az érintett célcsoport számára készség és képességfejlesztést (1 alkalommal), felzárkóztató képzéseket (10 fő), valamint szakképesítést nyújtó képzéseket (40 fő) szervezünk.
- Az életmód változtatásához kapcsolódóan pénzügyi,- vállalkozási,- tréningeket (12 alkalommal), és a szabadidő hasznos eltöltésére alkalmas programokat (sportrendezvények, Csillag születik, kézműves szakkör) szervezünk.
- A roma hagyományok és roma kultúra megismerésére külön hangsúlyt fektetünk, ezért táncházat is tervezünk megvalósítani. Ennek keretében mindösszesen 32 rendezvényt tartunk.
- Az egészségügyi szűrések (3 alkalommal) is fontos szerepet kapnak, mellyel az érintett célcsoport egészségi indexének javulását várjuk, természetesen a település többi lakosa számára is elérhetőek lesznek ezen programok.
- A fiatalok tanulási képességeit és készségeit is javítani szeretnénk iskolai korrepetálás keretében, a szükséges eszközök biztosításával, valamint 3 számítógép beszerzésével mini teleház kialakításával, ami az idősebb korosztály számára is lehetővé teszi a számítástechnikai ismeretek elsajátítását.

A telepprogram során megvalósult tevékenységeket az alábbi indikátorok jellemzik.

Indikátorok			
Mutató neve	Minimálisan elvárt célérték a projekt végéig (2015.08.31-ig)	Indikátorok teljesülése 2013 dec. 31-ig	Indikátorok teljesülése a projekt zárásakor 2015.XI.25.

Programba bevont személyek száma	110 fő	110 fő	110 fő
Pozitív eredménnyel kikerült személyek száma	66 fő	0 fő	66 fő
Képzésben résztvevők száma	40 fő	26 fő	56 fő
Foglalkoztatásban résztvevő személyek száma	18 fő	0 fő	18 fő
A program hatására más programokba bekapcsolódó személyek száma	22 fő	0 fő	22 fő
Az egyéni fejlesztési terv lezárását követő 6 hónapon belül legalább 3 hónapot kereső foglalkoztatásban töltő személyek száma	3 fő	0 fő	3 fő

Forrás: Ibrány város önkormányzata, 2018

Társadalmi Együttműködést Szolgáló Komplex Programok Megvalósítása Ibrányban:

A leszakadó és leszakadással veszélyeztetett települési területeken élő emberek társadalmi,- szociális,- egészségügyi,- gazdasági felzárkóztatása céljából került megvalósításra ez a többpilléres projekt, mely főként soft tevékenységeket foglaltak magukban.

- Az időszak során a három szegregátumban élő lakosságról kerültek nyomon követések, valamint fejlesztési tervek, melyeket szociális munkások végeztek. Célja a hátrányos helyzetűek és háztartásaik nehézségei, a gyerekek, a szülők és az idősek helyzetfelfedezése, mind oktatási, mind pedig gazdasági szinten.
- A program három munkaerőpiaci tréninget, valamint egészségfejlesztési-segítő és kázműkezelő OKJ végzettséget biztosított megélhetési támogatás formájában a foglalkoztatási szektorba belépni vágyók számára.
- A fiatal szülők számára több alkalmas baba-mama klub létesült, ahol szakértői tanácsokat kaphattak, míg a gyerekek részére két nyáron délelőtti tanodai foglalkozások kerültek biztosításra, ahol oktatási, nevelési, szociális, egészségügyi és kulturális fejlődést kaptak. A közösségfejlesztéshez kapcsolódó programok harmadik eleme a helyi sikeres vállalkozásokba való betekintés volt hat alkalommal.
- Antidiszkriminációs tréning előzte meg azt az akciótervet, melynek során kerültek kidolgozásra a roma nem roma programok, melynek legfőbb célja a más-más kultúrák megismerése és átadása, valamint a közös együtt végzett tevékenységek.
- A közösségfejlesztést szolgáló programok során prioritást élvezett, hogy a családok és a szegregátumban élők összetartása, valamint identitása növekedhessen családi sportnapok,

nemzeti identitástudat erősítése sorozattal, rajzversenyekkel, valamint szomszédsági főzésekkel.

- A szociális marketing programelemben jó példák előadására került sor, három a szegregátumban felnövő mára sikeres roma származású embertől, míg image film készült az integráció során, új szociális bérlakásokba beköltözőkről.
- A szegregátum táji környezetének színvonalának növelésére a lakosok udvarába facsemeték kerültek telepítésre, valamint a Kossuth utcában a kerítések kerültek felújításra. A Bessenyei utcában egy közösségi kert is biztosításra került, ahol haszonnövényeket termesztettek és használhattak fel a hátrányos helyzetű aktívan résztvevők. A hulladékért élelmiszert program, mind a három szegregátumban sikeres volt, ahol egy zsák műanyag hulladékért, egy alapvető élelmiszercsomagot kaphattak a lakosok.
- Az általános és középiskolás gyerekek számára került megrendezésre a fiatalok egészséges életmódra neveléshez kapcsolódó programok, mely labdarúgást és táncot foglalt magában, melynek indokoltsága, hogy a hátrányos helyzetű fiatalokat könnyebben találja meg a dohányzás, az alkohol és a drog, egyéb tudatmódosító szerek.
- Egészségügyi előadások és egészségügyi szűrések is program része voltak több-több alkalommal, kitelepülésekkel is, melynek szükségessége, hogy a szegregátum lakossága kevésbé vesz igénybe ilyesfajta szolgáltatásokat, másfelől jobban félnek az egészségügyi ellátásoktól, mint átlagember.
- Az elsődleges célcsoport számára életviteli, mentálhigiénés, pénzügyi, jogi, családszervezési és adósságkezelési előadások kerültek megtartásra 6-6 kiemelten fontos témakörökkel.
- Hat darab workshop előzte meg a bűnmegelőzési stratégiát, melyben a szegregátum területének bűnmegelőzési és közbiztonsági programelemeire koncentrált. A baleset és bűnmegelőzési előadások különösképpen iskoláskorúak számára került megtartásra kiemelve a bűnös-áldozat szerepét. A szomszédsági rendőrség során polgárőrök próbáltak pozitív kapcsolatot kiépíteni a szegregált lakossággal, míg a bűnmegelőzési és közbiztonsági akciók során a helyi rendőrség és az önkormányzat együttesen járta a hátrányos helyzetű településrészeket.

A városban működő civil szervezeteknek nem fő tevékenysége a szegregátum megszüntetése, az ott élők életkörülményeinek javítása. A szegregátumban élők nem alakítottak társadalmi szervezetet. A városban működő szervezetek vagy speciális célcsoporttal foglalkoznak, vagy csak általánosságban a város lakosainak szolgálnak a városban.

Egyéb, a szegregátumok közelében lezajlott és a szegregátumban élők életét pozitív irányban befolyásoló és a fenti tervezett tevékenységekhez kapcsolódó fejlesztések az alábbiak voltak:

- járóbeteg szakellátó központ építése
- közösségi közlekedés fejlesztése
- főlírást mintagazdaság kialakítása

Ahogy a fentiekből is kiderül, a városban az IVS-ben meghatározott antiszeგრációs program tevékenységei közül jelentős számú program nem valósult meg. A megvalósult programok azonban jó hatáserővel működtek, elérték a célcsoport tagjait és hozzájárultak körülményeik javulásához. Fontos a sikeres programok további folytatása, valamint a korábban tervezett, de meg nem valósult programok megvalósítása.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében a vezető halálokok strukturális arányai az országotól minimálisan térnek el. A megye összes halálozásának több mint fele (mintegy 54 százaléka) a szív-érrendszeri és a daganatos betegségekből származik. A keringési megbetegedések okozta halálozás mindkét nem esetében meghaladja az országos átlagot. E betegségek kialakulásában az életmód szerepe jelentős. Fontos befolyásoló tényezők a helytelen táplálkozás, a dohányzás, túlzott alkoholfogyasztás és a mozgás hiánya.

A település a kötelezően ellátandó egészségügyi feladatokon túl mindig igyekezett több egészségügyi szolgáltatást nyújtani az itt élők számára.

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgáltatások száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közfogyvesztési igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2015	n.a.	3	2	2	326	n.a.
2016	n.a.	3	2	2	333	n.a.
2017	n.a.	3	2	2	n.a.	168
2018	n.a.	3	2	2	n.a.	142
2019	n.a.	3	2	2	n.a.	87
2020	n.a.	3	2	2	297	101

Forrás: TelR, KSH
Tstar

1984-ben épült az egészségügyi központ, ahol több orvosi rendelő és a gyógyszertár került elhelyezésre. A 3 felnőtt háziorvosi körzeten túl 1985-től gyermekorvosi körzet került kialakításra Ibrányban, s a gyógyszertáron és fogszakorvoson túl adott volt heti rendszerességgel a hasi ultrahang vizsgálat és nőgyógyászati szakrendelés is, fizioterápiás kezelések és labor- majd később vérvételi hely. 1994-től kialakításra került a 2. házi gyermekorvosi körzet is. A településen jelenleg kettő gyógyszertár működik

2011. júniusától elindult az Ibrány-Nagyhalászi Kistérségi Járóbeteg Szakellátó Intézet működése, ahol jelenleg 17 szakrendelésen túl labor, fizioterápia, gyógytorna, korszerű röntgen-diagnosztika és ultrahangos vizsgálat is rendelkezésére áll a település, illetve a környék lakosságának.

A városban közel 20 éve biztosított a rendelési időn túl és munkaszüneti napokon a lakosság részére a központi orvosi ügyelet. Mindez 2003-tól térségi jelleggel működik (Balsa, Gávavencsellő, Tiszabercel, Buj és Pászab településekkel együtt).

Közel 20 éve van mentőállomás a településen és 2009-től esetkocsi is, mentőtiszttel. 2012-től a II. gyermekorvosi rendelő új ingatlanba költözött, ami jelentősen közelebb fekszik a 2 és 3. szegregátumhoz.

Elmondható, hogy az önkormányzat a feladatkörébe tartozó egészségügyi alapellátásokat teljes körűen biztosítja,

A gyógyszerekhez, gyógyhatású készítményekhez való hozzájutás 2 helyen biztosított a városban. Az elérhető egészségügyi szolgáltatások köre az alábbi:

- felnőtt háziorvosi ellátás,
- gyermek háziorvosi ellátás,
- fogorvosi alapellátás
- sürgősségi alapellátási ügyelet,
- védőnői szolgálat (anya, gyermek, csecsemővédelem),
- iskola-egészségügyi ellátás (iskolaorvos, ifjúsági védőnő),

Felnőtt háziorvosi ellátás

A háziorvosok személyes és folyamatos ellátást nyújtanak a város lakosai számára az egészségi állapot megőrzése, a betegségek megelőzése és gyógyítása céljából.

A város felnőtt lakosságának egészségügyi alapellátását – területi ellátási kötelezettséggel – 3 felnőtt háziorvosi szolgálat biztosítja.

Valamennyi háziorvosi körzet szakképzett orvossal betöltött. A funkcionális privatizáció teljes körű, a háziorvosok valamennyien vállalkozói formában látják el tevékenységüket.

Gyermek háziorvosi ellátás

A város gyermek lakosságának egészségügyi alapellátása 2 gyermek háziorvos biztosítja az ellátást. Valamennyi gyermek háziorvosi körzet szakképzett orvossal betöltött. Tapasztalatunk alapján a csökkenő gyermeklétszám ellenére a gyermekorvosok által ellátott esetek szám emelkedik.

Fogorvosi ellátás

A fogorvosi alapellátás keretében a fogorvos feladata a fog- és szájbetegségek vizsgálata, kezelése, gondozása, valamint a sürgősségi ellátás. Az iskolai fogorvosok koordinálják, végzik a fogászati prevenciós munkát. A város fogászati alapellátásáról 1 fogorvosi praxis gondoskodik.

Ügyeleti ellátások

A háziorvosi feladatok munkaidőn kívüli ellátására az önkormányzat központi ügyeletet szervezett. A felnőtt háziorvosi ügyelet ellátásában valamennyi háziorvos részt vállal. A városban közel 20 éve biztosított a rendelési időn túl és munkaszüneti napokon a lakosság részére a központi orvosi ügyelet. Mindez 2003-tól térségi jelleggel működik (Balsa, Gávavencsellő, Tiszabercel, Buj és Paszab településekkel együtt).

Védőnői szolgálat (anya, gyermek, csecsemővédelem)

A településen 4 védőnő dolgozik, körzeti és iskolai védőnői feladatokkal. A védőnőkkel kapcsolatba kerülő családok esetében leggyakrabban anyagi problémák jelentkeznek.

A városban ez év szeptemberéig 3 területi védőnői körzetben történik a várandós és gyermekágyas anyák ellátása, valamint a 0-16 éves korú gyermekek gondozása. Az anya-, gyermek-, csecsemővédelem központi megszervezésével 2011 júniusától a gondozói és szakellátási vizsgálatok (nőgyógyászat, belgyógyászat) egy épületben vehetők igénybe. Ezzel egy tartalmát tekintve jó színvonalú, a jogszabályi előírásoknál kedvezőbb szolgáltatást biztosít az ellátást igénybevevők részére. A közoktatási intézményekben 1 főállású iskolavédőnő végzi munkáját.

Az elteelt időszakban tovább erősödött azonban az a demográfiai jelenség a településünkön, hogy a születésszám lecsökkent évi 60-70 születésre. A jelentős születésszám csökkenésből adódóan csökkent a gyermeklétszám, ami nem teszi indokoltá továbbra is a 3 területi védőnői körzet

fenntartását. A védőnői feladatokat ellátó MEDI-AMB Nonprofit Kft vezetése egyeztetett a megyei védőnővel is ebben a kérdésben. Jelenleg 2 területi védőnő van a Kft alkalmazásában, (egy üres álláshelyet helyettesítéssel oldanak meg) tehát személyi érdekek sérelme (elbocsátás) nélkül oldható meg az átszervezés, az egyik védőnői körzet megszüntetése. 2018. szeptember 1-től tehát a városban 2 körzeti védőnő és egy önálló iskolavédőnő végzi a feladatát.

A területi védőnői szolgálat személyi feltételei maradéktalanul biztosítottak. Valamennyi körzetben szakképzett, elhivatott egészségügyi szakember látja el a feladatot.

Iskola-egészségügyi ellátás

A városban élő és tanuló 6-14 éves és 14-18 éves korosztály megelőzési jellegű, az egészségügyi alapellátás keretében szervezett iskola-egészségügyi ellátásban részesülnek. Az iskola-egészségügyi ellátását a 2 gyermekorvos- iskolaorvos végzi, 1 fő állású iskolavédőnő segítségével.

Az iskolában Az ellátás céljára kialakított orvosi szoba megfelel a szakmai jogszabályban előírtaknak.

A Varázssziget Gyermekházban a hátrányos helyzetű gyermekek rendszeres szűrése folytán ahol indokolt a korai fejlesztése a gyermeknek időben megkezdhető, amihez fejlesztő pedagógus és szükség esetén megfelelő szakorvosi segítség is rendelkezésre áll.

b) Prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A születéskor várható átlagos élettartam Magyarországon továbbra is messze elmarad az EU átlagától, és a környező kelet-európai országok ide vonatkozó adataitól is. Az okokként kell megemlíteni az egészségtelen életmódot, a hiányos egészségkultúrát, a környezetszennyezést valamint a társadalmon belüli egyenlőtlenségeket.

Nagyon sokan és sokat dohányoznak, egészségtelenül táplálkoznak, keveset mozognak, mértéktelenül fogyasztanak alkoholt, önpusztító életmódot folytatnak, nem törődnek egészségükkel, nem veszik igénybe a szűrővizsgálatokat, de az egészségügyi ellátás más formáit sem. Az életmód lehetőségeit eleve differenciálják a társadalmi egyenlőtlenségek- a legszegényebb és a leggazdagabb rétegek egymástól való távolságának mértéke-, elsősorban az iskolázottsági, a foglalkozási és a jövedelmi viszonyokon keresztül. A társadalom egyes leszakadt csoportjai között halmozottan fordulnak elő egészségügyi, mentális problémák. Ezek tükrében az egészségügyi prevenció, a korai szűrések jelentősége felértékelődött.

A népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez való hozzáférés a lakosság számára biztosított.

A háziorvosok feladatkörébe tartozik a gyógyító megelőző alapellátás, az újszülöttek, csecsemők és gyermekek szükség szerinti preventív látogatása. A területi védőnők folyamatosan végezték e célból az otthoni látogatást.

Az Általános iskolában a gyermekek rendszeres szűrése (pl. lúdtalp, gerincferdülés, túlsúly, magas vérnyomás, látás élesség és hallás vizsgálat, cukorbetegség) folyamatosan történik. Szükség esetén nyomon követik a gyermek megfelelő szakorvosi ellátását is, illetve a gyógytestnevelés keretében történik a speciális ellátás.

A házi orvosok feladatkörébe tartozik a gyógyító megelőző alapellátás, az újszülöttek, csecsemők és gyermekek szükség szerinti preventív látogatása.

Az életkorhoz kötött kötelező védőoltásokhoz való hozzáférés

A gyermekek hozzáférése az oltásokhoz folyamatos, illetve kampányoltások esetében is csaknem 100 %-osnak mondható az egészségügyi dolgozók, valamint a Családsegítő Szolgálat közötti jó kapcsolatnak köszönhetően.

Kampányoltások

Az általános iskolás korosztálynál az oltások teljesítése nagy pontossággal történik, az esetleges elmaradásokat a legtöbb esetben pótolják.

c) Fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

2011 júniusától elindult az Ibrány-Nagyhalászi Kistérségi Járóbeteg Szakellátó Intézet működése, ahol a 17 szakrendelésen túl fizioterápia, gyógytorna is rendelkezésére áll a település, illetve a környék lakosságának.

d) Közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az egészséges táplálkozás alapelveinek megismertetése és kisgyermek kortól kezdődő követése, az ehhez szükséges élelmiszerek elérhetőségének biztosítása, valamint az egészséges táplálkozásra nevelés az étkeztetők, a pedagógusok, a szülők, valamint a táplálkozás-egészségügyi szakemberek együttműködésével valósulhat meg.

Az önkormányzat minden köznevelési intézményben megszervezi a közétkeztetést, amely megfelel az érintett korosztály egészséges étrendjére vonatkozó elvárásoknak.

e) Sportprogramokhoz való hozzáférés

Köznevelési intézményi sport:

A településen működő Árpád Fejedelem Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola, valamint a Református Óvoda, Általános Iskola Gimnázium és Kollégium is rendelkezik tornacsarnokkal, melyekben az intézményi foglalkozások zajlanak. Utóbbi esetében a mindennapos testnevelés órák biztosítása a dinamikusan növekvő tanulói létszám miatt egyre nehezebben megoldható, így Ibrány Város Önkormányzata felajánlotta a tulajdonában álló sportcsarnok használatát, az egészséges életmódra való nevelés céljainak elérése érdekében. A 2009 óta működő Tanuszoda szervezeten biztosítja Ibrány település és az Ibrányi járásban élő általános iskolás korú gyermekek számára testnevelési kereteken belül az úszást.

A helyi diáksport járási és megyei szinten is sikeresnek tekinthető. Az Árpád Fejedelem Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola esetében a labdarúgás, a kézilabda és atlétika sportágak dominálnak, míg az Ibrányi Református Óvoda Általános Iskola Gimnázium és Kollégium diákjai labdarúgásban, röplabdában és atlétikában jeleskednek.

A 2021-22-es tanévtől kezdődően, az OTP Bank Bozsik intézményi program keretein belül szoros együttműködésbe került az Ibrány Sportegyesület a város három óvodájával és két általános iskolájával, melynek eredményeképpen tanévenként négy szervezett labdarúgó fesztiválon vehetnek részt a diákok, invitálva a tehetségesebb gyerekeket a sportegyesület kötelékébe.

Egyesületi sport:

Ibrányi székhelyű sportegyesületek közül kiemelkedik az Ibrány Sportegyesület, mely hét szakosztályt (labdarúgás, kick-boks, kézilabda, kosárlabda, kerékpár, röplabda és kajak-kenu) működtet, közel 130 igazolt amatőr sportolóval. Az Ibrány Sportegyesület az év bármely szakaszában és szakosztályában nyitott az érdeklődők felé, akik számára kortól és nemtől függetlenül térítésmentesen biztosít részvételt az egyesület kötelékében.

Nagy hangsúly van fektetve az utánpótlás-nevelésre, mely az elmúlt évek során TAO támogatásoknak köszönhetően, kiváló eszközparkkal és felszerelésekkel lehet igénybe venni.

Ibrány Város Önkormányzata biztosítja a sporttelepet és a hozzá tartozó infrastruktúrát, mely folyamatosan fejlesztéseken megy keresztül.

Versenyeztetés szempontjából az egyesület mindig is törekedett arra, hogy a minden igazolt sportoló részt vehessen egy-egy korosztályos bajnokságon, tornán, fesztiválon képviselhesse az ibrányi színeket. A labdarúgás megyei szinte meghatározó, két felnőtt és hat utánpótláskorosztály tartozik hozzá, míg a kick-boks szakosztály növendékei, több versenynemben is országos sikereket értek el az elmúlt években.

Nagyobb létszámot mozgósít meg az Ibrányi Úszó Egyesület, mely kivétel nélkül óvodás és általános iskolás korúakkal foglalkozik. Jellemzően megyei járásközpontok (Vásárosnamény, Nyírbátor, Csenger) meghívásos csapatversenyein vesznek részt.

Ibrányi székhelyű a Magnetic Úszósport Egyesület, mely kis, de annál minőségibb létszámot képvisel és járja az országot a korosztályos kiemelt versenyekre.

Szabadidő sport:

Szabadidő sport tekintetében helyszínenként lehet legjobban lebontani a település lehetőségeit, mely kivétel nélkül bárki számára elérhető.

Az Ibrányi Sportcentrum kétségtelenül a legnépszerűbb szabadidő sport helyszín, ahol az igényesen felszerelt konditerem mellett, egy fallabdára kialakított rész is van, mely egyben otthonául szolgál tornának, spinningnek, aerobiknak, trx-nek és egyéb fitness tevékenységeknek.

Az Ibrányi Tanuszoda 25 méteres medencéje az év legnagyobb részében fogadja az úszni vágyókat a délutánok folyamán, míg a vízi sportok kedvelői nyáron az igényesen kialakított Tiszapart területén nemcsak a szokásos úszásra és strandröplabdázásra, hanem kajak bérletre is lehetőség van vizitúrákhoz rendkívül kedvező áron.

Festői környezetekben használhatják ki a település adottságait a horgászsport kedvelői, hiszen a mesterségesen kialakított Kertvárosi és Palocsa tó is könnyed kikapcsolódást hordoz magában, míg a természet által kialakított Tisza folyó táji kultúrában, az idényekhez igazodva lehet megtalálni a folyó által kínált halfajták horgászatát.

Az Ibrányi sportpálya is kedvelt szabadidőkikapcsolást nyújt, különösképpen a késő tavasztól – kora őszi időszak a diákok körében, akik nap, mint nap látogatnak ki a gyakorlópályákra.

A Leromlott városi területek rehabilitációja Ibrányban projektnek köszönhetően az 1-es szegregátumban kézilabdapálya méretű füves pálya, míg a 2-es szegregátumban a már meglévő labdarúgó pálya mellé streetball pálya került kialakításra.

Az Ady Endre utcai játszótéren bitumenes 20x40-es méretű labdarúgó pálya, valamint kétpalánkos kosárlabdapálya is bármikor igénybe vehető.

A Városligeti tó környezetében, a modern streetball pályán még egynapos fesztivált is szoktak szervezni, de ezen a helyen asztaliteniszezésre és egyméteres kapukra való labdarúgásra is bárkinek lehetősége van, különösen a nyári főszezonban.

Ezek a szabadidősport helyszínek, tevékenységek és a hozzájuk kapcsolódó infrastruktúra biztosított a településen élők számára.

f) Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az önkormányzat az időskorúak szociális problémájának kezelése, segítése érdekében a helyi ellátórendszerét folyamatosan az időskorúak szükségleteihez, igényeihez igazítja a pénzbeli ellátások és a személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatások tekintetében egyaránt.

Ibrányban az időskorúak részére egy kivétellel valamennyi kötelezően nyújtandó szociális szolgáltatás hozzáférhető az alábbiak szerint:

- Étkeztetés
- Családsegítés
- Nappali ellátás
- Bentlakásos idősotthoni ellátás
- jelzőrendszeres házi segítségnyújtás

Az időskorúakhoz kapcsolódó szociális ellátásokat, valamint a szociális étkeztetést a Nyírségi Református Egyházmegye fenntartásában lévő bentlakásos Idősek Otthona biztosítja a településen.

A szociális ellátások és a szolgáltatások összehangoltan, koordináltan működnek, nagymértékben lefedik a szociális szükségleteket. A helyi szociális ellátórendszer középpontjában továbbra is a segítségre szoruló emberek állnak, akiknek színvonalas ellátása feltételezi az emberi értékek tiszteletben tartását.

A Nyírségi Református Egyházmegye fenntartásában 2017. december 31. napjáig működött térségi jelleggel a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, amit a fenntartó megszüntetett, mivel a készülékek elavultsága miatt azt már megfelelő színvonalon nem volt lehetséges működtetni. Ibrányban 24 idős egyedül élő számára jelentett ez biztonságot. Részükről merült fel az a jogos igény, hogy az önkormányzat próbálja meg a szolgáltatást megszervezni a településen. Ennek érdekében került feladatellátási megállapodás megkötésre Gávavencsellő Nagyközség önkormányzatával, akinek a szociális intézménye keretében egyelőre 2017. július 1. napjától 2017. december 31. napjáig biztosítják az azt igénylő idős személyeknek a szolgáltatást. Mivel ezen szolgáltatás esetében térítési díj fizetésére kötelezett sz. igénylő, ezért valamelyest kevesebben, - jelenleg 18 idős személy számára helyezték ki a korszerű, jelenlegi igényeknek megfelelő készüléket. Az önkormányzat fizeti a készülék évi 17.000.-Ft-os karbantartási díját, valamint kiegészíti a megbízási díjas gondozónó megbízási díját- mivel az alacsony (havi bruttó 20.000.-Ft ellenében a minden napos, 0-24 óráig terjedő folyamatos rendelkezésre állást) díjazásért nem volt olyan szakképzett személy, aki elvállalta.

Közgyógyellátással rendelkező száma

Ez az adat szintén az egészségügyi ellátás egyik fontos mutatója, amely esélyegyenlőségi szempontból kiemelt jelentőségű. A közgyógyellátás a szociálisan rászorult személy részére - egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához - az egészségügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos kiadások kompenzálását célzó hozzájárulás. Három jogcímen kaphat valaki közgyógyellátási igazolványt: anyai jogon, normatív alapon, és méltányossági alapon.

Ápolási díjban részesülők száma

Az ápolási díj a tartósan gondozásra szoruló személy otthoni ápolását ellátó nagykorú hozzátartozó részére biztosított anyagi hozzájárulás. Ápolási díjra jogosult a hozzátartozó, ha állandó és tartós gondozásra szoruló, súlyosan fogyatékos (életkorra tekintet nélkül), vagy tartósan beteg 18 év alatti gyermek gondozását, ápolását végzi.

g) drogrevenációs szolgáltatások

A drogrevenációs lépéseket az önkormányzat a helyi rendőrőrsrel karoltva koordinálja. A kábítószerhasználat veszélyeire és következményeire a helyi iskolákban rendszeresen felhívja a figyelmet az Ibrányi Rendőrőrs iskolai bűnmegelőzési tanácsadója.

Rendszerek a drogrevenációs előadások az Ibrányi Árpád Fejedelem Általános Iskola és AMI, valamint az Ibrányi Református Általános Iskolában és Gimnáziumban.

A program során a droghasználat veszélyeiről és a kábítószeresek egészségre gyakorolt káros hatásairól, az általuk okozott elváltozásokról valamint a fogyasztás és terjesztés jogi következményeiről tartanak interaktív ismertetőt a tanulók részére.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

A település ellátórendszer elemei mindenki számára hozzáférhetők, egységes, egymásra épülő szolgáltatásokat nyújt folyamatos és megbízható módon. Az ellátórendszer hatásosságát és hatékonyságát eredményezi az is, hogy az egészségügyi, az oktatási- közművelődési-, sport- és a foglalkoztatási intézmények, szervezetek a szakmai programjuk megvalósítása során együttműködnek. Az Önkormányzattal szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

A pénzbeli ellátások és a közszolgáltatások szervezése során pozitív diszkriminációval segítjük a célcsoportokhoz tartozókat. Ez részben szabályozási eszközökkel, részben eljárások bevezetésével, részben a nyilvánosság eszközeinek alkalmazásával történik.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2020	0
2021	35
2022	46

Forrás: Önkormányzati adat

Településünkön 2021 júliusában indult el a Népkonyha, ahol regisztrációt követően napi egyszeri meleg ételt biztosítanak a rászorultaknak. Jelenleg 46 fő veszi igénybe a szolgáltatást.

j) Kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A kultúra kitüntetett helyet foglal el az esélyegyenlőség megteremtésének elősegítésében, az esélyegyenlőtlenségek csökkentésében. Jelentősége túlmutat az ágazati megközelítés szempontjain, felzárkóztató, kiegyenlítő szerepe miatt, valamint azért, mert a kulturális hátrány az esélyegyenlőtlenség forrása, rögzítője lehet.

Esélyegyenlőséget erősítő szerepének betöltése – a kulturális intézmény (Ibrányi László Könyvtár és Művelődési központ) és a kulturális programok közvetítésével - több módon valósul meg:

Az önkormányzat kulturális, közművelődési intézménye közösségi szintként szolgál az érintett célcsoportok szervezeteinek működéséhez, a programjaik megvalósításához.

Az intézmény az érintett célcsoportok számára speciális kulturális, oktatási és tehetséggondozási programokat szervez. Ez több esetben pályázati források bevonásával valósulhat meg.

A közönségként való megjelenés elősegítése rendkívül fontos. Ennek egyik fontos eleme, hogy kiemelt rendezvényeink programjain a részvétel szinte minden esetben ingyenes.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai

A közélet elsődleges színterei a különböző városi rendezvények, melyek egész évben teret adnak a közösségi élet gyakorlására. 2005-ben újították fel a városközpontban található Ibrányi László Művelődési Központot, mely számos beltéri rendezvénynek (pl.: kiállításoknak, színházi előadásoknak, városi ünnepeknek) ad otthont, de itt található a városi könyvtár, a helytörténeti gyűjtemény, valamint a városi képtár. A kulturális központ épülete akadálymentesített, rendszeresen gyűlnek itt össze a helyi civil szerveződések tagjai. Rendszeres jelleggel kerülnek megrendezésre gyermekfoglalkozások, táncórák. A színházteremnek köszönhetően rendszeresek a színházi előadások, így átadása óta a helyi (és kistérségi) közösségi élet egyik legfontosabb színtere.

Természetesen a fentiekén kívül számos egyéb helyszínen valósul meg a mindennapi közösségi érintkezés, például a városi intézményekben, az egyházi élet színterein, a vendéglátó egységekben, illetve nyáron a Tiszai szabadstrandon. Nyáron természetesen még inkább felporzik az élet városunkban, ebben az időszakban sűrűbben érhetők el különböző közösségi programok, rendezvények.

Összességében elmondható, hogy Ibrány igen aktív és sokszínű közösségi élettel bír, és ehhez megfelelő adottságokkal rendelkezik. A városi rendezvények lebonyolítása többnyire a helyi intézmények szoros együttműködésével valósul meg, ami elősegíti a közösségépítést, illetve a városért dolgozók számára szakmai és személyes kapcsolatok ápolását. Nem feledkezhetünk meg továbbá a civil szervezetek szerepéről sem, hiszen számos rendezvény szervezése során rájuk is számíthatunk, továbbá ők azok, akik a város polgárai érdekében hétköznapi szinten is fontos teendőket látnak el, ezért az Önkormányzat saját költségvetéséből – a lehetőségeihez mérten - minden évben támogatja őket.

Az alábbi táblázatban mutatja, hogy köznevelési intézményeink tornateremmel, tornaszobával el vannak látva. Természetesen városunkban van egy sportcsarnok és egy hozzátartozó futballpálya a Tölgyes utcán. Könyvtárunk szintén igényes, modern környezetben várja látogatóit, forgalma számottevő. A könyvtár dolgozói számos egyéb program lehetőséget biztosítanak rendszeres jelleggel kicsiknek és nagyoknak.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2018)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
5	1	3593	2

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások

Városunkban a közösségi együttélés során a rendkívül ritka esettől eltekintve nem jellemzőek komolyabb konfliktusok. A város 7000 fő állandó népességgel rendelkezik, kisvárosias együttélés jellemzi közösségének tagjait. Az utóbbi években sokan költöztek be városunkba más településekről, akár más országrészből, így közösségünk egyre sokszínűbb.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai

Mi, ibrányiak szerencsésnek mondhatjuk magunkat, amiért a szolidaritás, az egymás iránt érzett felelősség és a segítő szándék markánsan megjelennek városunkban, mind a civil szervezetek, mind a magánszemélyek tevékenységeiben.

A helyi Családsegítő és Gyermekjóléti Központ a városi intézmények közül élen jár az adományok közvetítésében, így az elmúlt években sikerült jelentős mennyiségű adományt összegyűjtenie és elosztania a rászoruló családok között. A család- és gyermekjóléti szolgálat által szervezett adományosztásokon elsősorban ruházati cikkek, bútor, berendezési tárgyak, tartós élelmiszer kerülnek szétosztásra. Ezen kívül a szolgálat természetesen családlátogatások alkalmával is juttat adományt a gondozásban álló családok számára, továbbá eseti jelleggel felmerülő adományszükséglet kielégítésére is törekszik, így például közvetített már babakocsit, kerekesszéket és egyéb fontos használati tárgyakat a környékbeli rászoruló egyének, családok számára. Mindezekben túl segítséget kérnek a nagyobb szervezetektől úm. Caritas Katolikus Segélyszervezet, Baptista Szeretetszolgálat, s közreműködnek azon személyek családok felkutatásában, akik a legjobban rászorulnak. 2015 évtől kezdődően jótékonysági vásárok, illetve a városi főzőversenyen adomány ellenében történő kóstolójegy adományozás révén a civil szervezetek is aktívan bekapcsolódtak a karácsonyi illetve a teaévkezdési jótékonysági tevékenységbe.

Kiemelt fontossággal bír karácsony előtt a „Cipősdoboz akciók”, melyek révén a rászoruló gyermekek részesülhettek ajándékban az ünnepek alkalmából.

A Helyi Civil Fórum is gyakran fordult az ibrányiak segítségért egy-egy nehéz helyzetbe került kliens megsegítése céljából, ami jó példa az intézményi-civil együttműködés megnyilvánulására városunkban. Látható, hogy az adományközvetítés a legtöbb esetben a partner intézményekkel és civil szervezetekkel való együttműködés eredménye, ami arra utal, hogy városunkban jelentős mértékű összefogás tud megvalósulni a mások iránt érzett szolidaritás jegyében.

A közösség ereje megmutatkozik a jótékonysági kezdeményezésekben is, így például súlyos, megrendítő problémák nyilvánosságra kerülése esetén mindig megtapasztalhattuk a helyiek összefogásának eredményét. A koronavírus járvány első hullámainak idején a helyi civil- és vállalkozói szféra példaértékű szerveződést valósított meg.

Önkéntes munka

Az önkéntesség is jelentős méreteket ölt városunkban. Elsősorban a város szépítésére, közterületeinek tisztán tartására (szemétszedés, virágosítás) minden évben szerveződnek önkéntesek. Szintén a járvány legkritikusabb időszakában számos helyi lakos fordult az intézményekhez azzal a felajánlással, hogy önkéntesként besegít a megszorított feladatok ellátásába. A helyi közösség jószándéka és ereje példaértékűnek mondható.

Az önkéntesség kiváló eszköz a negatív társadalmi jelenségek visszaszorítására, a szegénység, a kirekesztettség elleni küzdelem előmozdítására, a társadalmilag hátrányos helyzetű csoportok esélyeinek növelésére. A tevékenység megvalósulhat non-profit, civil szervezet, vagy állami intézmény-, ritkább esetben for-profit szervezet (cégek, vállalkozások) keretein belül. Az önkéntes munkavégzés az utóbbi évben kezd igazán elterjedt városunkban, a kibontakozás kedvező jelei már érzékelhetők. Ennek részeként 2013. évben kezdte meg Ibrány, Rákóczi utca 3. szám alatt tevékenységét a Szalmaszál Szolgálat Önkéntes Centruma, amely pályázat keretében valósult meg. A projekt keretében olyan, megyei hatókörrel rendelkező, az önkéntességet támogató, szervezet kialakítására került sor, amely önkéntes munkavégzést biztosít az arra jelentkező, s alkalmas egyéneknek, az ellátásuk körébe tartozó személyeknek. A Református Egyház fenntartásában működő Bentlakásos Időskorúak Otthona, az Önkormányzat és a Gazdasági-Műszaki Ellátó Szervezet (GAMESZ) valamint az Árpád fejedelem Általános Iskola is fogadott/fogad önkéntes segítőt, amelyről tapasztalataik nagyon kedvezőek.

További céljuk a szociális tevékenységeket ellátó szervezetek mellett szabadidős, kulturális, környezetvédelmi szervezetek, valamint a vállalatok érdeklődésének felkeltése az önkéntes munka iránt.

A mélyszegénységben élő munkanélküliek számára is felértékelődik az önkéntes munkavégzés lehetősége, mivel az ennek keretében végzett és igazolt 30 napos munkavégzés megteremti a lehetőségét a foglalkoztatást helyettesítő támogatás igénybevételére.

- d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei

Ibrányban nagy létszámú nemzetiség a cigányság, akik kulturális identitásuk megőrzése céljából az elmúlt évben egy új építésű művelődési-közösségi házzal gyarapodtak a szegregárium területén, ahol rendszeresen a zenei- és táncfoglalkozások, a hitelet gyakorlásának adottak a feltételei. Itt kapott helyet Ibrány Város Roma Nemzetiségi Önkormányzata, hogy az érdekvédelem is minél közelebb legyen a helyi roma népességhez. A helyi művelődési központban rendszeresen a Roma Ki-Mit Tud?-ok, minden évben megrendezésre kerül a Roma Nap, ahol a roma kultúra széles tárházát láthatják az odalátogatók.

- e) helyi lakossági önszerveződések.

A helyi lakosság időről időre megvalósít valamilyen önszerveződést, ami a közösségben rejlő potenciál jelentőségét jelzi. Lásd: 3.7 c).

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Ibrány Város Önkormányzatának és a Roma Nemzetiségi Önkormányzatának partnerségére vonatkozóan, a két önkormányzat közt kötött megállapodásban rögzítettek a mérvadók. A városban a kezdetektől, azaz 1994 évtől kezdődően működik kisebbségi/nemzetiségi önkormányzat- megszakítás nélkül.

Több önkormányzati ciklus óta rendszeresen támogatja a nemzetiségi önkormányzat a zömmel roma gyermekek ellátást biztosító Baptista Csicsergő óvodát ún. tisztasági csomag vásárlással, és a Varázssziget Biztos Kezdet Gyermekházat a húsvéti és karácsonyi ünnep előtt.

RNÖ esélyegyenlőségi tevékenysége:

- A közfoglalkoztatás biztosítása során az Önkormányzat figyelemmel kíséri a roma származású álláskeresőket a 30 napos foglalkoztatás biztosítását.
- A TÁMOP 5.3.6-11/2012/1 projekt keretében roma programszervezői hálózat működtetésére került sor, s projekt során mint együttműködő partner a megvalósítást az Országos Roma Önkormányzat kísérte figyelemmel és segítette annak megvalósítását.
- A RNÖ minden települési önkormányzati nagyrendezvényen részt vesz, képviselteti magát (kispályás labdarugás, főzőverseny stb..)
- a RNÖ 2013 évtől kezdődően rendszeresen megszervezi a városban a roma napot, ahol kulturális rendezvények keretében tartalmas programokat biztosít a település roma és nem roma lakosai számára

Az önkormányzat és a Kormányhivatal Foglalkoztatási Osztálya számos eszközzel és munkaerőpiaci programmal igyekszik elősegíteni a roma származású munkanélküliek elhelyezkedésének esélyeit.

- A TÁMOP 5.3.6-11/2012/1 projekt zárását követően annak utánkövetési, illetve a fenntartási időszakában a roma programszervezői hálózat közfoglalkoztatás keretén belüli foglalkoztatásával biztosítja a szerződéses kötelezettségek további teljesülését.
- A Roma Nemzetiségi Önkormányzat együttműködési megállapodás keretében igyekszik a romák által lakott településrészekben a kóbor kutyák számának csökkentésére intézkedéseket tenni, a felelős állattartási normák lakosság általi elfogadtatásával, tudatformálással.
- A települési támogatások- fűtési támogatás - odaítélésének feltételeként előírt „lakókörnyezet rendbentartás”ára előírtak betartása érdekében a Roma nemzetiségi Önkormányzat együttműködik a Szociális és Egészségügyi bizottsággal és a gyermekjóléti- és családsegítő Szolgálattal.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön		
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek	
Szegregátum 1 területén:		
Lakhatási problémák, zsúfolt kis alapterületű, szobaszámú lakások gyenge műszaki állapottal	Szociális bérlakások kialakítása	
Biztonságos Közlekedési feltételek hiánya	Járdamegújítás, Kerékpárút fejlesztése, Úthálózat fejlesztése	hálózat
A településrészen élő gyermekek szabadidejének értelmes eltöltése feltételeinek hiánya	Játszóter kialakítása - megtörtént	

A településrészen élők számára közösségi tér hiánya	Labdarugó, sport közösségi tér kialakítása - megtörtént
Igényes lakókörnyezet hiánya	Zöldfelület fejlesztése
A településrészen élők közösségének hiánya, gyakori konfliktus az integráció hiányából adódóan	Komplex szociális és közösségi program megvalósítása (képzés, foglalkoztatás, közösségi rendezvények stb.) - folyamatos
Áramlopás miatt gyakori szolgáltatás kiesés és ebből adódó problémák	Közműfejlesztés, elektromos hálózat átépítése, korszerű, szigetelt légvezeték kiépítése
Szegregátum 2,3 területén:	
Hátrányos Helyzetű gyermekek részére az iskolán kívüli felzárkóztatás segítése	Iskolán Kívüli Oktatási Programok Hátrányos Helyzetűek számára
Biztonságos Közlekedési feltételek hiánya	Járdamegújítás, Úthálózat fejlesztése
A településrészen élők közösségének fejlesztési igénye, az integráció hiányából adódó konfliktusok kezelése, megelőzése	Komplex szociális és közösségi program megvalósítása
Magas az álláskereső száma, pályakezdő álláskereső munkatapasztalat szerzésének segítése	Közfoglalkoztatási programok folytatása, képzési lehetőségek biztosítása
Igényes lakókörnyezet hiánya	Zöldfelület fejlesztése
0-3 éves korú gyermekek felzárkóztatása	Varázssziget Gyerekház infrastruktúrájának és udvarának fejlesztése
A 3-6 éves korú gyermekek óvodai nevelési intézményénél az esélyegyenlőség biztosítása	Baptista Csicsergő óvoda korszerűsítése, felújítása, udvari játékok bővítése, pótlása – megnyert pályázat
Önálló Községi tér hiánya	Roma Községi Ház létesítése, Községi tér kialakítása - megtörtént

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	3 393	3 540	6933	48,94%	51,06%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			231	3,33%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	621	572	1193	8,96%	8,25%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	117	118	235	1,69%	1,70%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A településen a gyermekvédelmi alapellátások jól működnek, a gyermek- és ifjúságvédelem a gyermekekkel foglalkozó intézményekben jelen van. A gyermekek, az iskoláskorúak ellátása, esélyegyenlősége az egyenlő bánásmód szerint jól működik. A Képviselő-testület minden évben átfogó értékelést fogad el a városban folyó gyermekvédelmi és gyermekjóléti feladatok ellátásáról.

A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják. Településünkön biztosított ellátások:

Pénzbeli és természetbeni ellátások:

- a) rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
- b) rendkívüli gyermekvédelmi támogatás,
- c) gyermektartásdíj megelőlegezése,
- d) otthonteremtési támogatás,
- e) kiegészítő gyermekvédelmi támogatás.

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:

- a) gyermekjóléti szolgáltatás,
 - b) gyermekek napközbeni ellátása,
 - c) gyermekek átmeneti gondozása.
- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2015	n.a.	n.a.
2016	30	n.a.
2017	32	n.a.
2018	54	n.a.
2019	47	88
2020	33	44

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A veszélyeztetettség olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza (Gyvt. 5. § n) pont). A védelembe vétel a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a

családi környezetben mégis biztosítható, a települési önkormányzat jegyzője a gyermeket védelembe veszi (Gyvt. 68. § (1) bekezdés).

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot 2018.01.01. napját megelőzően abban az esetben lehetett megállapítani, amennyiben a gyermeket gondozó családban az egy főre eső jövedelem:

ba) az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a (2017.évebn:130 %-át, azaz a 37.050.-Ft-ot)

bb) ha egyedülálló szülő, illetve más törvényes képviselő gondozza, vagy a gyermek tartósan beteg, fogyatékos,

vagy a nagykorú vált gyermeket nevelő család esetén, - amennyiben a nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytat és a 23. életévét, felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán tanul és a 25 életévét még nem töltötte be, - a családban az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a (2017 évben:140 %-át, azaz a 39.900.-Ft) nem haladja meg,

bc) és a vagyoni helyzet vizsgálata során az egy főre jutó vagyon értéke nem haladja meg külön-külön számítva az öregségi nyugdíj legkisebb összegének húszszorosát (570.000.-Ft), vagy együtt számítva az öregségi nyugdíj legkisebb összegének hetvenszeresét.(1.995.000.-Ft.)

2018.01.01. napjától a jövedelemhatárok 5-5 %-kal emelkedtek.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2015	n.a.
2016	n.a.
2017	719
2018	616
2019	569
2020	524

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben az elmúlt (2017) évben átlagosan: 1007 fő gyermek részesült. 0-18 éves rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesültek száma: 869 fő volt, 18-25 év közöttiek száma: 138 fő.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény iránt beadott kérelmek elutasításának az oka nagy részben az, hogy a családban az egy főre eső jövedelem, illetve a közös háztartásban élő közeli

hozzátartozók vagyona meghaladta a jogszabályban meghatározott összeget, részben pedig túl korán kérték az újbóli megállapítást (3 hónaptól korábban, mint a megállapított folyamatban lévő ellátás megszűnése).

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete

4.1.3. számú táblázat - Árvaelátás			
Év	Árvaelátásban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaelátásban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaelátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2015	13	19	32
2016	10	17	27
2017	9	20	29
2018	14	18	32
2019	10	14	24
2020	14	11	25

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

Intézményi gyermekétkeztetés adatai:

Az általános iskolában 2018. évben az alábbiak szerint részesültek étkeztetésben.

	Napközis	Menzás	Ref. i.
- kedvezményben nem részesült	42 fő	19 fő	9 fő
- ingyenes étkezésben részesült	139 fő	119 fő	4 fő
- három- vagy többgyermekes családban élők			
50 %-os kedvezményben részesült	15 fő	16 fő	10 fő
- tartós betegség miatt 50 %-os kedvezm.	0 fő	1 fő	1 fő
Összesen: 375 fő	196 fő	155 fő	24 fő

Az óvodában 2018. évben 302 fő részesült étkezésben.

Ibrányi Városi Óvoda

Baptista Szeretetszolgálat Csicsergő Óvoda

- Kedvezményben nem részesül	0 fő	0 fő	0
- Ingyenesen étkezett (rgyvt ben részesül)	72 fő	105 fő	86 fő
- 50%-oskedvezménybenrészesült	0 fő	0 fő	0
- Tartós betegség miatt 50%-os kedv.	0 fő	0 fő	0
Összesen: 263 fő	183 fő	75 fő	86 fő

Az általános iskolában 2019. évben az alábbiak szerint részesültek étkeztetésben:

	Menzás	Napközis	Ref. isk.
- kedvezményben nem részesült	9 fő	34 fő	20 fő
- ingyenes étkezésben részesült	97 fő	130 fő	6 fő
- három- vagy többgyermekes családban élők 50 %-os kedvezményben részesült	15 fő	9 fő	19 fő
- tartós betegség miatt 50 %-os kedvezmény	0 fő	2 fő	2 fő
Összesen:	121 fő	175 fő	47 fő

- Az óvodában az alábbiak szerint alakult a gyermekétkeztetés:

	Ibrány Városi. Óvoda	Babtista Szeretetszolgálat Ref. Csicsergő Óvoda	Ibrányi Ref. Óvoda
- kedvezményben nem részesül	0 fő	0 fő	0 fő
- ingyenes étkezésben részesült	119 fő	65 fő	87 fő
- három- vagy többgyermekes családban élők 50 %-os kedvezményben részesült	0 fő	0 fő	0 fő

Az általános iskolában 2020. évben az alábbiak szerint részesültek étkeztetésben:

	Általános iskola		Református iskola	
	Menza	Napközi	Menza	Napközi
- Kedvezményben nem részesült	4	19	10	43
- Ingyenes étkezésben részesült	84	128	2	6
- Három vagy többgyermekes családba élők 50 % kedvezmény	6	6	4	33
- Tartós beteg 50 % kedvezmény	1	1		3
Összesen:	95	154	16	85

- Az óvodában az alábbiak szerint alakult a gyermekétkeztetés:

	Ibrány Városi. Óvoda	Babtista Szeretetszolgálat Ref. Csicsergő Óvoda	Ibrányi Ref. Óvoda
- kedvezményben nem részesül	0 fő	0 fő	0 fő
- ingyenes étkezésben részesült	117 fő	67 fő	85 fő
- három- vagy többgyermekes családban élők 50 %-os kedvezményben részesült	0 fő	0 fő	0 fő
- tartós betegség miatt kedvezményben részesül	0 fő	0 fő	0 fő
Összesen:	117 fő	67 fő	85 fő

Az általános iskolában 2021. évben az alábbiak szerint részesültek étkeztetésben:

	Általános iskola		Református iskola	
	Menza	Napközi	Menza	Napközi
- Kedvezményben nem részesült	4	9	6	86
- Ingyenes étkezésben részesült	85	132	1	15
- Három vagy többgyermekes családba élők 50 % kedvezmény	5	5	5	42
- Tartós beteg 50 % kedvezmény	1	1	1	6

Összesen: 95 147 13 149

- Az óvodában az alábbiak szerint alakult a gyermekétkeztetés:

	Ibrány Városi. Óvoda	Baptista Szeretetszolgálat Csicsergő Óvoda	Ibrányi Ref. Óvoda
- kedvezményben nem részesül	0 fő	0 fő	0 fő
- ingyenes étkezésben részesült	115 fő	63 fő	89 fő
- három- vagy többgyermekes családban élők			
50 %-os kedvezményben részesült	0 fő	0 fő	0 fő
- tartós betegség miatt kedvezményben részesül	0 fő	0 fő	0 fő
Összesen:	115 fő	63 fő	89 fő

Az intézményi gyermekétkeztetés adataiból megállapítható, hogy az óvodai étkeztetésnél jelentősen emelkedett az ingyenesen étkezők száma. Ennek oka, hogy jogszabálmódosítás folytán jelentősen emelkedett az egy főre eső jövedelemhatár amikor is ingyenes az étkezés a gyermek számára, s erre tekintettel Ibrány Város önkormányzata az önkormányzati fenntartású gyermekintézményekben teljeskörűen ingyenessé tette az étkezést. Az iskolai ingyenesen étkezők számának csökkenése a gyermeklétszám csökkenésével is magyarázható.

Nyári gyermekétkeztetés

2011. évben a nyári gyermekétkeztetés támogatásához az önkormányzatok pályázat útján juthattak hozzá. Az elnyerhető központi támogatás mértéke a szerint változott, hogy a pályázó önkormányzat a jogszabály melléklete szerint leghátrányosabb helyzetűnek, hátrányos helyzetűnek vagy egyéb önkormányzatnak minősült-e. Ibrány város önkormányzata a rendelet értelmében hátrányos helyzetűnek minősült, így a rászoruló gyermekek 50%-áig lehetett az önkormányzatnak az étkeztetésre saját költségvetési forrás biztosítása nélkül pályáznia. Az Általános iskola beruházása, konyha kialakítása miatt ezt a lehetőséget (meleg étel biztosítása) teljes mértékben 2012 évtől tudtuk kihasználni, amit a nyári gyermekétkeztetésben részesülők számának megduplázódása is mutat. A konyha beruházás befejezéséig melegíthető konzerv nyújtásával oldottuk meg az étkeztetést a nyári időszakban.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 2016. január 1. nappal hatályba lépett 21/C. §-a értelmében a települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkezést a hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére ingyenesen biztosítja. A települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetést a jogszabályban előírtak alapján köteles megszervezni, és ennek keretén belül a szülő, törvényes képviselő kérelmének megfelelő időtartamban az adott gyermek részére biztosítani.

Szünidei gyermekétkeztetés adatai:

2017-ben a szünidei gyermekétkeztetés keretén belül tavasszal 3 napon keresztül 4 gyermek részére, a nyári szünidőben 44 napon keresztül 297 gyermek részére, valamint a téli szünidőben 4 napon keresztül 4 gyermek részére biztosított az iskola konyhája meleg ételt a rászorult gyermekek számára, melynek kiosztására a nyári szünidőben a Biztos Kezdet Gyerekházban és az Árpád Fejedelem Általános Iskola konyháján került sor.

2018-ban a szünidei gyermekétkeztetés keretén belül a nyári szünetben 44 napon keresztül 275 gyermek részére, valamint a téli szünetben 4 napon keresztül 5 gyermek részére biztosított az iskola konyhája meleg ételt a rászorult gyermekek számára, melynek kiosztására a nyári szünetben a Biztos Kezdet Gyerekházban és az Árpád Fejedelem Általános Iskola konyháján került sor.

2019-ben a szünidei gyermekétkeztetés keretén belül a tavaszi szünetben 2 napon keresztül 3 gyermek részére valamint a nyári szünetben 44 napon keresztül 290 gyermek részére biztosított az iskola konyhája meleg ételt a rászorult gyermekek számára, melynek kiosztására a nyári szünetben a Biztos Kezdet Gyerekházban és az Árpád Fejedelem Általános Iskola konyháján került sor.

2020-ban a szünidei gyermekétkeztetés keretén belül a nyári szünetben 47 napon keresztül 250 gyermek részére, a tavaszi szünetben 2 napon keresztül 242 gyermek részére, az őszi szünetben 4 napon keresztül 261 gyermek részére, valamint a téli szünetben 7 napon keresztül 259 gyermek részére biztosított az iskola konyhája meleg ételt a rászorult gyermekek számára, melyet a kialakult vírushelyzet miatt házhoz szállítottak.

A szülők a rövidebb időtartamú, tavaszi, őszi és téli szünetben szinte alig éltek az intézményi szünidei étkezés lehetőségével. A nyári gyermekétkezésben részesülők száma az előző évekhez képest jelentősen lecsökkent, mivel ez leszűkült és csak a HH és HHH gyermekeknek biztosítható a szülő kérelmére.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete
Magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekekről nincs tudomásunk.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyermekekről nincs tudomásunk.

Jogszabályváltozás folytán 2015. szeptember 1-jétől kezdődően jelentősen bővült az ingyenes – normatív étkeztetési kedvezményben részesülő a bölcsődés és óvodás gyermekek száma. Erre tekintettel az önkormányzat szeptember 1-jével hatályba lépő, a gyermekek védelméről szóló 19/2013 (IX.25.) önkormányzati rendelet módosításával az önkormányzati fenntartású intézményekbe járó gyermekek számára 100 %-os térítési díjmentességet biztosít, tekintettel arra, hogy a térítési díj fizetésre kötelezettek száma elenyésző lenne az új szabályozásra tekintettel.

A település 97.806.533 Ft összegű támogatást nyert 2012-ben „Kapacitásbővítéssel járó óvodafejlesztés Ibrány Városában” / ÉAOP-4.1.1/A-11-2012-0012/ címmel. A 2013-ban megvalósult fejlesztés révén a **Szabolcs úti óvoda** 1 csoportszobával történő bővítése történt meg, valamint új játékokat is kaptak a gyerekek. 1980-ban épült az **Árpád úti óvoda** épülete, ahol jelenleg 3 csoportszoba, és egy foglalkoztató szoba áll rendelkezésre.

A két önkormányzati fenntartású óvoda közül a fenntartó önkormányzat az Árpád úti óvodát a 2018/2019 nevelési évtől kezdődően átadta a református egyház fenntartásába. Az óvodák esetében a **tárgyi infrastruktúra további fejlesztése indokolt.**

Szabolcs utcai óvoda:

- Udvari kondipálya kialakítása gyermekek számára
- Sportolási lehetőségek bővítése (pl: focipálya kiépítése, hozzá kapcsolódóan labdaháló készítése)-
- Udvarfejlesztés (játékok beszerzése, udvar parkosítása, rendezése)